

คู่มือการจัดกิจกรรมเสริมสร้างคุณลักษณะคนดีของนักเรียนนักศึกษา
สังกัดกรมอาชีวศึกษา

สารนิพนธ์
ของ
นายอนุชิต เจริญจำเริญ

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกการบริหารการศึกษา
เมษายน 2545
ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

371.89

0/88.๓

๙3

คู่มือการจัดกิจกรรมเสริมสร้างคุณลักษณะคนดีของนักเรียนนักศึกษา
สังกัดกรมอาชีวศึกษา

บทคัดย่อ

ของ

นายอนุชิต เจริญจำเริญ

31 ก.ค. 2545

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกการบริหารการศึกษา

เมษายน 2545

๒๑๕๘๙๑๒

อนุชิต เจริญจำเนียร. (2545). คู่มือการจัดกิจกรรมเสริมสร้างคุณลักษณะคนดีของนักเรียนนักศึกษา
สังกัดกรมอาชีวศึกษา. สารนิพนธ์ กศ.ม. (การบริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิต
วิทยาลัย. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. อาจารย์ที่ปรึกษา : ผู้ช่วยศาสตราจารย์
ดร.ทัศนีย์ แสงศักดิ์.

คู่มือการจัดกิจกรรมเสริมสร้างคุณลักษณะคนดีของนักเรียนนักศึกษาสังกัดกรม
อาชีวศึกษา จัดทำขึ้นเพื่อพัฒนาคู่มือในการจัดกิจกรรมเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีให้นักเรียนนักศึกษา
ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพทุกสาขาวิชา ตามนโยบายของกรมอาชีวศึกษาและนโยบายของ
กระทรวงศึกษาธิการในการจัดทำคู่มือผู้จัดทำได้ศึกษาค้นคว้าหลักการจัดทำคู่มือ หลักการเขียน
โครงการจากหนังสือ งานวิจัย และเอกสารทางวิชาการหลายฉบับเพื่อให้เนื้อหาครบถ้วนและเป็น
ปัจจุบัน ในการจัดทำคู่มือผู้จัดทำได้จัดทำโครงร่าง แล้วนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญให้ความเห็นและข้อ
เสนอแนะ จากนั้นได้ดำเนินการจัดทำคู่มือตามโครงร่างนั้น เมื่อได้คู่มือแล้วได้นำไปให้ผู้เชี่ยวชาญ
ตรวจสอบความเป็นไปได้ในรูปแบบของคณะกรรมการจำนวน 12 คน

สิ่งที่ได้จากการจัดทำสารนิพนธ์ฉบับนี้ คือคู่มือการพัฒนาและเสริมสร้างคุณลักษณะคนดี
ของนักเรียนนักศึกษาสังกัดกรมอาชีวศึกษา ในรูปแบบของการจัดกิจกรรมตามโครงการเพื่อพัฒนา
คุณลักษณะที่ดี ของนักเรียนนักศึกษา 3 แผนงานคือ แผนงาน 1) โครงการเสริมสร้างบุคลิกภาพ
และความรับผิดชอบต่อสังคม แผนงาน 2) โครงการเสริมสร้างจรรยาบรรณวิชาชีพ แผนงาน 3)
โครงการเสริมสร้างและพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม

A MANUAL FOR CREATING GOOD CHARACTER IN VOCATIONAL EDUCATION
DEPARTMENT STUDENTS

AN ABSTRACT

BY

MR. ANUCHIT CHOENGJAMNIAN

Presented in partial fulfillment of the requirements
for the Master of Education degree in Educational Administration
at Srinakharinwirot University

April 2002

Anuchit Choengjamnian. (2002). *A Manual for Creating Good Character in Vocational Education Department Students*. Master's Project. M.Ed. (Educational Administration). Bangkok : Graduate School, Srinakharinwirot University. Advisor : Asst. Prof. Dr. Thasana Swaengsakdi.

The Manual for Creating Good Character in Vocational Education Department Students was created to develop good character in the students at the vocational certificate level of every subject field in accordance with the policy of both Vocational Education Department and Educational Ministry. A number of reference books and academic materials on activity provision and project writing were used to arrange this manual. The draft of the manual was examined, commented and corrected by some experts, Then a final version was tested by a twelve-expert committee.

Results indicate that good character in the students of Vocational Education Department is created by three tools: 1) the program for creating personality and responsibility for society; 2) the program for attitude towards their own occupations; 3) the program for ethics and customs preservation.

ประกาศคุณูปการ

สารนิพนธ์ฉบับนี้เสร็จสมบูรณ์ด้วยความกรุณาให้คำปรึกษาแนะนำพร้อมทั้งข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์จากผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ทัศนาศาสตร์ แสงศักดิ์ อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ศาสตราจารย์ ดร. เสริมศักดิ์ วิศาลาภรณ์ อาจารย์สุพิพรรณ พัฒนพานิชย์ และอาจารย์ ดร.มารศรี สุธานี คณะกรรมการสอบสารนิพนธ์ จึงขอกราบขอบพระคุณทุกท่านเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ไพโรจน์ กลิ่นกุหลาบ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. อรพรรณ ตันท์เจริญรัตน์ และอาจารย์สุพิพรรณ พัฒนพานิชย์ คณะกรรมการพิจารณาโครงการสารนิพนธ์ ที่ได้ให้คำแนะนำที่มีประโยชน์ในการจัดทำคู่มือ ขอขอบพระคุณคณาจารย์จากบัณฑิตวิทยาลัย คณะศึกษาศาสตร์และคณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ทุกท่าน ที่ให้การอบรมสั่งสอน ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้ และขอขอบพระคุณผู้เชี่ยวชาญทุกท่านที่ได้ให้ข้อเสนอแนะในการจัดทำคู่มือและทดสอบความเป็นไปได้ของคู่มือ เพื่อให้คู่มือเสร็จสมบูรณ์และมีประสิทธิภาพ

คุณความดีที่พึงประสงค์เกิดขึ้นจากสารนิพนธ์ฉบับนี้ ผู้ศึกษาขอขอบทแทนบิดา มารดา ครูอาจารย์และผู้มีพระคุณทุกท่านที่ได้กรุณาอบรมสั่งสอนผู้ศึกษาด้วยดี

อนุชิต เจริญจำเนียร

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ	1
ความเป็นมาและภูมิหลัง	1
วัตถุประสงค์	3
ขอบเขตในการจัดทำคู่มือ.....	3
ประโยชน์ของการจัดทำคู่มือ.....	4
นิยามศัพท์.....	4
2 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวข้อง	5
กิจกรรมนักเรียนนักศึกษา	5
ความหมายของกิจกรรมนักเรียนนักศึกษา	6
วัตถุประสงค์ของกิจกรรมนักเรียนนักศึกษา	7
ประเภทของกิจกรรมนักเรียนนักศึกษา	7
ความสำคัญของการจัดกิจกรรมนักเรียนนักศึกษา	8
ขอบเขตหน้าที่และความรับผิดชอบของงานกิจกรรมนักเรียนนักศึกษา	9
คุณสมบัติของผู้รับผิดชอบงานกิจกรรมนักเรียนนักศึกษา	13
แนวคิดในการจัดกิจกรรมนักเรียนนักศึกษาของสถานศึกษาที่สังกัด กรมอาชีวศึกษา.....	14
ระเบียบว่าด้วยองค์การวิชาชีพในอนาคตแห่งประเทศไทย	18
คุณลักษณะคนดี	20
คู่มือ	21
ความหมายของคู่มือ	21
ประเภทของคู่มือ	22
องค์ประกอบของคู่มือ	24
ลักษณะที่ดีของคู่มือ	26
โครงการ	28
ความหมายของโครงการ	28

สารบัญ (ต่อ)

บทที่		หน้า
	หลักการเขียนโครงการ	28
	ลักษณะของโครงการที่ดี	32
3	ขั้นตอนและวิธีการจัดทำคู่มือ	34
	ขั้นตอนในการจัดทำคู่มือ	34
	ขั้นตอนการนำไปใช้	40
4	คู่มือการจัดกิจกรรมเสริมสร้างคุณลักษณะคนดีของนักเรียนนักศึกษา.....	42
	คำชี้แจงการใช้คู่มือ	42
	กิจกรรมเสริมสร้างคุณลักษณะคนดีของนักเรียนนักศึกษา.....	43
	แผนงาน 1 โครงการเสริมสร้างบุคลิกภาพและความรับผิดชอบต่อสังคม	44
	แผนงาน 2 โครงการส่งเสริมจรรยาบรรณวิชาชีพ	77
	แผนงาน 3 โครงการเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรม	87
	การประเมินผลโครงการ	110
	บทสรุป	111
	บรรณานุกรม	113
	ภาคผนวก	
	ภาคผนวก ก. รายชื่อผู้เชี่ยวชาญเพื่อหาแนวทางในการจัดทำคู่มือ	119
	ภาคผนวก ข. รายชื่อผู้ช่วยผู้อำนวยการ หัวหน้างานกิจกรรมนักเรียนนักศึกษา	
	ตรวจสอบคู่มือ	121
	ภาคผนวก ค. รายชื่อผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบความเป็นไปได้ของคู่มือ	123
	ประวัติย่อผู้ทำสารนิพนธ์	125

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและภูมิหลัง

ในการจัดการศึกษาทุกระดับไม่ว่าจะเป็นระดับประถมศึกษา มัธยมศึกษา อาชีวศึกษา หรืออุดมศึกษา มีความมุ่งหมายที่จะจัดการเรียนการสอนให้นักเรียนนักศึกษา มีความสมบูรณ์ใน องค์ประกอบ 3 ด้าน คือ พุทธิพิสัย (Cognitive Domain) จิตพิสัย (Affective Domain) และทักษะ พิสัย (Psychomotor domain) เพื่อเสริมสร้างให้นักเรียนนักศึกษาเป็นบุคคลที่มีคุณภาพมีความ สมบูรณ์ทั้งด้านร่างกาย สติปัญญาและสังคมมีความรู้ทางทฤษฎี มีทักษะในการปฏิบัติงานมี คุณธรรมจริยธรรม สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นอย่างมีความสุข องค์ประกอบทั้ง 3 ด้านที่ใช้ในการ จัดการศึกษาขาดอย่างหนึ่งอย่างใดไม่ได้ คนที่มีความรู้ความสามารถและมีทักษะในการทำงานแต่ ขาดคุณธรรม จริยธรรม อาจจะนำความรู้ไปใช้ในทางที่ผิดไม่เกิดประโยชน์ต่อสังคมและประเทศ ชาติและยังก่อให้เกิดปัญหาในสังคม ส่งผลไปยังการพัฒนาประเทศที่ยั่งยืน กล่าวได้ว่าบุคคลจำพวก นี้ไร้คุณค่า อยู่ในสังคมไม่ราบรื่น ดังคำพังเพยที่ว่า ความรู้ท่วมหัวเอาตัวไม่รอด ดังนั้นคนที่มีคุณ ภาพจึงต้องประกอบด้วยความรู้ ความสามารถในการปฏิบัติงานและคุณธรรม ชาติรี ตำราญ (2543 : 58) กล่าวไว้ว่าการจัดการเรียนการสอนจะต้องจัดให้มีการสอดแทรกกิจกรรมการเรียนเพื่อ การก้าวสู่ความเป็นมนุษย์ของสังคมมากกว่าก้าวสู่ภาควิชาการด้านหนังสือโดยมีเป้าหมายต้องการ ให้เด็กเป็นคนดีมีสุข และเก่ง มีคุณธรรมจริยธรรม มีระเบียบวินัย นับว่าเป็นการทำหน้าที่ที่สมบูรณ์ ของสถานศึกษา

กระทรวงศึกษาธิการ (2538 : 8) ได้กำหนดโครงสร้างของหลักสูตรประกาศนียบัตร วิชาชีพ พุทธศักราช 2538 แบ่งเป็น 3 หมวด และกิจกรรมดังนี้คือ หมวดวิชาพื้นฐาน หมวด วิชาชีพ หมวดวิชาเลือกเสรี และกิจกรรมซึ่งสถานศึกษาจะต้องจัดให้มีกิจกรรมเพื่อปลูกฝังค่านิยม ส่งเสริมการทำงานโดยใช้กระบวนการกลุ่มในการทำประโยชน์ต่อชุมชนทำนุบำรุงขนบธรรมเนียม ประเพณีอันดีงาม เสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรม วินัยในตนเอง โดยการคิดวิเคราะห์ วางแผนลงมือ ปฏิบัติและประเมินผลซึ่งอยู่ในรูปแบบของกิจกรรมลูกเสือเนตรนารี และกิจกรรมองค์การวิชาชีพ ในอนาคตแห่งประเทศไทย

กรมอาชีวศึกษา (2543 : 11) ได้กำหนดให้สถานศึกษาทุกแห่งจัดกิจกรรมองค์การวิชาชีพ เป็นกิจกรรมบังคับเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะคนดีและคุณลักษณะคนเก่งให้แก่เรียนนักศึกษา อันเป็นการพัฒนานักเรียนนักศึกษาให้มีคุณภาพเป็นที่ต้องการของสถานประกอบการ

ท่ามกลางกระแสความเปลี่ยนแปลงของสังคมไทย อันมีผลกระทบเชื่อมโยงจากบริบท สังคมโลกการจัดการอาชีวศึกษานับเป็นกระบวนการสำคัญในการพัฒนาคน เพื่อให้ทันต่อการ

เปลี่ยนแปลงและสอดคล้องกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 ซึ่งระบุไว้ว่า บุคคลย่อมมีสิทธิเสมอกันในการรับการศึกษาอย่างทั่วถึงและมีคุณภาพ และพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนเป็นคนดีและเป็นคนเก่งมีชีวิตอยู่อย่างมีความสุข

สถานศึกษาสังกัดกรมอาชีวศึกษารับผิดชอบการศึกษาด้านวิชาชีพ ผลิตบุคลากรระดับช่างฝีมือในสาขาวิชาชีพต่าง ๆ เพื่อสนองความต้องการของตลาดแรงงาน ได้จัดการเรียนการสอนทั้งภาคทฤษฎีและปฏิบัติ เพื่อให้เกิดทักษะความชำนาญจนสามารถประกอบอาชีพได้ตลอดจนปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรมและลักษณะนิสัยที่ดีในการทำงานดังปรัชญาของกรมอาชีวศึกษา “ทักษะเยี่ยม เปี่ยมคุณธรรม ล้ำเลิศวิชา ใช้เวลาให้เกิดคุณ” (บุญเทียม เจริญยิ่ง 2535 : 76) ในการฝึกให้นักเรียนนักศึกษา เป็นบุคคลที่มีคุณภาพ กรมอาชีวศึกษาได้กำหนดเป้าหมายไว้ในเป้าหมายที่ 7 คือ การเร่งรัดคุณภาพ เป็นภาระหน้าที่ของงานกิจกรรมนักเรียนนักศึกษาที่จะต้องเสริมสร้างประสบการณ์ให้แก่ นักเรียนนักศึกษาที่จะต้องเสริมสร้างประสบการณ์ให้แก่ นักเรียนนักศึกษาด้วยการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ให้สอดคล้องกับเป้าหมายของการจัดการศึกษาให้นักเรียนนักศึกษามีคุณภาพ และปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม

กรมอาชีวศึกษาได้มอบหมายให้งานกิจกรรมนักเรียนนักศึกษาตามโครงสร้างการบริหาร การศึกษาปี 2529 รับผิดชอบพัฒนานักเรียนนักศึกษาให้เกิดคุณธรรมมีลักษณะนิสัยและพฤติกรรม เป็นที่พึงประสงค์ของสังคม ทรงศิลป์ ไชยทิพย์ (2540 : 5) กล่าวว่า เหตุที่นักเรียนนักศึกษาที่สังกัดกรมอาชีวศึกษามีอายุระหว่าง 15-22 ปี ซึ่งเป็นวัยรุ่น เป็นวัยที่ไม่มีความมั่นคงในอารมณ์ ไม่ชอบการบังคับ ชอบทำอะไรตามใจตนเอง เป็นวัยของการสร้างปัญหาควรได้รับการเอาใจใส่ดูแล สาเหตุอีกประการหนึ่งคือ ผลจากการเปลี่ยนแปลงทางด้านเศรษฐกิจและสังคมอย่างรวดเร็ว เน้นวัตถุนิยม สังคมเริ่มเปลี่ยนแปลงจากสังคมที่เอื้ออาทรกัน มีการแก่งแย่งชิงดีเอารัด เอาเปรียบ เห็นแก่ตัว ความมีคุณธรรม จริยธรรม เสื่อมลงมีความเจริญทางด้านวัตถุ แต่ความเจริญของทาง ด้านจิตใจลดลง ผู้ปกครองนักเรียนนักศึกษาขาดการดูแลเอาใจใส่และขาดการอบรม เนื่องจาก ต้องใช้เวลาส่วนใหญ่ในการประกอบอาชีพ ขาดแบบอย่างที่ดีเมื่ออยู่นอกสถานศึกษา แหล่ง อบรมและสถานเริงรมย์มีมากมายทำให้วัยรุ่นซึ่งมีอารมณ์อ่อนไหวมีพฤติกรรมที่เบี่ยงเบนเป็นไป ในแนวทางที่ไม่พึงประสงค์ ทำให้ไม่ประสบความสำเร็จในด้านการเรียน ด้านสังคม การอยู่ร่วมกัน ประพฤติตัวผิดระเบียบทางสังคมและบ้านเมือง ทำให้เกิดปัญหาอาชญากรรม นอกจากนี้เมื่อสำเร็จ การศึกษาแล้วยังประสบภาวะการว่างงาน เนื่องจากคุณภาพของนักเรียนไม่เป็นที่ต้องการของ สถานประกอบการ

การพัฒนาคุณภาพนักเรียนนักศึกษาสังกัดอาชีวศึกษาให้บรรลุเป้าหมายได้นั้น งาน กิจกรรมนักเรียนนักศึกษาซึ่งมีส่วนสำคัญในการสร้างประสบการณ์เพื่อให้บรรลุองค์ประกอบการ

เรียนด้านจิตพิสัย (Affective Domain) (กองวิทยาลัยเทคนิค. 2539 : 8) จึงได้รวบรวมแนวทางในการปฏิบัติกิจกรรมของนักเรียนนักศึกษาเพื่อพัฒนาความรับผิดชอบ มีวินัย มีความอดทน ซื่อสัตย์ มีมนุษยสัมพันธ์ ประหยัดอดออม มีความเป็นประชาธิปไตย หลีกเลียงยาเสพติด เห็นความสำคัญของชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ มีความนิยมไทยตลอดจนการพัฒนาบุคลิกภาพให้เหมาะสมกับการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของชาติ กลุ่มการจัดกิจกรรมโครงการเสริมสร้างคุณลักษณะคนดีแก่นักเรียน นักศึกษาจึงเป็นสิ่งสำคัญอย่างยิ่ง เนื่องจากกลุ่มนี้จะเป็แนวทางที่ให้ผู้รับผิดชอบในการจัดกิจกรรมนักเรียนนักศึกษา สามารถเลือกโครงการมาใช้ได้อย่างรวดเร็วและเหมาะสมกับสภาพแวดล้อมของสถานศึกษาและเป็นสิ่งที่จะช่วยให้ครูอาจารย์ที่ปรึกษากำกับติดตามและประเมินผลการจัดกิจกรรมได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ดังนั้นกลุ่มการจัดกิจกรรมเสริมสร้างลักษณะคนดีแก่นักเรียนนักศึกษาจึงจำเป็นอย่างยิ่งสำหรับสถานศึกษาที่จะวางแผนการจัดกิจกรรมให้สอดคล้องกับนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ และของกรมอาชีวศึกษา เป็นแนวทางให้กับฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษา หัวหน้างานกิจกรรมนักเรียนนักศึกษา ครูอาจารย์ที่ทำหน้าที่รับผิดชอบการจัดกิจกรรมดำเนินการจัดกิจกรรมให้ตรงกับวัตถุประสงค์ได้อย่างรวดเร็ว ถูกต้อง และเหมาะสมกับสภาพความพร้อมของสถานศึกษา เนื่องจากสถานศึกษาของกรมอาชีวศึกษามีจำนวนถึง 413 แห่ง ดังนั้นเป็นเรื่องยากมากที่จะพัฒนานักเรียน นักศึกษาไปสู่เป้าหมายเดียวกันเพราะสภาพความพร้อมของสถานศึกษาที่แตกต่างกัน กลุ่มการจัดกิจกรรมเสริมสร้างลักษณะคนดีแก่นักเรียนนักศึกษาจึงจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องจัดทำขึ้นเพื่อให้สถานศึกษาสังกัดกรมอาชีวศึกษานำโครงการต่างๆ ในกลุ่มไปใช้เป็นประโยชน์ในการจัดกิจกรรมให้เหมาะสมและสอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 มาตรา 6 การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข

วัตถุประสงค์

เพื่อพัฒนากลุ่มในการจัดกิจกรรมเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีให้นักเรียนนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพทุกสาขาวิชา

ขอบเขตในการจัดทำกลุ่ม

กลุ่มจัดทำเพื่อให้ผู้บริหารหรือครูอาจารย์ที่รับผิดชอบการจัดกิจกรรมตามโครงการเสริมสร้างคุณลักษณะคนดีให้กับนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ เป็นกิจกรรมบังคับซึ่งต้องจัดในเวลาเรียนสัปดาห์ละ 2 คาบหรือจัดต่อเนื่องนอกเวลาเรียน ตามนโยบายของกรมอาชีวศึกษา

ประโยชน์ของการจัดทำคู่มือ

1. เพื่อให้ครูอาจารย์ และฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษาใช้เป็นคู่มือในการจัดกิจกรรมภายในสถานศึกษา
2. เพื่อเป็นการสนองนโยบายของกรมอาชีวศึกษาในเรื่องของการพัฒนาและเสริมสร้างคุณลักษณะคนดีของนักเรียนนักศึกษา

นิยามศัพท์

1. คู่มือ หมายถึงหนังสือที่ให้ความรู้เกี่ยวกับการทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งแก่ผู้ใช้โดยมุ่งหวังให้ผู้อ่านหรือผู้ใช้เข้าใจและสามารถดำเนินการในเรื่องนั้น ๆ ด้วยตนเองได้อย่างถูกต้องเหมาะสม
2. กิจกรรมเสริมสร้างคุณลักษณะคนดี หมายถึงกิจกรรมที่จัดขึ้นเพื่อพัฒนาและปรับปรุงคุณลักษณะที่ดีให้กับนักเรียนนักศึกษามีบุคลิกภาพและความรับผิดชอบต่อสังคม มีคุณธรรม จริยธรรม มีจรรยาบรรณวิชาชีพแยกออกเป็น 3 แผนงาน คือแผนงาน 1 มี 6 โครงการ แผนงาน 2 มี 2 โครงการ แผนงาน 3 มี 4 โครงการ
3. นักเรียนนักศึกษา หมายถึงผู้เรียนที่ศึกษาในสถานศึกษาที่สังกัดกรมอาชีวศึกษาตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพปี 2538 ทุกสาขาวิชา

บทที่ 2

แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

การจัดทำคู่มือการบริหารกิจกรรมนักเรียนนักศึกษา ผู้จัดทำได้รวบรวมเอกสารที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นประโยชน์ในการจัดทำคู่มือให้บรรลุวัตถุประสงค์โดยแยกนำเสนอเป็นหัวข้อดังต่อไปนี้

1. กิจกรรมนักเรียนนักศึกษา
 - 1.1 ความหมายของกิจกรรมนักเรียนนักศึกษา
 - 1.2 วัตถุประสงค์ของกิจกรรมนักเรียนนักศึกษา
 - 1.3 ประเภทของกิจกรรมนักเรียนนักศึกษา
 - 1.4 ความสำคัญของการจัดกิจกรรมนักเรียนนักศึกษา
 - 1.5 ขอบเขต หน้าที่และความรับผิดชอบของงานกิจกรรมนักเรียนนักศึกษา
 - 1.6 คุณสมบัติของผู้รับผิดชอบงานกิจกรรมนักเรียนนักศึกษา
 - 1.7 แนวคิดในการจัดกิจกรรมนักเรียนนักศึกษาของสถานศึกษาสังกัดกรมอาชีวศึกษา
 - 1.8 ระเบียบว่าด้วยองค์การวิชาชีพในอนาคตแห่งประเทศไทย
 - 1.9 คุณลักษณะของคนดี
2. คู่มือ
 - 2.1 ความหมายของคู่มือ
 - 2.2 ประเภทของคู่มือ
 - 2.3 องค์ประกอบของคู่มือ
 - 2.4 ลักษณะที่ดีของคู่มือ
3. โครงการ
 - 3.1 ความหมายโครงการ
 - 3.2 หลักการเขียนโครงการ
 - 3.3 ลักษณะโครงการที่ดี

1. กิจกรรมนักเรียนนักศึกษา (Student Activities)

งานกิจกรรมนักเรียนนักศึกษาเป็นงานหนึ่งที่อยู่ในความรับผิดชอบของฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษา กิจกรรมที่สถานศึกษาจัดขึ้นนั้นเป็นกิจกรรมนอกห้องเรียนที่มีความหลากหลายตามความต้องการและความสนใจของนักเรียนนักศึกษา ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับปัจจัยเกื้อหนุนที่สถานศึกษา

มีอยู่โดยคำนึงถึงความเหมาะสมและสอดคล้องกับสถานการณ์ของสังคมเพื่อเสริมสร้างประสบการณ์ต่าง ๆ แก่นักเรียนนักศึกษา กิจกรรมนักเรียนนักศึกษาอาจเรียกชื่อเป็นอย่างอื่นได้อีกดังเช่น ออเครย์ และ แซดเดิลไมร์ (Audrey and Saddlemire. 1988 : 261) ได้กล่าวไว้ว่าโดยทั่วไปกิจกรรมใดก็ตามที่นักเรียนนักศึกษามีส่วนร่วมนอกชั้นเรียนจะถูกเรียกว่า กิจกรรมนักเรียนนักศึกษา บางครั้งก็เรียกว่ากิจกรรมนอกหลักสูตรหรือกิจกรรมร่วมหลักสูตร ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1.1 ความหมายของกิจกรรมนักเรียนนักศึกษา

กิตติมา ปรีดีคิลก (2532 : 148) ได้ให้ความหมายของกิจกรรมนักเรียนว่ากิจกรรมนักเรียนน่าจะหมายถึง กิจกรรมที่จัดขึ้นด้วยความร่วมมือของนักเรียน เพื่อสนองความต้องการและความสนใจอันจะเป็นทางเสริมสร้างประสบการณ์และพัฒนาการด้านต่าง ๆ กิจกรรมที่จัดขึ้นอาจจะไม่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมในห้องเรียนแต่อาจมีกิจกรรมบางอย่างที่ช่วยส่งเสริมกิจกรรมในห้องเรียนให้มีคุณค่าและมีประโยชน์มากขึ้น กิจกรรมนักเรียนส่วนมากจัดนอกห้องเรียนมีบรรยากาศเป็นกันเอง โดยมีอาจารย์ที่ปรึกษาปฏิบัติงานร่วมด้วย

วัลลภา เทพหัสดิน ณ อยุธยา (2525 : 36) ได้ให้ความหมายของกิจกรรมว่าเป็นการบริการต่าง ๆ แก่นักศึกษาและชุมชนเพื่อพัฒนาคุณภาพของนักศึกษาและประชาชนให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์และจัดกิจกรรมเพื่อการพัฒนาคุณภาพนักเรียนนักศึกษาให้อยู่ในสังคมอย่างมีความสุข

กรมอาชีวศึกษา (2543 : 4) ได้ให้ความหมายของกิจกรรมนักเรียนนักศึกษา หมายถึง กิจกรรมที่วิทยาลัยจัดขึ้นด้วยความร่วมมือร่วมใจของครูอาจารย์และนักเรียนนักศึกษา เพื่อสนองความต้องการความสนใจและส่งเสริมการพัฒนาของนักเรียนนักศึกษา นอกเหนือจากกิจกรรมการเรียนการสอนตามหลักสูตรซึ่งกิจกรรมต่าง ๆ ที่วิทยาลัยจัดขึ้นนั้นมุ่งให้นักเรียนได้พบปะกัน สามารถวางแผนดำเนินการหรือจัดการและทำงานร่วมกันเป็นหมู่คณะได้อย่างมีความสุข มีความพร้อมจะออกไปประกอบอาชีพหรือดำรงชีวิตหลังจากสำเร็จการศึกษาไปแล้วเป็นอย่างดีเป็นที่ยอมรับของสังคม

นอกจากนี้ยังมีนักวิชาการได้ให้ความหมายของกิจกรรมนักเรียนไว้มากมายหลายท่านซึ่งส่วนใหญ่จะมีความหมายคล้ายกันกับความหมายของกิตติมา ปรีดีคิลก ได้ให้ไว้ ดังเช่น เอกชัย กี่สุขพันธ์ (2527 : 204) กล่าวว่า กิจกรรมนักเรียน หมายถึง กิจกรรมต่าง ๆ ที่จัดขึ้นและดำเนินการโดยนักเรียนเองด้วยความสมัครใจ โดยมีครูเป็นผู้คอยช่วยเหลือแนะนำ อันไม่เกี่ยวกับการเรียนการสอนในชั้นเรียน หมายถึง การจัดกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างประสบการณ์ให้ผู้เรียนได้เรียนรู้อย่างกว้างขวาง นอกเหนือจากที่หลักสูตรกำหนดเนื้อหาวิชาไว้

จากความหมายที่ได้กล่าวถึงมาแล้วสรุปได้ว่ากิจกรรมนักเรียนนักศึกษาหมายถึงกิจกรรมนอกห้องเรียนที่นักเรียนนักศึกษาร่วมกันจัดขึ้นโดยมีครูอาจารย์เป็นผู้ให้คำปรึกษาอำนวยความสะดวก และกำกับดูแล ทั้งนี้เพื่อเสริมสร้างประสบการณ์ด้านต่าง ๆ ให้แก่นักเรียนนักศึกษา

1.2 วัตถุประสงค์ของกิจกรรมนักเรียน นักศึกษา

กิจกรรมเป็นสิ่งที่สำคัญต่อการพัฒนาคุณภาพของนักเรียนนักศึกษา ทั้งนี้เพราะเป็นการเสริมสร้างประสบการณ์ด้านต่าง ๆ แก่นักเรียนนักศึกษาเพื่อให้ความรู้พร้อมที่จะออกไปเผชิญโลกภายนอกสถานศึกษา ประกอบอาชีพการงานและอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุขการเรียนหนังสือเพียงอย่างเดียวมันยังไม่เพียงพอ ดังคำกล่าวของ เอกชัย กี่สุขพันธุ์ (2527 : 204) ที่กล่าวว่าผู้ที่ประสบความสำเร็จจากการเข้าร่วมกิจกรรมขณะที่อยู่ในสถาบันการศึกษามักจะเป็นผู้ที่ประสบความสำเร็จ และพบกับความก้าวหน้าในชีวิตรงานมากกว่าผู้ที่เรียนหนังสือเพียงอย่างเดียวไม่ยอมเข้าร่วมกิจกรรม

ในการจัดกิจกรรมนักเรียนนักศึกษานั้น สถานศึกษาควรที่จะได้กำหนดวัตถุประสงค์ไว้อย่างชัดเจน ชี้แจงให้ผู้รับผิดชอบและบุคลากรภายในสถานศึกษาเข้าใจในวัตถุประสงค์ที่ได้กำหนดขึ้นดังกล่าวจึงจะทำให้การจัดกิจกรรมประสบผลสำเร็จเป็นประโยชน์ต่อนักเรียนนักศึกษาอย่างแท้จริง กระทรวงศึกษาธิการ (2528 : 13) ได้กำหนดวัตถุประสงค์ของการจัดกิจกรรมในโรงเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นและตอนปลายไว้ดังนี้

1. เพื่อเสริมสร้างความรู้และประสบการณ์เพิ่มเติมจากการเรียนวิชาต่าง ๆ
2. เพื่อให้รู้จักและเข้าใจตนเอง สามารถปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อมได้
3. เพื่อเสริมการพัฒนาบุคลิกภาพ ลักษณะนิสัยให้มีความรับผิดชอบ มีความสามัคคี มีระเบียบวินัย มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ รู้จักช่วยเหลือผู้อื่น และรู้จักใช้เวลาให้เป็นประโยชน์
4. เพื่อให้มีความจงรักภักดีต่อสถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ และเลื่อมใสในการปกครองระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข

1.3 ประเภทของกิจกรรมนักเรียนนักศึกษา

ในการจัดแบ่งประเภทของกิจกรรมนักเรียนนักศึกษานั้น สถานศึกษาแต่ละระดับอาจจะมีการแบ่งประเภทแตกต่างกันออกไป แต่ทุกสถานศึกษาต่างก็มีกิจกรรมที่ครอบคลุมกิจกรรมด้านต่าง ๆ ไว้ครบถ้วนเหมือนกัน ดังเช่นที่กระทรวงศึกษาธิการ (2524 : 2) ได้จัดประเภทและลักษณะของกิจกรรมนักศึกษาควรประกอบด้วย

1. กิจกรรมด้านวิชาการ
2. กิจกรรมด้านกีฬา
3. กิจกรรมด้านบำเพ็ญประโยชน์
4. กิจกรรมด้านศิลปวัฒนธรรม
5. กิจกรรมด้านนันทนาการ
6. กิจกรรมด้านการเมือง

1.4 ความสำคัญของการจัดกิจกรรมนักเรียนนักศึกษา

หากจะกล่าวถึงความสำคัญของกิจกรรมนักเรียนนักศึกษาแล้วก็พอจะประมวลได้จากความหมาย วัตถุประสงค์และขอบเขตของงานกิจกรรมนักเรียนนักศึกษาว่า กิจกรรมนักเรียนนักศึกษามีความสำคัญอย่างยิ่งต่อความสำเร็จหรือล้มเหลวในการศึกษาเล่าเรียน การประกอบอาชีพ การงาน และการดำรงชีวิตอยู่ในสังคม เพราะกิจกรรมเป็นการสร้างประสบการณ์เพื่อพัฒนาทั้งด้านวิชาการ ทักษะในด้านต่าง ๆ ตลอดจนแนวทางในการประพฤติปฏิบัติตนที่เหมาะสม ดังที่กระทรวงศึกษาธิการ (2528 : 11) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการจัดกิจกรรมนักเรียนไว้ว่า กิจกรรมจะเป็นเครื่องมือช่วยอบรมนักเรียนให้รู้จักปรับตนเองในการทำงานร่วมกับผู้อื่น รู้จักหน้าที่ความรับผิดชอบ และความเสียสละเพื่อส่วนรวม ฝึกการเป็นผู้นำและผู้ตามที่ดีตามระบอบประชาธิปไตย กิจกรรมเป็นการสร้างประสบการณ์ตามความแตกต่างของนักเรียนเพื่อสร้างเจตคติและพัฒนาบุคลิกภาพอันพึงประสงค์

เมื่องานกิจกรรมนักเรียนนักศึกษามีความสำคัญดังที่กล่าวมาแล้ว จึงมีความจำเป็นสำหรับผู้บริหารสถานศึกษาที่จะต้องสรรหาผู้รับผิดชอบอย่างรอบคอบเพื่อจะได้บุคลากรที่มีคุณภาพมีคุณสมบัติที่เหมาะสมสอดคล้องกับลักษณะงาน จึงควรศึกษาคูณสมบัติดังกล่าวเพื่อนำมาประกอบในการพิจารณาคัดเลือกบุคลากร

ในสถานศึกษาระดับอาชีวศึกษาและระดับอุดมศึกษานั้นก็มีวัตถุประสงค์ในการจัดกิจกรรมนักเรียนนักศึกษาไม่แตกต่างไปจากระดับมัธยมศึกษาตอนต้นและตอนปลายเท่าใดนัก จากการศึกษารูปแบบการจัดกิจกรรมนักศึกษาของสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรีโดยใช้เทคนิคเดลฟายของ สุวิชัย เศรษฐเสถียร (2531 : 99) ผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นว่าวัตถุประสงค์ของการจัด กิจกรรมนักศึกษา ควรมีลักษณะดังนี้ เพื่อพัฒนานักศึกษาในด้านสติปัญญา สังคม อารมณ์ ร่างกาย และจิตใจ เพื่อให้รู้จักการเป็นผู้นำและผู้ตาม สำนึกในหน้าที่ความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคม เพื่อส่งเสริมทักษะในทางสังคมและวัฒนธรรม เพื่อให้ให้นักศึกษารู้จักระดับความสามารถของตนเองในด้านสติปัญญา สังคม อารมณ์ ร่างกายและจิตใจเพื่อเป็นแนวทางพัฒนาตนเองให้ดีขึ้น

เพื่อให้นักศึกษาพัฒนาในด้านทักษะในวิชาชีพและคุณธรรมในวิชาชีพและเพื่อให้นักศึกษามีความรู้ทางด้านการปกครองในระบอบประชาธิปไตย

คณะทำงานเพื่อปรับปรุงและพัฒนางานกิจการนักศึกษาของกรมการฝึกหัดครู (2534 : 49) ก็ได้ระบுவัตถุประสงค์ของกิจกรรมนักศึกษาไว้คล้ายคลึงกับความเห็นของผู้เชี่ยวชาญที่กล่าวมาแล้วข้างต้นโดยระบுவัตถุประสงค์ไว้ดังต่อไปนี้

1. ฝึกนักศึกษาให้มีความเป็นผู้นำ ผู้ตามที่ดี
2. ฝึกการทำงานร่วมกันเป็นทีมอย่างมีประสิทธิภาพ
3. ฝึกวิถีชีวิตแบบประชาธิปไตย มีการยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นยอมรับมติของกลุ่ม
4. สร้างบุคลิกภาพลักษณะที่พึงปรารถนาในตัวคนที่จะได้ชื่อว่าบัณฑิต (Educated Man)
5. ฝึกทักษะในการทำกิจกรรมที่ตนมีความชอบหรือมีความถนัด
6. พัฒนาทัศนคติค่านิยมที่ดีเหมาะสม อันจะมีผลต่อพฤติกรรมที่พึงปรารถนา

จากวัตถุประสงค์ของกิจกรรมนักเรียนนักศึกษาที่กล่าวมาแล้วทั้งหมดสรุปได้ว่ากิจกรรมนักเรียนนักศึกษามุ่งเสริมสร้างและพัฒนาบุคลิกภาพของนักเรียนนักศึกษาให้เป็นบุคคลที่พึงประสงค์ของสังคมในระบอบประชาธิปไตย มีคุณธรรมจริยธรรม สามารถปรับตัวให้เข้ากับสภาพแวดล้อม และอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข

1.5 ขอบเขตหน้าที่และความรับผิดชอบของงานกิจกรรมนักเรียนนักศึกษา

การกำหนดขอบเขตหน้าที่และความรับผิดชอบของงานต่าง ๆ ไว้ให้ชัดเจนจะเป็นแนวทางในการปฏิบัติงานของผู้รับผิดชอบในงานนั้น ๆ ให้ประสบผลสำเร็จได้เป็นอย่างดี กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ (2534 : 4) ได้กำหนดขอบเขตความรับผิดชอบของหัวหน้าหมวดกิจกรรมในการจัดกิจกรรมไว้ดังนี้

1. สำรวจข้อมูลเกี่ยวกับจำนวนและความถนัดของบุคลากร
2. สำรวจความต้องการและจำนวนผู้เรียนที่จะเลือกกิจกรรมต่าง ๆ
3. ทำโครงการจัดกิจกรรมตลอดภาคเรียน
4. เสนอแผนการจัดประชุมสัมมนาครูที่ปรึกษากิจกรรมเกี่ยวกับวิธีการจัดกิจกรรม
5. เสนอแผนการจัดประชุมครูที่ปรึกษากิจกรรมเพื่อปรึกษาหารือในระหว่างการจัดกิจกรรมอย่างน้อยภาคเรียนละ 1 ครั้ง
6. ประมาณการใช้จ่ายเงินงบประมาณในการจัดกิจกรรมตลอดปีการศึกษา

7. เสนอขออนุมัติโครงการจัดกิจกรรม
8. แจ้งให้ครูที่ปรึกษากิจกรรมและผู้เรียนทราบถึงรายการกิจกรรมที่จะจัดในแต่ละภาคเรียน
9. กำหนดระยะเวลาและสถานที่สำหรับการสมัครเข้าร่วมกิจกรรม
10. พิจารณาและแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับแผนการจัดกิจกรรมซึ่งครูที่ปรึกษากิจกรรมส่งมาเพื่อขออนุมัติ
11. ควบคุมการดำเนินการจัดกิจกรรมทุกรายการให้อยู่ในระเบียบข้อบังคับของโรงเรียนหรือสถานศึกษา
12. รวบรวมผลการประเมินการจัดกิจกรรมทุกรายการ เสนองานวัดผลของโรงเรียน
13. เป็นที่ปรึกษาของครูที่ปรึกษากิจกรรมและจัดประชุมปรึกษาหารือเป็นระยะ ๆ ตามความเหมาะสม

คณะทำงานเพื่อปรับปรุงและพัฒนางานกิจการนักศึกษาของกรมการฝึกหัดครู (2534 : 3) ได้กำหนดให้งานกิจการนศึกษารับผิดชอบดูแลเกี่ยวกับงานองค์การนักศึกษาต่อไปนี้

1. ดำเนินการเลือกตั้งและเสนอชื่อกรรมการบริหารกิจการนักศึกษาให้วิทยาลัยแต่งตั้ง
2. ให้คำแนะนำปรึกษาและควบคุมดูแลการดำเนินงานขององค์การนักศึกษาและสถานศึกษาให้เป็นไปตามนโยบายและระเบียบข้อบังคับต่าง ๆ
3. ดูแลการใช้จ่ายเงินและดำเนินการทางการเงินขององค์การนักศึกษา
4. ติดตาม ตรวจสอบและรวบรวมหลักฐานการใช้จ่ายเงินขององค์การนักศึกษาเพื่อเสนอต่อวิทยาลัย
5. ให้ข้อเสนอแนะ และดูแลการจัดกิจกรรมขององค์การนักศึกษา
6. ประสานงานกับคณะวิชาในการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรต่างๆ ให้กับนักศึกษาแต่ละคน
7. ประสานงานการจัดกิจกรรมอื่นกับคณะวิชาตามที่ได้รับมอบหมายจากวิทยาลัย
8. เข้าร่วมประชุมกับกรรมการองค์การนักศึกษา

จากขอบเขตความรับผิดชอบของงานกิจการนักศึกษาให้วิทยาลัยครู พอสรุปได้ว่ามีความรับผิดชอบในการให้คำปรึกษา กำกับดูแลการจัดกิจกรรมขององค์การนักศึกษาและประสานงานกับคณะวิชาต่าง ๆ ในการจัดกิจกรรม

มหาวิทยาลัยศิลปากร (2529) ได้กำหนดขอบเขตความรับผิดชอบของฝ่ายกิจกรรมนักศึกษาไว้ดังนี้

1. กิจกรรมนักศึกษาจะต้องเกี่ยวข้องกับการกีฬา ศิลปวัฒนธรรม และการบำเพ็ญประโยชน์ ส่วนกิจกรรมด้านวิชาการจะต้องเสริมความเป็นเลิศทางวิชาการโดยไม่เกี่ยวข้องกับการเมืองและเป็นกิจกรรมภายในสถาบันเท่านั้น
2. กิจกรรมนักศึกษาจะต้องมีอาจารย์ที่ปรึกษาให้คำแนะนำอย่างใกล้ชิด
3. กิจกรรมนักศึกษาจะต้องทำในสถานศึกษาเท่านั้น การจัดนอกสถานศึกษาจะต้องได้รับอนุญาตจากสถาบันก่อน
4. การไปพัฒนาท้องถิ่นหรือชนบทจะทำได้ต่อเมื่อเป็นการร่วมมือกับหน่วยราชการหรือเป็นโครงการของราชการเท่านั้น
5. กิจกรรมนักศึกษาจะต้องเป็นกิจกรรมที่เสริมสร้างทักษะ ความรู้ และประสบการณ์ทางวิชาการอย่างแท้จริง โดยให้อยู่ในความดูแลรับผิดชอบของคณะที่จัดสอนวิชาการด้านนั้น ๆ

สำหรับสถานศึกษาสังกัดกรมอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการนั้น กรมอาชีวศึกษาได้ตระหนักถึงความสำคัญของการจัดกิจกรรมให้แก่แก่นักเรียนนักศึกษาเป็นอย่างดีจึงได้กำหนดให้สถานศึกษาจัดกิจกรรมต่าง ๆ แก่นักเรียนนักศึกษาเพื่อเสริมสร้างนักเรียนนักศึกษาให้มีความรับผิดชอบ รู้จักการทำงานร่วมกันเป็นหมู่คณะ อันจะนำไปสู่การพัฒนาทั้งทางด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคมและสติปัญญา เป็นบุคคลที่มีทักษะความสามารถในการงานอาชีพเปี่ยมด้วยคุณธรรม จริยธรรมและมโนธรรม กิจกรรมที่จัดขึ้นนั้นมีทั้งกิจกรรมภายในสถานศึกษาและกิจกรรมร่วมกับชุมชนนอกสถานศึกษาโดยการดำเนินการของนักเรียนนักศึกษาในรูปแบบองค์การวิชาชีพและชมรม กรมอาชีวศึกษา (2529 : 37) จึงได้กำหนดหน้าที่และความรับผิดชอบของหัวหน้างานกิจกรรมนักเรียนนักศึกษาไว้ดังต่อไปนี้

1. ดำเนินการจัดตั้งชมรมต่าง ๆ ขึ้นภายในสถานศึกษาตามระเบียบของทางราชการ
2. ดำเนินการจัดตั้งองค์การต่าง ๆ ขึ้นในสถานศึกษา
3. จัดดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ที่เป็นประโยชน์แก่สถานศึกษา ท้องถิ่นและจัดกิจกรรมต่าง ๆ

ในวันสำคัญทางศาสนาและวันสำคัญของชาติ

4. ควบคุมทะเบียนนักศึกษาวิชาทหาร ลูกเสือและเนตรนารี
5. ขอยกเว้นการเข้ารับราชการทหารของนักเรียนนักศึกษา
6. จัดหาอุปกรณ์กีฬาและพลานามัยของสถานศึกษา
7. อำนวยความสะดวกแก่นักเรียนนักศึกษาในการฝึกหัดกีฬา

8. ส่งเสริมการกีฬาในสถานศึกษาโดยการจัดการแข่งขันกีฬาภายในภายนอกสถานศึกษา และให้ความร่วมมือ ครู อาจารย์ในสถานศึกษาเกี่ยวกับการกีฬา

9. เสนอโครงการปฏิบัติงานตามลำดับชั้น
10. รายงานการปฏิบัติงานในหน้าที่ตามลำดับชั้น
11. ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่ผู้บังคับบัญชามอบหมาย

อย่างไรก็ตามกรมอาชีวศึกษาได้กำหนดกิจกรรมหลักไว้ 10 ประการ เพื่อให้องค์การวิชาชีพนำไปปฏิบัติดังนี้ กรมอาชีวศึกษา (2535 : 15)

1. กิจกรรมเพื่อพัฒนาบุคลิกภาพ
2. กิจกรรมเพื่อเสริมสร้างลักษณะความเป็นผู้นำ
3. กิจกรรมเพื่อการแนะแนวการเรียนการประกอบอาชีพ
4. กิจกรรมเพื่อเสริมการหารายได้ การทำงานอาชีพและออมทรัพย์
5. กิจกรรมนันทนาการและการกีฬา
6. กิจกรรมการแข่งขันทักษะวิชาชีพ
7. กิจกรรมให้บริการแก่สังคม ชุมชนและอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม
8. กิจกรรมทางวิชาการส่งเสริมการเรียนการสอนวิชาชีพ
9. กิจกรรมเพื่ออนุรักษ์รักษาและเสริมสร้างศิลปวัฒนธรรมของชาติ
10. กิจกรรมเพื่อเสริมสร้างความเข้าใจอันดีระหว่างหน่วยและองค์การทั้งในประเทศและต่างประเทศ

จากการเปลี่ยนแปลงทางบริบทของสังคมมีการพัฒนาทางเทคโนโลยีอย่างรวดเร็ว การพัฒนานักเรียนนักศึกษาของสถานศึกษาที่สังกัดกรมอาชีวศึกษาจะต้องมีความสอดคล้องกับสังคม กรมอาชีวศึกษา (2540 : 9) ได้กำหนดกิจกรรมให้เป็นไปตามระเบียบกรมอาชีวศึกษาองค์การช่างเทคนิคในอนาคตแห่งประเทศไทย พ.ศ. 2540 มีแนวทางในการดำเนินการดังนี้

ให้องค์การวิชาชีพระดับหน่วย ระดับภาคและระดับชาติจัดกิจกรรมและโครงการเพื่อส่งเสริมการเรียนการสอนวิชาชีพให้ได้ผลดีและมาตรฐานสูงขึ้น ขณะเดียวกันก็สามารถปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม รวมทั้งเจตคติและลักษณะที่พึงประสงค์กิจกรรมหลักมีดังนี้

1. กิจกรรมเพื่อพัฒนาบุคลิกภาพ และเสริมสร้างคุณลักษณะความเป็นผู้นำ
2. กิจกรรมเพื่อปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรมตามประเพณีไทย
3. กิจกรรมเพื่อการแนะแนวการเรียนการประกอบอาชีพ

4. กิจกรรมเพื่อส่งเสริมการหารายได้ การทำงานอาชีพและออมทรัพย์
5. กิจกรรมกีฬาและนันทนาการ
6. กิจกรรมการแข่งขันทักษะวิชาชีพ
7. กิจกรรมให้บริการแก่สังคมและพัฒนาชุมชน
8. กิจกรรมทางวิชาการส่งเสริมการเรียนการสอนวิชาชีพช่างอุตสาหกรรม
9. กิจกรรมเพื่อทำนุบำรุงรักษาและเสริมสร้างศาสนา ศิลปกรรมของชาติ
10. กิจกรรมเสริมสร้างความเข้าใจอันดีขององค์การวิชาชีพระดับหน่วย ระดับภาค และระดับชาติ
11. กิจกรรมเพื่อส่งเสริมประชาธิปไตยและความมั่นคงของชาติ
12. กิจกรรมเพื่อส่งเสริมรักษาสุขภาพและอนามัย

1.6 คุณสมบัติของผู้รับผิดชอบงานกิจกรรมนักเรียนนักศึกษา

งานกิจกรรมนักเรียนนักศึกษาเป็นงานที่ต้องใช้เวลาปฏิบัติงานนอกเวลาปฏิบัติงานด้านการเรียนการสอนและต้องได้รับความร่วมมือจากบุคลากรทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษาดังนั้น ผู้รับผิดชอบงานกิจกรรมนักเรียนนักศึกษาจึงควรเป็นบุคคลที่มีมนุษยสัมพันธ์ดีมีความสามารถในการประสานงานมีความเสียสละ มีทักษะในการจัดกิจกรรม และมีความสามารถพิเศษต่าง ๆ ดังที่ เสริมวิทย์ สุขเมธี (2531 : 94) ได้ระบุคุณสมบัติของผู้รับผิดชอบงานกิจกรรมนักเรียนนักศึกษาไว้ดังนี้

1. ทำงานร่วมกับครูและนักเรียนนักศึกษาได้ดี
2. เป็นที่เคารพนับถือของนักเรียนนักศึกษา
3. เต็มใจจะทำงาน
4. สามารถให้ความช่วยเหลือและให้คำแนะนำแก่ครูที่ปรึกษาชมรมต่าง ๆ ได้ดี
5. รู้นโยบายของสถานศึกษา เรื่องกิจกรรมร่วมหลักสูตร
6. นิเทศครูที่ปรึกษาชมรมอื่น ๆ ได้
7. มีจิตวิทยาในการติดต่อประสานงานกับผู้ใหญ่ได้ดี

จากผลงานวิจัยของสุวิชัย เศรษฐเสถียร (2531 : 106) ซึ่งได้ศึกษาเรื่องรูปแบบการจัดกิจกรรมนักศึกษาของสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี โดยใช้เทคนิคเดลฟาย ผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นเกี่ยวกับบุคลากรประจำด้านกิจกรรมนักศึกษาไว้ดังนี้ เป็นผู้มีความเสียสละอดทนมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ มีความเป็นผู้นำ มีความรู้ความสามารถ มีประสบการณ์ด้านกิจกรรมนักศึกษา และมีความสามารถพิเศษสอดคล้องกับความต้องการขององค์กรนักศึกษา

สรุปได้ว่าผู้รับผิดชอบงานกิจกรรมนักเรียนนักศึกษาควรเป็นผู้มีความเสียสละมีความรู้ และประสบการณ์ในการจัดกิจกรรมเป็นนักประสานงานที่ดี มีมนุษยสัมพันธ์ มีความคิดริเริ่ม สร้างสรรค์เป็นที่ศรัทธาของครูอาจารย์และนักเรียนนักศึกษา ตลอดจนมีเวลาเพียงพอที่จะอุทิศให้ แก่งานที่รับผิดชอบได้อย่างเต็มที่

1.7 แนวคิดในการจัดกิจกรรมนักเรียนนักศึกษาของสถานศึกษาที่สังกัดกรมอาชีวศึกษา

ท่ามกลางกระแสความเปลี่ยนแปลงของสังคมไทยอันมีผลกระทบเชื่อมโยงจากบริบท สังคมโลก การจัดการอาชีวศึกษาเป็นกระบวนการสำคัญในการพัฒนาคนเพื่อให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงและสอดคล้องกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 ซึ่งระบุไว้ว่าบุคคล ย่อมมีสิทธิเสมอกันในการได้รับการศึกษาอย่างทั่วถึงและมีคุณภาพและพระราชบัญญัติการศึกษา แห่งชาติ พุทธศักราช 2542 ที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนเป็นคนดี คนเก่ง มีชีวิตอย่างมีความสุข ตลอดจน นโยบายและแนวทางการดำเนินงานของกรมอาชีวศึกษา ดังนั้นการจัดทำคู่มือการบริหารการ จัดกิจกรรมนักเรียนนักศึกษา จึงจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องนำผลกระทบที่เกิดจากกระแสความเปลี่ยนแปลงของสังคมมาพิจารณาจัดทำคู่มือให้อย่างมีประสิทธิภาพและให้สอดคล้องกับองค์ประกอบที่สำคัญ ที่ได้กล่าวมาข้างต้นดังต่อไปนี้

1.7.1 นโยบายและมาตรการของแผนพัฒนาอาชีวศึกษาระยะที่ 8 พ.ศ. 2540-2544

กรมอาชีวศึกษา

วิทยาลัยเทคนิคราชบุรี (2544 : 2) กรมอาชีวศึกษาได้กำหนดนโยบายในการจัดการศึกษา ให้สอดคล้องกับบริบทของสังคมที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว เทคโนโลยีสารสนเทศเป็นส่วน สำคัญอย่างยิ่งในการเปลี่ยนแปลง ดังนั้นการจัดกิจกรรมนักเรียนนักศึกษาต้องจัดให้เหมาะสมกับ การเปลี่ยนแปลงที่จะส่งผลกระทบต่อนักเรียนนักศึกษาดังต่อไปนี้

1. บูรณาการเรื่องสุขภาพและการกีฬาไว้ในกระบวนการเรียนการสอนและกิจกรรมร่วม หลักสูตรต่าง ๆ รวมทั้งส่งเสริมผู้มีความสามารถในด้านกีฬาเป็นพิเศษ
2. ใช้องค์กรนักศึกษาเป็นกลไกในการเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรม สำนึกในความเป็น ไทยภูมิใจในตนเองและวิชาชีพที่เลือกเรียน
3. จัดกิจกรรมส่งเสริมการอนุรักษ์ศาสนา ศิลปวัฒนธรรม ทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อมและให้มีบูรณาการกิจกรรมเหล่านี้ไว้ในกระบวนการเรียนการสอนและให้สามารถนำไป ประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้

4. ให้มีกิจกรรมที่ดำเนินการร่วมกับครอบครัวและชุมชน เพื่อพัฒนาให้เกิดผลงานนโยบาย

5. จัดกิจกรรมส่งเสริมสนับสนุนคนดีในสถานศึกษาทั้งนักเรียนนักศึกษา ครูอาจารย์ และบุคลากรอื่นเพื่อให้เป็นตัวอย่างและส่งเสริมให้เกิดการแข่งขันที่จะสร้างคุณงามความดี

6. เน้นกิจกรรมการป้องกันเอดส์และสารเสพติดเป็นพิเศษ โดยการจัดสิ่งแวดล้อมในสถานศึกษาให้เอื้ออำนวยต่อการป้องกัน เน้นเรื่องนี้ในกระบวนการเรียนการสอนปกติและมีการรณรงค์ติดตามป้องกันและแก้ไขอย่างเป็นระบบและสม่ำเสมอ

7. ให้ความรู้เรื่องประชาธิปไตยที่ถูกต้องแก่นักเรียนนักศึกษา โดยใช้องค์การนักศึกษาเป็นกลไกในการสร้างความตระหนักในคุณประโยชน์ของระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

8. นำความรู้เรื่องประชาธิปไตยไปปฏิบัติจริงในวิถีชีวิต เฉพาะอย่างยิ่งในกิจกรรมการเรียนการสอนและกิจกรรมอื่นในสถานศึกษาอย่างสม่ำเสมอ

9. ส่งเสริมกิจกรรมรณรงค์การเลือกในท้องถิ่นที่ถูกต้องและต่อเนื่อง

10. กำหนดเครื่องชี้วัดที่ชัดเจนถึงความก้าวหน้าของการศึกษาเพื่อประชาธิปไตยและให้มีการติดตามประเมินผลและแก้ไขอย่างสม่ำเสมอ

11. ให้ครูอาจารย์ประพฤติตนเป็นแบบอย่างแก่นักเรียนนักศึกษาเกี่ยวกับประชาธิปไตยที่ถูกต้องและสามารถอ้างอิงได้

12. บูรณาการสอนประชาธิปไตยไว้ในกระบวนการเรียนการสอนปกติควบคู่ไปกับการจัดกิจกรรม โดยเน้นการปฏิบัติตามแนวทางประชาธิปไตย

1.7.2 รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2540 มาตรา 81

สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ (2541:25) ระบุไว้ว่ารัฐต้องจัดการศึกษาอบรมและสนับสนุนให้เอกชนจัดการศึกษาอบรมให้เกิดความรู้คู่คุณธรรม จัดให้มีกฎหมายเกี่ยวกับการศึกษาแห่งชาติ ปรับปรุงการศึกษาให้สอดคล้องกับความเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและสังคม สร้างเสริมความรู้และปลูกจิตสำนึกที่ถูกต้องเกี่ยวกับการเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุขสนับสนุนการค้นคว้าวิจัยเร่งรัดพัฒนาวิทยาศาสตร์เทคโนโลยีเพื่อการพัฒนาประเทศ พัฒนาวิชาชีพครูและส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่น ศิลปและวัฒนธรรมของชาติ

1.7.3 พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2542 : 12) มาตรา 23 ระบุว่าจัดการศึกษาทั้งการศึกษาในระบบ นอกกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย ต้องเน้นความสำคัญทั้งความรู้ คุณธรรม กระบวนการเรียนรู้และบูรณาการตามความเหมาะสมของแต่ละระดับการศึกษาในเรื่องต่อไปนี้

(1) ความรู้เกี่ยวกับตนเอง ความสัมพันธ์ของตนเองกับสังคม ได้แก่ ครอบครัว ชุมชน ชาติและสังคมโลก ความรู้เกี่ยวกับประวัติศาสตร์ ความเป็นมาของสังคมไทยและระบบการเมือง การปกครองในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข

(3) ความรู้เกี่ยวกับศาสนา ศิลป วัฒนธรรม การกีฬา ภูมิปัญญาไทย การประยุกต์ใช้ ภูมิปัญญา

(5) ความรู้และทักษะในการประกอบอาชีพและการดำรงชีวิตอย่างมีความสุข

1.7.4 แนวทางการบูรณาการคุณธรรม จริยธรรม

กรมอาชีวศึกษา (2543 : 7) ได้มอบหมายให้สถานศึกษาสอดแทรกแผนการสอนในรายวิชาโดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ (ตามนโยบายการบูรณาการคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ในการเรียนการสอนอาชีวศึกษาประกอบด้วย)

1. มีมนุษยสัมพันธ์
2. ความมีวินัย
3. ความรับผิดชอบ
4. ความซื่อสัตย์สุจริต
5. ความเชื่อมั่นในตนเอง
6. ความประหยัด
7. ความสนใจใฝ่รู้
8. การละเว้นสิ่งเสพติด และการพนัน
9. ความรักสามัคคี
10. ความกตัญญู
11. ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์
12. การพึ่งตนเอง
13. ความปลอดภัย
14. ความอดทนอดกลั้น

1.7.5 แนวทางจัดกิจกรรมโครงการเยาวชนคนดีศรีอาชีวะ

กรมอาชีวศึกษา (2542 : 1) ได้กำหนดคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักเรียนนักศึกษาที่สถานศึกษาของกรมอาชีวศึกษาต้องส่งเสริมและพัฒนาคุณลักษณะของนักเรียนนักศึกษาดังต่อไปนี้

คุณลักษณะที่ 1 การรักษาความสะอาดร่างกาย สถานศึกษาและชุมชน

คุณลักษณะที่ 2 การมีจิตสำนึก และร่วมกันอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม

คุณลักษณะที่ 3 การมีวิถีชีวิตด้านประชาธิปไตย

คุณลักษณะที่ 4 การประหยัด อดออม และนิยมไทย

คุณลักษณะที่ 5 การปฏิบัติตามหลักเบญจศีล เบญจธรรม หรือหลักธรรมของศาสนาอื่นที่เด็กและเยาวชนนับถือ

คุณลักษณะที่ 6 การปฏิบัติตนเป็นผู้ที่มีมารยาทแบบไทย

คุณลักษณะที่ 7 การมีวินัยจราจร

คุณลักษณะที่ 8 การเป็นคนตรงต่อเวลา

คุณลักษณะที่ 9 การปฏิบัติตนในการเข้าแถวเรียงลำดับก่อน-หลังในการรับบริการต่าง ๆ

คุณลักษณะที่ 10 การปฏิบัติตามกฎ ระเบียบและข้อบังคับของสถานศึกษา

คุณลักษณะที่ 11 การไม่พัวพันยาเสพติดให้โทษ

1.7.6 คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักเรียนนักศึกษา

นักเรียนนักศึกษาที่ได้บูรณาการจากแนวทางการจัดการเรียนการสอนสอดแทรกคุณธรรมจริยธรรม โดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ (Child Centered) และแบบวัดคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักเรียนนักศึกษา ของกรมอาชีวศึกษา และเยาวชนคนดีศรีอาชีวะที่สอดคล้องกันประกอบด้วย (กรมอาชีวศึกษา. 2543 : 9)

1. การละเว้นสิ่งเสพติดและการพนัน
2. ความมีวินัย
3. ความซื่อสัตย์
4. ความรับผิดชอบ
5. ทักษะสังคม
6. ความเชื่อมั่นในตนเอง
7. ความสนใจใฝ่รู้
8. ความขยัน ประหยัด อดออม
9. ความคิดริเริ่ม สร้างสรรค์

- 10.การรักษาความสะอาดร่างกายและชุมชน
- 11.การมีจิตสำนึกและอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม
- 12.การมีวิถีชีวิตประชาธิปไตย
- 13.การปฏิบัติตามหลักศาสนา
- 14.การมีมารยาทไทย
- 15.ความรักสามัคคี
- 16.ความกตัญญู
- 17.การพึ่งตนเอง
- 18.ความปลอดภัย
- 19.ความอดทนอดกลั้น

1.8 ระเบียบว่าด้วยองค์การวิชาชีพในอนาคตแห่งประเทศไทย

นโยบายของกระทรวงศึกษาธิการและกรมอาชีวศึกษา (2540 : 1) มอบหมายให้สถานศึกษาสังกัดกรมอาชีวศึกษาผลิตบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถความเชี่ยวชาญในสาขาวิชาชีพมีคุณธรรมอันดีงามเพื่อออกไปรับใช้สังคมและประเทศไทยดังนั้นกรมอาชีวศึกษาจึงสนับสนุนให้มีการจัดตั้งองค์การวิชาชีพในอนาคตแห่งประเทศไทย ซึ่งประกอบด้วยองค์การช่างเทคนิคในอนาคตแห่งประเทศไทย (อ.ช.ท.) องค์การนักธุรกิจในอนาคตแห่งประเทศไทย (อชท.) องค์การนักคหกรรมศาสตร์ในอนาคตแห่งประเทศไทย (อคท.) องค์การนักศิลปหัตถกรรมในอนาคตแห่งประเทศไทย (อศท.) ขึ้นเพื่อให้เป็นหน่วยงานจัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนการสอนด้านช่างเทคนิคด้านธุรกิจด้านคหกรรมศาสตร์และด้านศิลปหัตถกรรมให้มีคุณภาพสูงขึ้นเสริมสร้างลักษณะความเป็นผู้นำที่ดีและมีจิตใจเป็นประชาธิปไตยให้เกิดขึ้นเป็นคุณสมบัติประจำตัวของนักเรียนนักศึกษา อันจะส่งผลให้บุคลากรมีคุณภาพสูง สอดคล้องความต้องการของสังคมและประเทศชาติ

เพื่อให้เป็นไปตามระเบียบกรมอาชีวศึกษาว่าด้วยองค์การวิชาชีพในอนาคตแห่งประเทศไทย 2540 ข้อ 16.1 ให้การดำเนินกิจกรรมองค์การเป็นไปตามวัตถุประสงค์และมีประสิทธิภาพตลอดจนส่งเสริมให้นักเรียนนักศึกษาได้พัฒนาตนเองเต็มศักยภาพตามความมุ่งหมายและหลักการของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 การจัดทำคู่มือการจัดกิจกรรมโครงการเสริมสร้างคุณลักษณะคนดีของนักเรียนนักศึกษาจะต้องพิจารณาวัตถุประสงค์และเป้าหมายของการจัดกิจกรรมองค์การฯ และหาวิธีและแนวทางการดำเนินการให้ไปสู่เป้าหมายที่กำหนดไว้ทั้งนี้ต้องคำนึงถึงคุณลักษณะของนักเรียนนักศึกษาคือเป็น “คนดี” และ “คนเก่ง” ตามพระราชบัญญัติการ

ศึกษาแห่งชาติพุทธศักราช 2542 เป็นสำคัญ โดยแบ่งการจัดกิจกรรมตามโครงการเป็น 2 ลักษณะ ดังนี้ (กรมอาชีวศึกษา, 2543 : 11)

1. กิจกรรมโครงการเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะคนดี

1.1 โครงการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด สื่อลามกอนาจาร การพนัน และการทะเลาะวิวาท

1.2 โครงการเสริมสร้างประชาธิปไตย

1.3 โครงการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม

1.4 โครงการเสริมสร้างภาวะผู้นำ

1.5 โครงการประเมินคุณลักษณะที่พึงประสงค์

1.6 โครงการส่งเสริมวัฒนธรรมท้องถิ่น วัฒนธรรมไทย และกิจกรรมอาสาพัฒนา

1.7 โครงการนักศึกษาวิชาชีพภายใต้การนิเทศ

1.8 โครงการแข่งขันกีฬา

1.9 โครงการส่งเสริมมารยาทไทย

1.10 โครงการส่งเสริมสุขภาพและนันทนาการ

1.11 โครงการพัฒนาจิต

2. กิจกรรมโครงการเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะคนเก่ง

2.1 โครงการจัดการแข่งขันทักษะวิชาชีพ

2.2 โครงการทดสอบมาตรฐานฝีมือทางวิชาชีพ

2.3 โครงการประกวดโครงงานวิชาชีพ (Project) ตามหลักสูตร

2.4 โครงการประกวดผลงานและสิ่งประดิษฐ์ของนักศึกษา

2.5 โครงการแข่งขันตอบปัญหาวิชาการ

2.6 โครงการทดสอบมาตรฐานคอมพิวเตอร์

2.7 โครงการส่งเสริมทักษะภาษาต่างประเทศ

2.8 โครงการส่งเสริมการหารายได้ระหว่างเรียน

2.9 โครงการประกวดโครงงานวิทยาศาสตร์และ

2.10 โครงการส่งเสริมเทคนิคการทำงานเป็นทีม (Co-Project)

2.11 โครงการส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพการเรียนรู้ด้วยตนเอง (Self-Access)

จากโครงการการจัดกิจกรรมที่จะเสริมสร้างคุณลักษณะของนักเรียนนักศึกษาให้เป็น “คนดี” และ “คนเก่ง” ตามที่กรมอาชีวศึกษาได้มอบหมายให้สถานศึกษาของกรมอาชีวศึกษาต้องดำเนินการสร้างนักเรียนนักศึกษาให้มีคุณภาพโดยการส่งเสริมให้นักเรียนนักศึกษาได้พัฒนาตนเอง

เต็มศักยภาพตรงกับความต้องการของสถานประกอบการด้วยการจัดกิจกรรมตามโครงการดังกล่าวข้างต้น ผู้จัดทำคู่มือโครงการมีความสนใจที่จะทำคู่มือ การจัดกิจกรรมเสริมสร้างคุณลักษณะคนดีของนักเรียนนักศึกษาสังกัดกรมอาชีวศึกษาเพื่อเป็นแนวทางในการจัดกิจกรรม เสริมสร้างคุณลักษณะคนดี เพื่อให้ นักเรียน นักศึกษามีคุณภาพตรงกับความต้องการของสถานประกอบการ

1.9 คุณลักษณะคนดี

จากการที่กรมอาชีวศึกษาได้กำหนดเป้าหมายในการที่จะพัฒนานักเรียนนักศึกษาให้มีคุณลักษณะคนดีนั้นได้มีผู้ให้ความหมายคุณลักษณะของคนดีดังต่อไปนี้

เกรียงศักดิ์ ศรีรัตน์ (2540 : 51) ได้กล่าวถึงคุณลักษณะที่ดีของนักเรียนที่ได้จากการจัดกิจกรรมนักเรียนอาชีวศึกษาว่า เป็นบุคคลที่มีความพร้อมในการประกอบอาชีพ เป็นบุคคลที่อยู่ร่วมกันในสังคมอย่างมีความสุข มีความสุนทรีย์ภาพในด้านศิลป ดนตรี กีฬาและร่วมกันพัฒนาสิ่งแวดล้อม

สงวน นิธกร (2540 : 5) ได้ให้ความหมายของการพัฒนาคนให้เป็นคนดีคือต้องให้มีความรอบรู้ มีความคิด รู้จักตนเอง รู้จักชีวิตและเข้าใจสังคม มีลักษณะนิสัยและค่านิยมที่ถูกต้อง สามารถแก้ปัญหาและปรับตัวให้กลมกลืนกับสังคมและธรรมชาติที่ตนเองมีส่วนร่วมอยู่ด้วยอย่างเหมาะสมและมีความเป็นประชาธิปไตย

กรมอาชีวศึกษา (2542 : 78) ได้ให้ความหมายลักษณะคนดีของนักเรียนนักศึกษาในสังกัดกรมอาชีวศึกษาทั้งในระบบและนอกระบบดังต่อไปนี้คือ

1. มีจิตสำนึกในวิถีชีวิตประชาธิปไตย
2. ปฏิบัติตนตามหลักเบญจศีล เบญจธรรม หรือหลักธรรมศาสนาอื่น ๆ ที่นักเรียน นักศึกษานับถือ
3. เป็นผู้มีมารยาทแบบไทย
4. เป็นผู้มีคุณธรรมจริยธรรม
5. เป็นผู้ประหยัดอดออมและนิยมไทย
6. มีจิตสำนึกในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม
7. ไม่พัวพันยาเสพติด
8. มีภาวะความเป็นผู้นำ
9. เป็นคนตรงต่อเวลา
- 10.เป็นผู้มีสุนทรีย์ภาพในด้านศิลป ดนตรี กีฬา

จากความหมายของคุณลักษณะคนดีข้างต้นพอสรุปได้ว่านักเรียนนักศึกษาของกรม อาชีวศึกษาที่จะจบการศึกษาต้องมีคุณลักษณะดังต่อไปนี้คือ

1. มีบุคลิกภาพและความรับผิดชอบต่อสังคมที่ดี ได้แก่มีความเป็นผู้นำ มีความเป็นประชาธิปไตย มีความสุนทริยภาพด้านศิลป ดนตรี กีฬา มีจิตสำนึกในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมและ หลีกเลี่ยงยาเสพติด
2. มีคุณธรรม จริยธรรม มีความเป็นไทย มีมารยาทที่ดีงามรวมถึงมีคุณลักษณะที่ พึงประสงค์ ได้แก่ความมีวินัย ประหยัด ซื่อสัตย์ ตรงต่อเวลา เป็นต้น
3. มีจรรยาบรรณวิชาชีพ หมายถึงมีเจตนาที่ดีในอาชีพที่นักเรียนนักศึกษากำลังศึกษา อยู่เพื่อที่จะได้นำความรู้ที่ได้จากการศึกษาไปพัฒนาอาชีพของตนต่อไป

2. คู่มือ

2.1 ความหมายของคู่มือ

ในการดำเนินการจัดกิจกรรมนักเรียนนักศึกษาให้มีประสิทธิภาพจะต้องมีคู่มือเพราะคู่มือ เป็นสิ่งกำหนดจุดมุ่งหมายของการจัดทำกิจกรรม มีวิธีการในการปฏิบัติตลอดจนการประเมินผล สำเร็จของการปฏิบัติ ความหมายของคู่มือนี้มีผู้ให้ความหมายไว้หลายท่าน คือ

ฉัตร บุษุนาค และคนอื่น ๆ (2522 : 26) อธิบายความหมายของคู่มือว่าเป็นหนังสือที่ผู้ จัดทำเรียบเรียงเนื้อหาสาระ โดยอาจนำมาเขียนด้วยภาษาใหม่ที่เข้าใจง่ายขึ้นหรืออาจมาในรูปแบบ ของการตั้งคำถามตามประเด็นต่าง ๆ และผู้เขียนให้แนวคำตอบไว้ แต่เดิมคู่มือจะช่วยเหลือผู้ที่มิ เวลาน้อย และไม่มีโอกาสหาความรู้ในชั้นเรียน

ปิฎะ บุษุนาค (2523 : 27-40) อธิบายว่าคู่มือนับเป็นตำราหรือบทความชนิดหนึ่งที่เป็น สื่อแนะนำให้ผู้ที่ต้องการอ่านแล้วนำไปปฏิบัติได้ทันทีทันใด คู่มือจะแนะนำเรื่องสั้น ๆ ที่ใช้วิชาการ ทางปฏิบัติเฉพาะอย่างเท่านั้น

ศักรินทร์ สุวรรณโรจน์ (2535 : 77) ได้ให้ความหมายของคู่มือ หมายถึง เอกสารหรือ หนังสือที่จัดทำขึ้นเพื่อให้ครูใช้จัดการเรียนการสอนสามารถสอนให้เป็นไปตามจุดประสงค์

ปรีชา ช่างขวัญยืน และคนอื่น ๆ (2539 : 127) ให้ความหมายของคู่มือว่าเป็นหนังสือที่ใช้ ควบคู่ไปกับการทำสิ่งใดสิ่งหนึ่ง เป็นหนังสือที่ให้แนวทางการปฏิบัติให้กับผู้ใช้ให้สามารถกระทำ สิ่งนั้น ๆ ให้บรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมาย

ชอร์ส (Shores. 1960 : 50) ให้ความหมายของคู่มือว่า คู่มือเป็นเครื่องมือที่ครูกับนักเรียนใช้ สื่อความหมายกันและกันเป็นแหล่งรวบรวมเนื้อหา กิจกรรมและวัสดุประกอบการสอนที่เกี่ยวข้อง

เดล (Dale. 1969 : 665) อธิบายตามความหมายของกลุ่มการสอนไว้ทำนองเดียวกัน พอสรุปได้ความว่า กลุ่มเป็นอุปกรณ์ที่สำคัญเป็นแหล่งปฐมในด้านความคิดการสอนวิชาต่าง ๆ

จากพจนานุกรม เวบสเตอร์ (Webster.1983 : 1097-1098) ให้ความหมายของกลุ่มการสอน ว่ากลุ่มการสอนคือหนังสือที่บรรจุเนื้อหาตามหลักวิชาและใช้เป็นหลักการสอนระหว่างครูกับนักเรียน

จากความหมายของกลุ่ม ดังกล่าวพอสรุปได้ว่า กลุ่มเป็นหนังสือที่เขียนขึ้นเพื่อเป็นแนวทางให้ผู้ใช้กลุ่มได้ศึกษาทำความเข้าใจและง่ายต่อการปฏิบัติตามได้ ในการทำกิจกรรมอย่างใดอย่างหนึ่งให้มีมาตรฐานใกล้เคียงกันมากที่สุดและทำให้นักเรียนนักศึกษา มีความรู้ความสามารถและทักษะที่ใกล้เคียงกัน

2.2 ประเภทของกลุ่ม

ประดัย เรืองมาลัย (2524 :98) ได้แบ่งกลุ่มออกเป็น 3 ประเภท คือ

1. กลุ่มการสอนหรือกลุ่มการจัดกิจกรรม เป็นกลุ่มที่ให้ความรู้และข้อเสนอแนะเกี่ยวกับหลักการสอน วิธีการสอน และการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ซึ่งอาจเป็นกลุ่มประสบการณ์เป็นขั้นหรือเป็นการสอนในเรื่องทั่วไป เช่น กลุ่มการจัดกิจกรรมประชาธิปไตยในโรงเรียน กลุ่มปฏิบัติการกิจกรรมสร้างนิสัยของโรงเรียนประถมศึกษา กลุ่มการเตรียมความพร้อมนักเรียนก่อนระดับประถมศึกษา กลุ่มการอบรมหน้าเสาธง กลุ่มการจัดกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรมในโรงเรียน เป็นต้น

2. กลุ่มหนังสือเรียน เป็นกลุ่มที่จัดขึ้นควบคู่กับหนังสือเรียนที่เราต้องการอธิบายให้ใช้หนังสือนั้นให้ถูกต้องและมีประสิทธิภาพ ดำเนินการจัดกิจกรรมต่างๆให้สอดคล้องกับเนื้อหาจึงมีลักษณะกึ่งแผนการสอน กึ่งกลุ่มหนังสือเรียน

3. กลุ่มการใช้สื่อหรือนวัตกรรม การที่ครูได้ทำหรือผลิตสื่อนวัตกรรมขึ้นในโรงเรียนแล้วและต้องการเผยแพร่ผลงานแสดงความรู้ความสามารถของผู้ทำผลงานให้ผู้อื่นสามารถนำไปใช้ถูกต้องก็อาจจัดทำกลุ่มการใช้ เช่น การจัดทำชุดการสอนกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต เป็นต้น

ศักรินทร์ สุวรรณโรจน์ และคนอื่น ๆ (2535 :77) แบ่งกลุ่มเป็น 2 ประเภทได้แก่

1. กลุ่มการสอนหรือกลุ่มการจัดกิจกรรม เป็นกลุ่มที่ให้ความรู้และข้อเสนอแนะ เกี่ยวกับหลักสูตรการสอนและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เช่น กลุ่มการจัดประชาธิปไตยในโรงเรียน กลุ่มปฏิบัติการกิจกรรมสร้างนิสัยสำหรับโรงเรียนประถมศึกษา กลุ่มการอบรมนักเรียนหน้าเสาธง กลุ่มการจัดกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรมในโรงเรียน เป็นต้น

2. กลุ่มหนังสือเรียน เป็นกลุ่มที่จัดขึ้นควบคู่กับหนังสือเรียนที่เราต้องการอธิบายให้ใช้หนังสือนั้นให้ถูกต้องและมีประสิทธิภาพ ดำเนินการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ให้สอดคล้องกับเนื้อหาในหนังสือเรียน จึงมีลักษณะกึ่งแผนการสอนกึ่งคู่มือนักเรียน

ปรีชา ช้างขวัญยืน และคนอื่น ๆ (2539 : 127) อธิบายว่าโดยทั่ว ๆ ไปหนังสือคู่มือที่พบกันมีอยู่ 3 ประเภทใหญ่ ๆ ได้แก่

1. คู่มือครู เป็นหนังสือที่ให้แนวทางและคำแนะนำแก่ครูเกี่ยวกับสาระ วิธีการ กิจกรรม สื่อ วัสดุ อุปกรณ์ และแหล่งข้อมูลอ้างอิงต่าง ๆ ปกติใช้ควบคู่กับตำราเรียน
2. คู่มือเรียน คือหนังสือที่ผู้เรียนใช้ควบคู่ไปกับตำราที่เรียนปกติประกอบด้วยสาระ คำสั่ง แบบฝึกหัด ปัญหาหรือคำถาม ที่ว่างสำหรับเขียนคำตอบและการทดสอบ
3. คู่มือทั่วไป เป็นหนังสือที่ให้ข้อความรู้เกี่ยวกับการทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งแก่ผู้อ่านโดยมุ่งหวังให้ผู้อ่านหรือผู้ใช้เข้าใจ และสามารถดำเนินการในเรื่องนั้นๆ ด้วยตนเองได้อย่างถูกต้องเหมาะสม

กระทรวงศึกษาธิการ (2534) ได้จัดทำคู่มือการจัดกิจกรรมเป็นเอกสารใช้ประกอบการใช้หลักสูตรฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533 เพื่อให้เป็นไปตามเจตนารมณ์ของหลักสูตร ลักษณะการดำเนินกิจกรรม ขั้นตอนการดำเนินกิจกรรมและการประเมินผลกิจกรรม

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2534) ได้จัดทำคู่มือการจัดกิจกรรมสำหรับเด็กก่อนประถมศึกษา เป็นคู่มือที่เรียบเรียงขึ้นเพื่อใช้เป็นแนวทางในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน สำหรับผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาก่อนประถมศึกษาประกอบด้วยบทบาทกิจกรรมเด็ก หลักการจัดกิจกรรมสำหรับเด็ก แนวการจัดกิจกรรมสำหรับเด็ก กิจกรรม ต่าง ๆ และวิธีปฏิบัติและบันทึกความก้าวหน้า

กระทรวงศึกษาธิการ (2535) ได้จัดทำคู่มือนิเทศการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาประชาธิปไตยในสถานศึกษาในสังกัดกรมสามัญศึกษา เป็นคู่มือที่หน่วยศึกษานิเทศก์จัดทำขึ้นเพื่อให้โรงเรียนในสังกัดกรมสามัญศึกษาใช้เป็นแนวทางในการจัดการเรียนการสอนและจัดกิจกรรมนักเรียนให้เหมาะสมกับสถานการณ์ในการพัฒนาประชาธิปไตยประกอบด้วย คำชี้แจงการใช้คู่มือ บทนำ รูปแบบการจัดกิจกรรม ตัวอย่างกิจกรรม แนวทางการใช้และรายงานผล

กรมวิชาการ (2538) ได้จัดทำคู่มือการดำเนินงานโครงการส่งเสริมอาชีพ การเรียนรู้ควบคู่การทำงานเป็นคู่มือจัดทำขึ้นเพื่อเป็นแนวทางการจัดการศึกษาที่จะส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงในเรื่องการจัดการเรียนการสอนประกอบด้วย วัตถุประสงค์ การดำเนินงาน โรงเรียนในโครงการ นักเรียนในโครงการ หลักสูตร การลงทะเบียน แนวทางดำเนินงานในโรงเรียน การวิเคราะห์งาน การจัดการเรียนการสอน การวัดประเมินการเรียน บทบาทหน้าที่ของผู้ที่เกี่ยวข้องกับการประเมินโครงการ และผลที่คาดว่าจะได้รับ

จากแนวความคิดดังกล่าวข้างต้นนั้นสรุปได้ว่า คู่มือแบ่งออกได้เป็น 2 ประเภทได้แก่

1. คู่มือเกี่ยวกับการเรียนการสอนตามหลักสูตร เป็นคู่มือที่เสนอแนะแนวทางหรือเทคนิควิธีการสอน การใช้สื่อหรือนวัตกรรมที่สัมพันธ์กับรายวิชาใดวิชาหนึ่งหรือระดับชั้นเรียนต่าง ๆ ที่กำหนดไว้ในหลักสูตรนั้น ๆ เช่น คู่มือรายวิชา คู่มือระดับชั้นเรียน คู่มือการใช้สื่อนวัตกรรมการเรียนการสอน เป็นต้น

2. คู่มือการจัดกิจกรรมการสอนทั่วไป เป็นคู่มือที่เสนอแนะแนวทางหรือเทคนิควิธีการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อส่งเสริมให้การจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรบรรลุจุดประสงค์ที่กำหนดไว้ และเป็นคู่มือที่มีได้เกี่ยวข้องสัมพันธ์กับเนื้อหา หรือคำอธิบายรายวิชาใดวิชาหนึ่งโดยตรงเช่น คู่มือการจัดกิจกรรมประชาธิปไตยในโรงเรียน คู่มือปฏิบัติกิจกรรมสร้างนิสัยสำหรับโรงเรียนประถมศึกษา เป็นต้น

จากการศึกษาประเภทของคู่มือดังกล่าวข้างต้นผู้ศึกษามีความเห็นว่าคู่มือการจัดกิจกรรมเป็นคู่มือที่เหมาะสมอย่างยิ่งในการจัดทำ เนื่องจากเป็นคู่มือที่ให้ความรู้และข้อเสนอแนะในการจัดกิจกรรมเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่วางไว้โดยมุ่งให้ผู้ใช้คู่มือเข้าใจและนำไปใช้ได้โดยสะดวก รวดเร็วและตรงเป้าหมายในการจัดกิจกรรม

2.3 องค์ประกอบของคู่มือ

ในการจัดทำคู่มือนั้นมีส่วนประกอบที่สำคัญ ๆ ที่สามารถนำไปใช้ปฏิบัติงานได้ ดังได้รวบรวมความเห็นของนักวิชาการไว้ต่อไปนี้

นิพนธ์ เสือก้อน (2537) ได้จัดทำคู่มือการจัดทำแผนที่เน้นกระบวนการ มีส่วนประกอบคือ

1. ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับหลักสูตร
 2. การจัดการเรียนการสอนที่เน้นกระบวนการ
 3. การจัดทำแผนการสอนที่เน้นกระบวนการ
- ปรีชา ช้างขวัญยืน และคนอื่น ๆ (2539 : 129) อธิบายองค์ประกอบของคู่มือได้ดังนี้
1. คำชี้แจงการใช้คู่มือ
 2. คำชี้แจงเกี่ยวกับการเตรียมการที่จำเป็นต่าง ๆ เช่น วัสดุอุปกรณ์ สื่อ เป็นต้น
 3. เนื้อหาสาระและกระบวนการหรือขั้นตอนในการดำเนินการ
 4. ความรู้เสริมหรือแบบฝึกหัดหรือแบบฝึกปฏิบัติเพื่อช่วยในการฝึกฝน
 5. ปัญหาและคำแนะนำเกี่ยวกับการป้องกันและแก้ไขปัญหา
 6. แหล่งข้อมูลและแหล่งอ้างอิงต่าง ๆ

เอกวุฒิ ไกรมาก (2541 : 54) องค์ประกอบของกลุ่มครู กลุ่มครูควรประกอบด้วย รายละเอียดที่สำคัญ ๆ ดังต่อไปนี้

1. คำชี้แจงการใช้คู่มือ โดยปกติจะครอบคลุมถึง
 - 1.1 วัตถุประสงค์ของคู่มือ
 - 1.2 ความรู้พื้นฐานที่จำเป็นในการใช้คู่มือ
 - 1.3 วิธีการใช้
 - 1.4 คำแนะนำ
2. เนื้อหาสาระที่จะสอน ปกติจะมีการให้เนื้อหาสาระที่จะสอนโดยมีคำชี้แจง หรือ คำอธิบายประกอบและอาจมีการวิเคราะห์เนื้อหาสาระให้ผู้อ่านเกิดความเข้าใจที่จะอ่าน
3. การเตรียมการสอน ประกอบด้วยรายละเอียดดังนี้
 - 3.1 การเตรียมสถานที่ วัสดุ สื่อ อุปกรณ์ และเครื่องมือที่จำเป็น
 - 3.2 การเตรียมวัสดุ เอกสารประกอบการสอน แบบฝึกหัดและแบบปฏิบัติข้อสอบ คำเฉลย ฯลฯ
 - 3.3 การติดต่อประสานงานที่จำเป็น ฯลฯ
4. กระบวนการ วิธีการ กิจกรรมการเรียนการสอนส่วนนี้นับว่าเป็นส่วนสำคัญของคู่มือ กลุ่มครูจำเป็นต้องให้ข้อมูลหรือรายละเอียดต่าง ๆ ดังต่อไปนี้
 - 4.1 คำแนะนำเกี่ยวกับขั้นตอนและวิธีดำเนินการสอน
 - 4.2 คำแนะนำและตัวอย่างเกี่ยวกับกิจกรรมการสอนที่จะช่วยให้การสอนบรรลุผล
 - 4.3 คำถาม ตัวอย่าง แบบฝึกปฏิบัติ และสื่อต่าง ๆ ที่ใช้ในการสอน
 - 4.4 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับสิ่งควรทำ ไม่ควรทำ ซึ่งมักจะมาจากประสบการณ์ของผู้เขียน ฯลฯ
5. การวัดและประเมินผล คู่มือที่ดีควรจะให้คำแนะนำที่เกี่ยวกับการสอนอย่างครบถ้วน การวัดและประเมินผลการสอนนับเป็นองค์ประกอบสำคัญของการสอนอีกองค์ประกอบหนึ่งที่คู่มือจำเป็นต้องให้รายละเอียดต่าง ๆ เช่น
 - 5.1 เครื่องมือวัด
 - 5.2 วิธีวัดผล
 - 5.3 เกณฑ์การประเมินผล
6. ความรู้เสริม กลุ่มครูที่ดีจะต้องคำนึงถึงความต้องการของผู้ใช้และสามารถคาดคะเนได้ว่าผู้ใช้นั้นจะประสบปัญหาในเรื่องใดและจัดหาหรือจัดทำข้อมูลที่จะช่วยส่งเสริมความรู้ของครู อันจะทำให้การสอนมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

7. ปัญหาและคำแนะนำเกี่ยวกับการป้องกันและแก้ไขปัญหา ผู้เขียนคู่มือควรจะเป็นผู้ที่มีประสบการณ์ในเรื่องที่เขียนมาพอสมควร ซึ่งจะช่วยให้รู้ว่าการดำเนินการในเรื่องนั้น ๆ มักจะมีปัญหาอะไรเกิดขึ้น และจุดอ่อนในเรื่องนั้นมีอะไรบ้าง การเป็นผู้มีประสบการณ์และสามารถนำเอาประสบการณ์เหล่านั้นมาช่วยผู้ใช้หรือผู้อ่านให้สามารถกระทำสิ่งนั้น ๆ ได้อย่างราบรื่นไม่เกิดอุปสรรค ปัญหา นับว่าเป็นจุดเด่นของคู่มือ ผู้เขียนคู่มือครูที่สามารถให้คำแนะนำเกี่ยวกับการป้องกันและแก้ไขปัญหาที่อาจจะเกิดขึ้นกับผู้อ่านหรือผู้ใช้คู่มือ จึงถือได้ว่าได้ทำหน้าที่ของผู้เขียนหนังสือที่ดี

8. แหล่งข้อมูลและแหล่งอ้างอิงต่าง ๆ หนังสือที่ดีไม่ควรขาดการให้แหล่งอ้างอิงหรือแหล่งข้อมูล ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อผู้อ่านในการไปศึกษาค้นคว้าต่อไปโดยเฉพาะอย่างยิ่งคู่มือครูนั้นเป็นหนังสือที่ใช้เป็นแนวทางในการสอน หากครูได้รับข้อมูลเกี่ยวกับแหล่งข้อมูลต่าง ๆ ก็จะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อการสอน

จากความหมายและองค์ประกอบของคู่มือครูนั้นพบว่าคู่มือครูเป็นเรื่องที่เขียนให้สัมพันธ์โดยตรงกับเนื้อหาสาระในหลักสูตรเพื่อให้ความรู้ แนวทางและข้อเสนอแนะแก่ครูได้ปฏิบัติตามเพื่อเกิดประโยชน์แก่การเรียนการสอน

คู่มือทั่วไปมักจะเป็นเรื่องที่คนทั่วไปสนใจ และสามารถเรียนรู้และฝึกฝนได้ด้วยตนเองโดยมุ่งที่การให้ผู้ใช้ ผู้อ่านเข้าใจและสามารถดำเนินการได้ด้วยตนเอง ซึ่งเป็นสิ่งที่แตกต่างไปจากคู่มือครู

ดักลาส (Douglass. 1965 : 162) อธิบายว่าคู่มือควรประกอบด้วย

1. เนื้อหาและวัสดุอุปกรณ์การเรียนการสอน
2. การเรียงลำดับความสำคัญของเนื้อหา
3. การเสนอเนื้อหาและวัสดุอุปกรณ์ที่สอดคล้องกับรายวิชา
4. การนำหลักการ และข้อเท็จจริงของเนื้อหาวิชาไปใช้
5. การแนะนำแหล่งความรู้อื่น ๆ

2.4 ลักษณะที่ดีของคู่มือ

ปรีชา ช้างขวัญยืน และคนอื่น ๆ (2539 : 132) ให้ทัศนะเกี่ยวกับลักษณะการเขียนคู่มือที่ดีว่า คู่มือจะต้องมีความชัดเจนให้รายละเอียดครอบคลุม เพื่อให้ผู้อ่านเกิดความเข้าใจแจ่มแจ้ง การเขียนคู่มือต้องครอบคลุมประเด็นต่าง ๆ ดังนี้

1. ควรระบุให้ชัดเจนว่า คู่มือนั้นเป็นคู่มือสำหรับใคร ใครเป็นผู้ใช้
2. กำหนดวัตถุประสงค์ให้ชัดเจน ต้องการให้ผู้ใช้ได้อะไรบ้าง

3. คู่มือนี้ช่วยผู้ใช้ได้อย่างไร ผู้ใช้จะได้ประโยชน์อะไรบ้าง
4. ควรมีส่วนที่ให้หลักการหรือความรู้ที่จำเป็นแก่ผู้ใช้ในการใช้เครื่องมือเพื่อให้การใช้คู่มือเกิดประสิทธิภาพสูงสุด
5. ควรมีส่วนที่ให้คำแนะนำแก่ผู้ใช้เกี่ยวกับการเตรียมตัว การเตรียมวัสดุอุปกรณ์
6. ควรมีส่วนที่ให้คำแนะนำแก่ผู้ใช้เกี่ยวกับขั้นตอน กระบวนการในการทำสิ่งใด สิ่งหนึ่ง

7. ควรมีคำถามหรือกิจกรรมให้ผู้ใช้คู่มือทำ เพื่อตรวจสอบความเข้าใจในการอ่านหรือการปฏิบัติขั้นตอนที่เสนอแนะ และเว้นที่ว่างสำหรับผู้ใช้คู่มือในการเขียนคำตอบรวมถึงมีคำถามหรือแนวในการตอบ

8. ควรใช้เทคนิคต่าง ๆ ในการช่วยให้ผู้ใช้คู่มือได้โดยสะดวก เช่น การจัดทำรูปเล่ม ขนาด การเลือกตัวอักษร ขนาดของตัวอักษร การใช้ตัวคำ การใช้สี การใช้ภาพ การเน้นข้อความ บางตอนเป็นต้น

9. การใช้แหล่งอ้างอิงที่เป็นประโยชน์แก่ผู้อื่น ซึ่งอาจเป็นบรรณานุกรม รายชื่อชมรม รายชื่อสื่อ รายชื่อสถาบัน รายชื่อบุคคลสำคัญ เป็นต้น

การจัดกิจกรรมนักเรียน นักศึกษานั้นผู้รับผิดชอบในการจัดกิจกรรมจะต้องมีความรู้ความเข้าใจแนวทางหรือวิธีการปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุด คู่มือเป็นสื่อที่จะช่วยสนองต่อความจำเป็นดังกล่าวให้บรรลุผลได้ แต่การจัดทำคู่มือผู้เขียนต้องมีความรู้ความเข้าใจในความหมาย องค์ประกอบและแนวทางการเขียนคู่มือให้กระจ่างเสียก่อน ดังนั้นการสร้างคู่มือจึงต้องนำหลักการเขียนคู่มือที่ดีข้างต้นมาสร้างเป็นคู่มือการจัดกิจกรรมนักเรียน นักศึกษา

เอกวุฒิ ไกรมาก (2541 : 57) ได้ให้ความหมายของลักษณะที่ดีของคู่มือดังนี้

1. สามารถเข้าใจลักษณะเนื้อหาขอบข่ายหรือสิ่งที่จะสอนได้อย่างกระจ่างชัด เช่นมองเห็นโครงร่างของการสอนทั้งหมด
2. ช่วยให้สามารถดำเนินตามแนวทางและขั้นตอนต่าง ๆ ได้ดีโดยสามารถดัดแปลงและยืดหยุ่นได้เองไม่เป็นแนวทางบังคับ ต้องเสนอแนะแนวทางโดยสามารถให้ปฏิบัติงานคล่องขึ้น
3. กิจกรรมที่เสนอแนะหรือกำหนดไว้ ควรมีการทดลองใช้กับเด็กวัยนั้น ๆ เด็กสนใจปฏิบัติได้ จึงควรใช้และเลือกได้บ้าง
4. แนวการเขียน เน้นย้ำแนวปฏิบัติที่มุ่งไปสู่จุดมุ่งหมายอย่างต่อเนื่องนั่นคือมีจุดเน้นย้ำไปทางเดียวกัน เช่น มุ่งฝึกงานกลุ่มทำงานเป็นกลุ่มก็ฝึกอย่างต่อเนื่อง จนเด็กมีแนวทางได้แนวทางแล้วจึงฝึกเป็นรายบุคคล เป็นต้น

5. ความแปลกใหม่ของกิจกรรม ควรส่งเสริมแก่ผู้ปฏิบัติโดยค่อยเป็นค่อยไปมิได้มุ่งกระจายให้แนวใหม่ทั้งหมด แต่การใช้แนวปฏิบัตินั้น ๆ ต้องเป็นการปฏิบัติได้และได้ผลด้วย

6. รูปแบบและวิธีการ (ขั้นตอน) ที่เป็นแนวทางในการเขียนกรรูปแบบและขั้นตอนโดยสม่ำเสมอ เพื่อสะดวกแก่การใช้ เป็นต้น

เทคนิคในการเขียนคู่มือจะต้องเน้นแนวปฏิบัติที่สำคัญ ส่วนวิธีการจัดกิจกรรมนั้นต้องเขียนให้ละเอียดและปฏิบัติตามขั้นตอนได้และควรแสดงแผนภาพ แผนภูมิ แผนผังเพื่อช่วยให้ปฏิบัติตามขั้นตอนต่าง ๆ ได้ง่าย

3. โครงการ

3.1 ความหมายของโครงการ ในการจัดทำคู่มือโครงการจัดทำกิจกรรมเสริมสร้างคุณลักษณะคนดีของนักเรียน นักศึกษาสังกัดกรมอาชีวศึกษานั้นผู้จัดทำคู่มือจะต้องเข้าใจความหมายของคำว่าโครงการซึ่งมีผู้ให้ความหมายของคำว่าโครงการดังต่อไปนี้

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2530 : 7) โครงการหมายถึงแผนงานย่อยหรือการดำเนินงานที่เป็นไปอย่างต่อเนื่องโดยมีวัตถุประสงค์ในการดำเนินงานอย่างชัดเจน มีระยะเวลาเริ่มต้นและสิ้นสุดที่แน่นอน

พวงรัตน์ เกษรแพทย์ (2543 : 69) กล่าวว่าโครงการจะต้องเป็นแผนงานย่อยที่มีวัตถุประสงค์เฉพาะและเป้าหมายของตนจะต้องทำรายละเอียดของโครงการให้ชัดเจนเพื่อเป็นแนวทางในการปฏิบัติ

สุวิมล ติรกานันท์ (2543 : 17) กล่าวว่าโครงการหมายถึงแผนย่อยที่เป็นแผนปฏิบัติการถูกจัดทำขึ้นเพื่อเป็นรูปธรรมมีความชัดเจนในระดับที่สามารถนำไปเป็นแนวทางในการปฏิบัติได้

สุภรณ์ ศรีพหล และคนอื่น ๆ (2543 : 617) กล่าวถึงโครงการว่าหมายถึงการนำเอาแผนที่กำหนดไว้มาแตกย่อยออกไปสู่การปฏิบัติเพื่อให้บรรลุเป้าหมายของแผนที่กำหนดไว้เมื่อเป้าหมายของแผนบรรลุแล้วก็เท่ากับการดำเนินงานนั้นเป็นไปตามนโยบายที่กำหนด

จากความหมายของโครงการดังกล่าวข้างต้นพอสรุปได้ว่าโครงการหมายถึง แผนงานย่อยหรือการดำเนินงานที่มีวัตถุประสงค์ชัดเจนสามารถปฏิบัติได้ และมีระยะเวลาที่แน่นอนจากการเริ่มต้นและสิ้นสุดของแผน

3.2 หลักการเขียนโครงการ

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2530 : 8) การจัดทำโครงการเป็นการกำหนดรายละเอียดในการปฏิบัติงานของโครงการให้การปฏิบัติงานของโครงการสัมฤทธิ์ผลตามเป้าหมายของแผนงานที่กำหนดไว้โดยมีประสิทธิภาพสูงสุดมีหลักการเขียนโครงการดังต่อไปนี้

1. ชื่อโครงการ เป็นการกำหนดที่มาของโครงการนั้นจะมีแนวทางในการปฏิบัติอย่างไร
2. หลักการและเหตุผล การกำหนดที่มาของโครงการนั้นเป็นผลมาจากอะไร เช่น จากนโยบายของรัฐ นโยบายของแผนพัฒนาต่าง ๆ เป็นต้น ผู้เขียนโครงการจะต้องกำหนดรายละเอียดของโครงการ จะต้องศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับโครงการด้วย
3. กำหนดวัตถุประสงค์ คือสิ่งหรือผลงานที่ต้องการให้เกิดขึ้นจากการปฏิบัติงานสำหรับการดำเนินงาน เพื่อเป็นแนวทางในการดำเนินงาน
4. เป้าหมาย เป็นการแสดงถึงความต้องการในเชิงปริมาณ คุณภาพ หรือลักษณะเฉพาะ และมักจะถูกกำกับด้วยเวลา
5. การกำหนดกิจกรรม กิจกรรมเป็นขั้นตอนหรือรายละเอียดของโครงการที่จะเป็นผลให้เกิดการปฏิบัติและบรรลุเป้าหมายของโครงการที่กำหนดไว้โดยประสิทธิภาพสูงสุด
6. การกำหนดระยะเวลา การกำหนดระยะเวลาของโครงการนั้น ควรกำหนดให้เด่นชัดว่าโครงการดังกล่าวใช้ระยะเวลาเท่าใดจากเริ่มต้นและสิ้นสุด
7. การกำหนดทรัพยากรในโครงการ หมายถึง องค์ประกอบหรือปัจจัยที่จะนำไปใช้ในการปฏิบัติเพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้โดยประสิทธิภาพสูงสุด
8. ค่าใช้จ่ายของโครงการจะต้องกำหนดให้ชัดเจนว่าโครงการจะดำเนินการนั้นต้องใช้งบประมาณเท่าใดจากการเริ่มต้นโครงการถึงสิ้นสุดโครงการ
9. ผลตอบแทนหรือผลที่คาดว่าจะได้รับจากการดำเนินโครงการ การกำหนดหรือวิเคราะห์ผลตอบแทนของโครงการจะทำให้ทราบถึงประสิทธิภาพและความคุ้มค่ากับค่าใช้จ่ายที่เสียไปในการดำเนินโครงการว่าสูงต่ำมากน้อยเพียงใด

สุวิมล ศิริภานันท์ (2543 : 11) ได้อธิบายถึงหลักการเขียนโครงการซึ่งประกอบด้วยส่วนต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

1. ชื่อโครงการ ส่วนใหญ่มาจากการปฏิบัติได้แก่โครงการปรับปรุงโครงการส่งเสริมโครงการจัดทำ โครงการสัมมนา โครงการวิจัย โครงการฝึกอบรม เป็นต้น
2. หลักการและเหตุผล เป็นการกล่าวถึงสาเหตุของการจัดทำโครงการความจำเป็นของโครงการ ความสำคัญในช่วงเวลาที่จัดทำโครงการ แหล่งที่มาของโครงการความต้องการในการพัฒนานโยบายและแผน การดำเนินงานที่ผ่านมาจากทฤษฎีและงานทางวิชาการ
3. วัตถุประสงค์ เป็นการกล่าวถึงเจตจำนงในการปฏิบัติและผลงานที่คาดว่าจะได้รับโดยจะต้องมีความสอดคล้องกับความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา
4. เป้าหมาย เป็นการระบุถึงสิ่งที่เป็นผลสุดท้ายที่คาดว่าจะได้จากการดำเนินโครงการ โดยมีทั้งผลที่เป็นเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ

5. วิธีการดำเนินการ ต้องเป็นขั้นตอนในการให้รายละเอียดในการปฏิบัติ เทคนิควิธีในการดำเนินกิจกรรมเป็นต้น

6. บุคคลหรือหน่วยงานที่รับผิดชอบ เป็นการระบุว่าใครเป็นผู้รับผิดชอบและมีขอบเขตรับผิดชอบอย่างไร

7. งบประมาณ เป็นการระบุค่าใช้จ่ายที่ต้องดำเนินกิจกรรมในขั้นต่าง ๆ โดยทั่วไปจะแจกแจงเป็นรายการย่อย ๆ

8. สถานที่ดำเนินการเป็นการระบุถึงที่ตั้งของโครงการ

9. การติดตามและการประเมินผล เป็นการแสดงรายละเอียดว่าจะควบคุมให้มีการปฏิบัติการได้อย่างไร การดำเนินงานเป็นไปตามที่มอบหมายให้หรือไม่

10. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ เป็นการระบุถึงผลที่คาดว่าจะได้รับจากการดำเนินโครงการประกอบด้วยผลทางตรงและทางอ้อม

ทศนา แสงศักดิ์ (2544 : 1) กล่าวว่า การเขียนหรือจัดทำโครงการเป็นการกำหนดรายละเอียดในการปฏิบัติงานของโครงการเพื่อให้การดำเนินการปฏิบัติของโครงการสัมฤทธิ์ผลตามเป้าหมายของแผนงานที่กำหนดไว้ โดยมีองค์ประกอบในการจัดทำโครงการดังนี้

1. ชื่อโครงการ
2. หลักการและเหตุผล
3. วัตถุประสงค์
4. เป้าหมาย
5. การดำเนินงาน
6. ระยะเวลาดำเนินการ
7. ค่าใช้จ่าย
8. การประเมินผล
9. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

การจัดทำโครงการโดยทั่วไป มีรายละเอียดแต่ละองค์ประกอบ ดังนี้

1. ชื่อโครงการ ให้ระบุชื่อโครงการตามความเหมาะสม มีความหมายชัดเจน และใช้ชื่อเดียวกันทุกครั้งจนกว่าโครงการจะแล้วเสร็จ

2. หลักการและเหตุผล ในส่วนนี้จะต้องแสดงให้เห็นสภาพปัญหาและความจำเป็นในการจัดทำโครงการขึ้นมาเพื่อแก้ไขปัญหาดังกล่าวอย่างชัดเจนที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้ รวมทั้งแสดงให้เห็นว่าโครงการดังกล่าวเป็นโครงการที่จะสนองต่อนโยบายของหน่วยงานที่สังกัดหรือสอดคล้องกับแผนพัฒนาระดับชาติหรือระดับเขต ฯลฯ ด้วย และอาจเพิ่มเติมข้อความว่า ถ้าไม่จัดทำ

โครงการดังกล่าวจะมีผลเสียหายโดยตรงหรือมีผลเสียหายในระยะยาวอย่างไรบ้าง ทั้งนี้เพื่อจะได้เห็นประโยชน์ของโครงการได้กว้างขวางขึ้น ในกรณีที่มีแผนงานหรือโครงการที่เกี่ยวข้องกันซึ่งเคยดำเนินการมาแล้วหรือมีผลการประเมินของแผนงานโครงการดังกล่าวให้ยกมาอ้างอิงเพื่อสนับสนุนให้น้ำหนักมากขึ้นด้วย

3. วัตถุประสงค์เป็นส่วนที่แสดงให้เห็นทราบว่าสิ่งที่จะดำเนินการให้บรรลุผลคืออะไร ตอบสนองหรือสอดคล้องกับแผนหรือแผนงานอย่างไรบ้าง วัตถุประสงค์ของโครงการจะต้องสอดคล้องกับหลักการและเหตุผล ที่กล่าวไว้แล้วข้างต้น จะต้องมีความชัดเจน สามารถปฏิบัติได้ สามารถวัดและประเมินผลได้ ทั้งนี้เพื่อช่วยผู้บริหารในการพิจารณาโครงการ ดังนั้น ในระยะหลัง ๆ จึงมีผู้นิยมเขียนวัตถุประสงค์ออกมาในรูปของวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรมคือเป็นรูปธรรมมากกว่านามธรรม

โครงการหนึ่ง ๆ อาจมีวัตถุประสงค์มากกว่าหนึ่งวัตถุประสงค์ได้แต่ไม่ควรจะมีหลายข้อเกินความจำเป็น เพราะทำให้ไม่ชัดเจนสำหรับผู้ปฏิบัติและดำเนินการให้บรรลุวัตถุประสงค์ไม่ได้

4. เป้าหมาย เป้าหมายของโครงการจะบอกให้ทราบว่าดำเนินการอะไร ในประมาณเท่าใด ภายในระยะเวลาที่กำหนดเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ การระบุเป้าหมายจะแสดงในลักษณะของ ปริมาณคุณภาพ

5. การดำเนินการองค์ประกอบส่วนนี้นับเป็นหัวใจสำคัญของการจัดทำโครงการ เพราะแสดงรายละเอียดเกี่ยวกับกิจกรรมพร้อมทั้งขั้นตอนในการดำเนินงานอย่างครบกระบวนการ

ในการทำแผนดำเนินการ ขั้นแรก ผู้ทำโครงการจะต้องตั้งคำถามว่าจะทำอะไร เพื่อให้ได้คำตอบ คือ รายการกิจกรรมที่จะต้องปฏิบัติ

6. ระยะเวลาดำเนินการ เป็นการระบุระยะเวลาเริ่มต้นและสิ้นสุดของโครงการ โดยแสดงวัน เดือน ปี ที่เริ่มต้นและสิ้นสุดไว้อย่างชัดเจน การระบุช่วงระยะเวลาของโครงการ เช่น 3 เดือน หรือ 1 ปี ถือว่าเป็นการกำหนดระยะเวลาดำเนินการที่ไม่สมบูรณ์

7. ค่าใช้จ่าย ค่าใช้จ่ายของโครงการ หมายถึง ประมาณการใช้จ่ายทั้งสิ้นของโครงการ ซึ่งประกอบด้วย

7.1 รายละเอียดของค่าใช้จ่ายจำแนกตามหมวดค่าใช้จ่าย ได้แก่ ค่าก่อสร้าง ค่าวัสดุ ครุภัณฑ์ เงินเดือน ค่าจ้าง ค่าตอบแทน ค่าสาธารณูปโภค เป็นต้น

7.2 ยอดรวมค่าใช้จ่ายในการดำเนินกิจกรรมแต่ละขั้นตอนหรือในช่วงเวลาต่าง ๆ พร้อมทั้งรายละเอียดค่าใช้จ่าย เพื่อเป็นแนวทางในการพิจารณาและการเตรียมการด้านการเงิน ถ้าโครงการได้รับอนุมัติให้ดำเนินการ

8. การประเมินผล ผู้จัดทำโครงการควรแสดงแนวทางในการตรวจสอบ ติดตาม กำกับ นิเทศและประเมินผลการปฏิบัติงาน พร้อมทั้งระบุระยะเวลา จำนวนครั้ง รูปแบบ ผู้รับผิดชอบและ งบประมาณไว้ด้วย

9. ผลที่คาดว่าจะได้รับ หมายถึง ผลที่เกิดขึ้นจากการที่โครงการบรรลุวัตถุประสงค์ หรือผลที่เกิดขึ้นอื่น ๆ ซึ่งสามารถแสดงได้ทั้งผลประโยชน์โดยตรง และผลกระทบจากโครงการ

จากหลักการเขียนโครงการดังกล่าวข้างต้นจะเห็นได้ว่าการเขียนโครงการนั้นจะมีการ กำหนดจุดเริ่มต้นและจุดสิ้นสุดของโครงการ กิจกรรมที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ การใช้ ทรัพยากรให้เกิดประโยชน์มีการระบุเป้าหมายของโครงการและมีการกำหนดสถานที่จัดทำ โครงการซึ่งในการจัดทำคู่มือครั้งนี้ การเขียนโครงการจะกำหนดหัวข้อดังต่อไปนี้

1. ชื่อโครงการ
2. ผู้รับผิดชอบโครงการ
3. หลักการและเหตุผล
4. วัตถุประสงค์
5. เป้าหมาย
6. ระยะเวลาในการดำเนินงาน
7. ขั้นตอนการดำเนินงาน
8. สถานที่
9. งบประมาณ
10. ผลที่คาดว่าจะได้รับ
11. การติดตามประเมินผล

3.3 ลักษณะของโครงการที่ดี

สุวิมล ติรกานันท์ (2543 : 19) ได้ให้ความหมายของโครงการที่ดีประกอบด้วย

1. เข้าใจง่าย มีการใช้ภาษาที่เข้าใจกันทั่วไป
2. มีวัตถุประสงค์หรือผลที่คาดหวังจากการดำเนินการชัดเจน
3. เห็นลำดับขั้นในการปฏิบัติงาน
4. กำหนดเรื่องที่ต้องการปฏิบัติ
5. กำหนดทรัพยากรอย่างชัดเจนและเหมาะสม
6. มีวิธีการติดตามและกำกับงาน

สุภรณ์ ศรีพหล และคนอื่น ๆ (2543 : 375) ได้กล่าวถึงคุณลักษณะที่ดีไว้ดังนี้

1. เป็นโครงการที่ริเริ่มขึ้นเพื่อสนองความต้องการของนักเรียนและครู

2. ต้องเป็นที่เข้าใจง่ายเป็นที่ยอมรับของทุกฝ่าย โดยเขียนไว้อย่างชัดเจนและสมบูรณ์ทุกกระบวนการ

3. เป็นโครงการที่ต้องอาศัยความร่วมมือและความคิดเห็นจากหมู่คณะ
4. เป็นโครงการที่ยืดหยุ่นได้ไม่มีกฎเกณฑ์ตายตัว
5. เป็นโครงการที่ทุกคนรับผิดชอบ ได้มีโอกาสแสดงความสามารถ
6. เป็นโครงการที่สามารถปฏิบัติได้ตามที่ระบุไว้ในโครงการ
7. เป็นโครงการที่ง่ายต่อการควบคุมและการติดตามผล

มนทิรา พาณิชยिंग (2544 : 9) กล่าวว่า การเขียนโครงการจะเป็นแบบใดก็ตามรูปแบบของการเขียนโครงการที่ดีจะต้องมีคือ

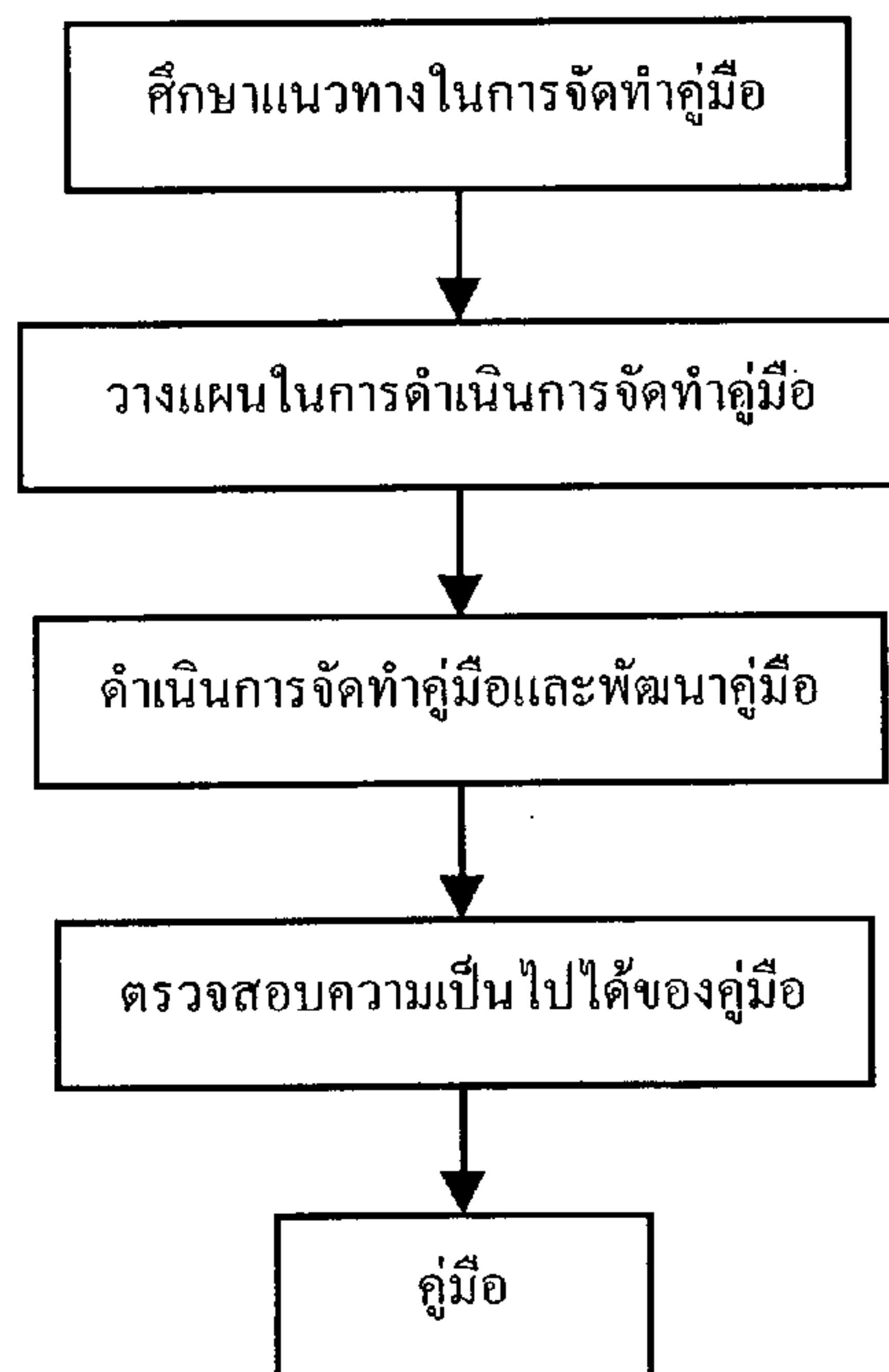
1. ความชัดเจน เข้าใจง่าย
2. มีความสมบูรณ์ทั้งหลักการและเหตุผล มีเป้าหมาย มีขั้นตอนดำเนินงานชัดเจนมีการติดตามประเมินผลและการใช้ทรัพยากรให้เกิดประโยชน์สูงสุด
3. มีความถูกต้อง

การจัดกิจกรรมนักเรียน นักศึกษานั้นผู้รับผิดชอบในการเขียนโครงการต้องมีความรู้ความเข้าใจแนวทางหรือวิธีการปฏิบัติตามขั้นตอนได้อย่างถูกต้องและชัดเจนเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุด การเขียนโครงการที่ดีจะช่วยเป็นแนวทางให้ผู้รับผิดชอบหรือผู้ปฏิบัติดำเนินการจัดทำกิจกรรมได้ถูกต้องตรงตามวัตถุประสงค์ เป็นไปอย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ

บทที่ 3

ขั้นตอนและวิธีการจัดทำคู่มือ

คู่มือการจัดกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะคนดีของนักเรียนนักศึกษาสังกัดกรมอาชีวศึกษามีวิธีการสร้างและตรวจสอบความเป็นไปได้ดังนี้

ขั้นตอนในการจัดทำคู่มือ

1. ศึกษาแนวทางในการจัดทำคู่มือ

1.1 ศึกษาจุดประสงค์ของการจัดทำคู่มือให้สอดคล้องกับนโยบายของสถานศึกษากรมอาชีวศึกษาและกระทรวงศึกษาธิการ

1.2 ศึกษาหลักการเขียนคู่มือและหลักการเขียนโครงการจากหนังสือ เอกสารงานวิจัยและเอกสารทางวิชาการหลายฉบับเพื่อให้การเขียนคู่มือเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

2. วางแผนการดำเนินการจัดทำคู่มือ

2.1 เขียนโครงร่างคู่มือซึ่งประกอบด้วยส่วนต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

2.1.1 คำชี้แจงการใช้คู่มือ

2.1.1.1 วัตถุประสงค์ของกลุ่ม

2.1.1.2 ความรู้พื้นฐานในการใช้คู่มือ

2.1.1.3 วิธีการใช้คู่มือ

2.1.1.4 คำแนะนำการใช้คู่มือหรือคำอธิบาย

2.1.2 กิจกรรมเสริมสร้างคุณลักษณะคนดีของนักเรียนนักศึกษาประกอบด้วย

3 แผนงานดังนี้

แผนงาน 1 โครงการเสริมสร้างบุคลิกภาพและความรับผิดชอบต่อสังคม

แผนงาน 2 โครงการเสริมสร้างจรรยาบรรณวิชาชีพ

แผนงาน 3 โครงการเสริมสร้างการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม

2.1.3 การประเมินผลโครงการ

2.2 คัดเลือกผู้เชี่ยวชาญเพื่อพิจารณาโครงร่างคู่มือ

ผู้จัดทำคู่มือได้ทำหนังสือราชการเรียนเชิญผู้เชี่ยวชาญพิจารณาโครงร่างคู่มือดังนี้

รายชื่อต่อไปนี้

2.2.1 นายไกรสิทธิ์ บุตรชัยงาม ตำแหน่งผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิค

สมุทรสงคราม จังหวัดสมุทรสงคราม

2.2.2 นายประกอบ ศรีตระกูล ตำแหน่งผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคราชบุรี

แห่งที่ 2 จังหวัดราชบุรี

2.2.3 นายประสิทธิ์ พึ่งยนต์ ตำแหน่งผู้ช่วยผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิค

สมุทรสงคราม จังหวัดสมุทรสงคราม

2.2.4 นายวิรุณ วิทยาประเสริฐ ตำแหน่งผู้ช่วยผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิค

เพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรี

2.2.5 นายจินดา คงหมวก ตำแหน่งผู้ช่วยผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคราชบุรี

จังหวัดราชบุรี

3. ดำเนินการจัดทำคู่มือและพัฒนาคู่มือ

3.1 เขียนคู่มือในรูปแบบของการเขียนโครงการ โดยได้รับความเห็นชอบจากอาจารย์ที่

ปรึกษา

3.2 ปรับปรุงแก้ไขคู่มือโดยให้ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษาและ

หัวหน้างานกิจกรรมตรวจสอบดังมีรายชื่อต่อไปนี้

3.2.1 นายวิรุณ วิทยาประเสริฐ ผู้ช่วยผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคเพชรบุรี

จังหวัดเพชรบุรี

3.2.2 นายจินดา คงหมวก ผู้ช่วยผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคราชบุรี
จังหวัดราชบุรี

3.2.3 นางกานติมา ปรีกमानนท์ อาจารย์ 2 ระดับ 7 วิทยาลัยสารพัดช่าง
ราชบุรี จังหวัดราชบุรี

4. ตรวจสอบความเป็นไปได้ของคู่มือ

โดยคัดเลือกผู้เชี่ยวชาญเป็นคณะกรรมการ 3 กลุ่ม ได้แก่ นักวิชาการบริหารจำนวน 4 คน ผู้บริหารสถานศึกษาจำนวน 4 คน และผู้ปฏิบัติจำนวน 4 คน รวมทั้งสิ้นจำนวน 12 คน พิจารณาให้ความเห็นและข้อเสนอแนะโดยทำหนังสือราชการเรียนเชิญผู้เชี่ยวชาญเพื่อทดสอบความเป็นไปได้ดังรายชื่อต่อไปนี้

นักวิชาการบริหาร

1. นายไกรสิทธิ์ บุตรชัยงาม ตำแหน่งผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคสมุทรสงคราม
จังหวัดสมุทรสงคราม

2. นายอำพร ทองนุช ตำแหน่งผู้อำนวยการวิทยาลัยการอาชีพอัมพวา
จังหวัดสมุทรสงคราม

3. นายวิสิฐ ชนกิจอำไพ ตำแหน่งผู้อำนวยการวิทยาลัยการอาชีพปากท่อ
จังหวัดราชบุรี

4. นายพิศณุ ทองเลิศ ตำแหน่งศึกษานิเทศ 8 ศูนย์นิเทศอาชีวศึกษาภาคกลาง
จังหวัดราชบุรี

ผู้บริหารสถานศึกษา

1. นายประกอบ ศรีตระกูล ตำแหน่งผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคราชบุรี แห่งที่ 2
จังหวัดราชบุรี

2. นายวิเชียร ฉิมัญชาติ ตำแหน่งผู้ช่วยผู้อำนวยการวิทยาลัยการอาชีพปากท่อ
จังหวัดราชบุรี

3. นายประสิทธิ์ พึ่งยนต์ ตำแหน่งผู้ช่วยผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคสมุทรสงคราม
จังหวัดสมุทรสงคราม

4. นายวิรุณ วิทยาประเสริฐ ตำแหน่งผู้ช่วยผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคเพชรบุรี
จังหวัดเพชรบุรี

ผู้ปฏิบัติงาน

1. นายจินดา คงหมวก ตำแหน่งผู้ช่วยผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคราชบุรี
จังหวัดราชบุรี

2. นายรุ่ง งามขำ ตำแหน่งผู้ช่วยผู้อำนวยการวิทยาลัยการอาชีพบ้านโป่ง
จังหวัดราชบุรี

3. นางกานติมา ปรีกมานนท์ ตำแหน่ง อาจารย์ 2 ระดับ 7 หัวหน้างานกิจกรรม
นักเรียนนักศึกษา วิทยาลัยสารพัดช่างราชบุรี จังหวัดราชบุรี

4. นายสุเทพ สว่างศรี ตำแหน่งอาจารย์ 2 ระดับ 7 หัวหน้างานกิจกรรมนักเรียน
นักศึกษา วิทยาลัยเทคนิคเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรี

ในการทดสอบความเป็นไปได้ของกลุ่ม ผู้จัดทำได้ดำเนินการดังนี้

1. เดินทางไปสังเกตและเก็บแบบสอบถามความเป็นไปได้ของกลุ่มโดยให้ผู้เชี่ยวชาญซึ่งเป็น
ผู้บริหารวิชาการ ผู้บริหารสถานศึกษาและผู้ปฏิบัติการจำนวน 12 คน ตรวจสอบและให้ความเห็น

2. สรุปความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญจำนวน 12 คน ดังตาราง 1

ตาราง 1 สรุปความคิดเห็นผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 กลุ่ม

ข้อที่	รายการตรวจสอบ	ระดับความคิดเห็น (คิดเป็นร้อยละ)				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1	กลุ่มมีเนื้อหาสาระความเป็นไปได้ ในการเสริมสร้างคุณลักษณะคนดี ให้นักเรียนนักศึกษา	58.33	41.67	-	-	-
2	รายละเอียดที่กำหนดในกลุ่มมีความ เป็นไปได้ในทางปฏิบัติ	41.67	58.33	-	-	-
3	กลุ่มมีความสอดคล้องและความเป็น ไปได้ตามวัตถุประสงค์ของแต่ละ กิจกรรม	66.67	33.33	-	-	-
4	จำนวนคาบของแต่ละกิจกรรมมี ความเป็นไปได้ในทางปฏิบัติ	41.67	50	8.33	-	-
5	การจัดลำดับหรือขั้นตอนของ กระบวนการมีความเป็นไปได้	50	50	-	-	-

ตาราง 1 (ต่อ)

ข้อที่	รายการตรวจสอบ	ระดับความคิดเห็น (คิดเป็นร้อยละ)				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
6	กิจกรรมของกลุ่มมีความเป็นไปได้ในการเสริมสร้างให้นักเรียนนักศึกษาอยู่ในสังคมอย่างมีความสุข	41.67	58.33	-	-	-
7	กิจกรรมของกลุ่มมีความเป็นไปได้ในการเสริมสร้างให้นักเรียนนักศึกษามีความสามัคคีในหมู่คณะและเสริมสร้างสุขภาพพลานามัยที่ดี	50	50	-	-	-
8	กิจกรรมของกลุ่มมีความเป็นไปได้ในการช่วยให้นักเรียนนักศึกษาห่างไกลยาเสพติด	25	75	-	-	-
9	กิจกรรมของกลุ่มมีความเป็นไปได้ในการเสริมสร้างประชาธิปไตยให้กับนักเรียนนักศึกษา	66.67	33.33	-	-	-
10	กิจกรรมของกลุ่มมีความเป็นไปได้ในการเสริมสร้างความเป็นผู้นำให้กับนักเรียนนักศึกษา	58.33	41.67	-	-	-
11	กิจกรรมของกลุ่มมีความเป็นไปได้ในการส่งเสริมนักเรียนนักศึกษาให้มีจิตสำนึกในความเป็นไทยและร่วมกันอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรม	33.33	66.67	-	-	-
12	กิจกรรมของกลุ่มมีความเป็นไปได้ในการเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรมให้แก่ นักเรียนนักศึกษา	58.33	33.33	8.33	-	-

ตาราง 1 (ต่อ)

ข้อที่	รายการตรวจสอบ	ระดับความคิดเห็น (คิดเป็นร้อยละ)				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
13	กิจกรรมของกลุ่มมีความเป็นไปได้ในการส่งเสริมเจตคติที่ดีในวิชาชีพที่กำลังศึกษา	41.67	58.33	-	-	-
14	กลุ่มมีประโยชน์ต่อการจัดกิจกรรมในสถานศึกษา	91.67	8.33	-	-	-
15	กลุ่มมีความเหมาะสมกับนักเรียนนักศึกษาของสถานศึกษาสังกัดกรมอาชีวศึกษา	91.67	8.33	-	-	-
16	โครงการการจัดกิจกรรมของกลุ่มมีความสมบูรณ์ สามารถนำไปใช้ได้	83.33	16.67	-	-	-

ตาราง 1 ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 100.00 มีความคิดเห็นต่อความเป็นไปได้ของกลุ่มว่า กลุ่มมีเนื้อหาสาระความเป็นไปได้การเสริมสร้างคุณลักษณะคนดีให้นักเรียนนักศึกษาในระดับมากที่สุดร้อยละ 58.33 ระดับมากร้อยละ 41.67 รายละเอียดที่กำหนดกลุ่มมีความเป็นไปได้ในทางปฏิบัติ ระดับมากที่สุดร้อยละ 41.67 ระดับมากร้อยละ 58.33 มีความสอดคล้องและความเป็นไปได้ตามวัตถุประสงค์ของแต่ละกิจกรรม ระดับมากที่สุดร้อยละ 66.67 ระดับมากร้อยละ 33.33 จำนวนคาบของแต่ละกิจกรรมมีความเป็นไปได้ในทางปฏิบัติ ระดับมากที่สุดร้อยละ 41.67 ระดับมากร้อยละ 50 ระดับปานกลางร้อยละ 8.33 การจัดลำดับขั้นตอนของกระบวนการมีความเป็นไปได้ ระดับมากที่สุดร้อยละ 50 ระดับมากร้อยละ 50 กิจกรรมของกลุ่มมีความเป็นไปได้ในการเสริมสร้างนักเรียนนักศึกษาให้อยู่ในสังคมอย่างมีความสุข ระดับมากที่สุดร้อยละ 41.67 ระดับมากร้อยละ 58.33 กิจกรรมของกลุ่มมีความเป็นไปได้ในการเสริมสร้างให้นักเรียนนักศึกษา มีความสามัคคีในหมู่คณะและเสริมสร้างสุขภาพพลานามัยที่ดี ระดับมากที่สุดร้อยละ 50 ระดับมากร้อยละ 50 กิจกรรมของกลุ่มมีความเป็นไปได้ในการช่วยให้นักเรียนห่างไกลยาเสพติด ระดับมากที่สุดร้อยละ 25 ระดับมากร้อยละ 75 กิจกรรมของกลุ่มมีความเป็นไปได้ในการเสริมสร้างประชาธิปไตยให้กับนักเรียนนักศึกษา ระดับมากที่สุดร้อยละ 66.67 ระดับมากร้อยละ 33.33

กิจกรรมของกลุ่มมีความเป็นไปได้ในการเสริมสร้างความเป็นผู้นำให้นักเรียนนักศึกษา ระดับมากที่สุดร้อยละ 58.33 ระดับมากร้อยละ 41.67 กิจกรรมของกลุ่มมีความเป็นไปได้ในการส่งเสริมให้นักเรียน นักศึกษาให้มีจิตสำนึกในความเป็นไทยและร่วมกันอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรม ระดับมากที่สุดร้อยละ 33.33 ระดับมากร้อยละ 66.67 กิจกรรมของกลุ่มมีความเป็นไปได้ในการเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรมให้กับนักเรียนนักศึกษาระดับมากที่สุดร้อยละ 58.33 ระดับมากร้อยละ 33.33 ระดับ ปานกลางร้อยละ 8.33 กิจกรรมของกลุ่มมีความเป็นไปได้ในการ ส่งเสริมเจตคติที่ดีในวิชาชีพ ที่กำลังศึกษา ระดับมากที่สุดร้อยละ 41.67 ระดับมากร้อยละ 58.33 กลุ่มมีประโยชน์ต่อการจัด กิจกรรมนักเรียนนักศึกษาของสถานศึกษาสังกัดกรมอาชีวศึกษา ระดับมากที่สุดร้อยละ 91.67 ระดับมากร้อยละ 8.33 กลุ่มมีความเหมาะสมกับนักเรียนนักศึกษาของสถานศึกษาสังกัดกรม อาชีวศึกษา ระดับมากที่สุด 91.67 ระดับมากร้อยละ 8.33 โครงการการจัดกิจกรรมของกลุ่มมีความ สมบูรณ์สามารถนำไปใช้ได้ระดับมากที่สุดร้อยละ 83.33 ระดับมากร้อยละ 16.67

5. เขียนคู่มือในการจัดกิจกรรมนักเรียนนักศึกษาในรูปแบบของการเขียนโครงการที่ หลากหลาย และนำคู่มือโครงการมาใช้ให้เหมาะสมกับนักเรียนนักศึกษา และสภาพแวดล้อม

ขั้นตอนการนำไปใช้

เพื่อให้การใช้คู่มือดำเนินการอย่างมีประสิทธิภาพ สถานศึกษาสังกัดกรมอาชีวศึกษา ควรดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. จัดประชุมผู้ที่เกี่ยวข้องในการจัดกิจกรรมนักเรียนนักศึกษาเพื่อรับทราบนโยบายของ สถานศึกษา นโยบายของกรมอาชีวศึกษา
2. จัดทำปฏิทินปฏิบัติงานกิจกรรมนักเรียนนักศึกษา
3. แต่งตั้งคณะกรรมการรับผิดชอบแต่ละโครงการ โดยให้ผู้รับผิดชอบศึกษารายละเอียด ในการดำเนินงานดังต่อไปนี้
 - 3.1 ศึกษาขั้นตอนในการดำเนินการให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของโครงการ
 - 3.2 กำหนดรายละเอียดและขั้นตอนการจัดกิจกรรม
 - 3.3 จัดทำรายละเอียดการใช้จ่ายงบประมาณ
 - 3.4 กำหนดสถานที่ในการจัดกิจกรรม
4. ดำเนินการตามโครงการ
5. การติดตามประเมินผลโครงการมีด้วยกัน 2 วิธีคือ

5.1 ประเมินผลด้วยวิธีการใช้แบบสอบถาม โดยหลังจากจัดกิจกรรมเสร็จเรียบร้อยแล้ว ให้แจกแบบสอบถามให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรมตอบแบบสอบถาม แล้วนำผลของการตอบแบบสอบถามมาวิเคราะห์ข้อมูล

5.2 ประเมินผลด้วยวิธีการสังเกต สังเกตจากการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของนักเรียน นักศึกษา

บทที่ 4

คู่มือการจัดกิจกรรมเสริมสร้างคุณลักษณะคนดี

1. คำชี้แจงการใช้คู่มือ

1. วัตถุประสงค์ของคู่มือ

1.1 เพื่อให้สถานศึกษาที่สังกัดกรมอาชีวศึกษาสามารถนำคู่มือการจัดกิจกรรมนำไปใช้เพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียนนักศึกษาสังกัดกรมอาชีวศึกษา

1.2 เพื่อให้ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษา หัวหน้างานกิจกรรมนักเรียนนักศึกษา เป็นแนวทางในการจัดกิจกรรมในสถานศึกษา

2. ความรู้พื้นฐานในการใช้คู่มือ

ในการจัดทำคู่มือนั้นจัดทำในรูปแบบของการเขียนโครงการซึ่งเป็นแนวทางในการจัดกิจกรรมเพื่อเป้าหมายการเสริมสร้างคุณลักษณะคนดีให้กับนักเรียนนักศึกษาสังกัดกรมอาชีวศึกษา เป็นโครงการที่ได้รับการปฏิบัติแล้วจะเสริมสร้างและปลูกฝังความรู้ พฤติกรรม แนวคิดและค่านิยมกล้าแสดงความคิด รู้จักรับฟัง ยอมรับความคิดเห็นที่แตกต่างจากคนอื่น ความเป็นผู้นำมีความชื่นชมในศิลป คนตรี กีฬา รักษาขนบธรรมเนียมประเพณีไทย มีบุคลิกภาพและความรับผิดชอบต่อสังคม การพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมและมีเจตคติที่ดีในวิชาชีพของตนเอง

คู่มือจะประกอบด้วยรายละเอียดของแต่ละโครงการ 3 ส่วนคือ

1. โครงการ จะเป็นเครื่องมือให้ผู้ใช้นำไปใช้ได้สะดวก รวดเร็วประกอบด้วย ชื่อโครงการ ผู้รับผิดชอบ หลักการและเหตุผล วัตถุประสงค์ เป้าหมาย ระยะเวลาดำเนินการ ขั้นตอนการดำเนินงาน สถานที่ งบประมาณ ผลที่คาดว่าจะได้รับ และการติดตามประเมินผล

2. แบบสอบถามประเมินโครงการ เป็นแบบสอบถามระดับความคิดเห็นของนักเรียนนักศึกษาหลังจากการจัดกิจกรรมเป็นที่เรียบร้อย เพื่อนำผลที่ได้จากการประเมินนำไปปรับปรุง แก้ไข และพัฒนาการจัดกิจกรรมในโอกาสต่อไป

3. เกณฑ์การตัดสิน ในกรณีที่มีการจัดกิจกรรมที่เป็นการจัดให้มีการประกวดต้องมีเกณฑ์การตัดสินเพื่อให้การจัดกิจกรรมเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

3. วิธีการใช้คู่มือ

ให้ผู้ที่มีหน้าที่รับผิดชอบในการดำเนินการจัดกิจกรรมนักเรียนนักศึกษา ศึกษาสภาพความพร้อมของสถานศึกษาและเลือกโครงการให้เหมาะสมกับนักเรียนนักศึกษา ระยะเวลาการดำเนินการและดำเนินการตามขั้นตอนการดำเนินการที่กำหนด

4. คำแนะนำการใช้คู่มือ

คู่มือประกอบด้วยโครงการต่าง ๆ เพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะคนดีให้กับนักเรียนนักศึกษา สังกัดกรมอาชีวศึกษา และเป็นกิจกรรมซึ่งดำเนินการในคาบกิจกรรมซึ่งกำหนดไว้ในหลักสูตร สัปดาห์ละ 2 คาบ และถ้าเป็นกิจกรรมต่อเนื่องสามารถจัดนอกเวลาเรียนได้ ดังนั้นระยะเวลาในการดำเนินการจัดกิจกรรมจึงจำเป็นอย่างยิ่งในการกำหนดและการดำเนินการตามโครงการเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของแต่ละโครงการ

2. กิจกรรมเสริมสร้างคุณลักษณะคนดีของนักเรียนนักศึกษา

กิจกรรมโครงการเสริมสร้างคุณลักษณะคนดีของนักเรียนนักศึกษาแบ่งออกเป็น 3 แผนงาน ซึ่งประกอบไปด้วยโครงการย่อย ๆ ดังต่อไปนี้

แผนงาน 1 โครงการเสริมสร้างบุคลิกภาพและความรับผิดชอบต่อสังคม

1. โครงการเสริมสร้างประชาธิปไตย
2. โครงการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด สื่อลามกอนาจาร การพนัน การทะเลาะวิวาท

3. โครงการส่งเสริมสุขภาพและนันทนาการ

4. โครงการส่งเสริมการแข่งขันกีฬา

5. โครงการเสริมสร้างภาวะผู้นำ

- 5.1 โครงการการประกวดโต้วาที

- 5.2 โครงการประกวดสุนทรพจน์

6. โครงการอาสาพัฒนา

แผนงาน 2 โครงการส่งเสริมจรรยาบรรณวิชาชีพ

1. โครงการนักศึกษาวิชาชีพภายใต้การนิเทศ

2. โครงการหารายได้ระหว่างเรียน

แผนงาน 3 โครงการเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรม

1. โครงการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม

2. โครงการพัฒนาจิต

3. โครงการส่งเสริมวัฒนธรรมไทย วัฒนธรรมท้องถิ่น และมารยาทไทย

- 3.1 โครงการประกวดอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมไทย วัฒนธรรมท้องถิ่น และ

มารยาทไทย

- 3.2 โครงการอบรมมารยาทไทย

4. โครงการประเมินคุณลักษณะที่พึงประสงค์

แผนงาน 1 โครงการเสริมสร้างบุคลิกภาพและความรับผิดชอบต่อสังคม

1. โครงการเสริมสร้างประชาธิปไตย
2. โครงการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด สื่อลามกอนาจาร การพนัน การทะเลาะวิวาท
3. โครงการส่งเสริมสุขภาพและนันทนาการ
4. โครงการส่งเสริมการแข่งขันกีฬา
5. โครงการเสริมสร้างภาวะผู้นำ
 - 5.1 โครงการการประกวดไต่เวที
 - 5.2 โครงการประกวดสุนทรพจน์
6. โครงการอาสาพัฒนา

1. ชื่อโครงการ

เสริมสร้างประชาธิปไตย

2. ผู้รับผิดชอบโครงการ

คณะกรรมการชมรมวิชาชีพ

3. หลักการและเหตุผล

ตามมาตรา 7 แห่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ได้เน้นถึงกระบวนการการเรียนรู้ต้องปลูกฝังจิตสำนึกที่ถูกต้องเกี่ยวกับการเมืองการปกครอง ในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข รู้จักรักษาและส่งเสริมสิทธิหน้าที่ เสรีภาพ ความเสมอภาค และศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ อันเป็นกระบวนการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับการพัฒนาสังคมที่พึงประสงค์

ในฐานะที่องค์การวิชาชีพเป็นองค์การที่จัดกิจกรรมเพื่อนักเรียนนักศึกษา จึงต้องพัฒนานักเรียนนักศึกษาด้วยความรู้ พฤติกรรม แนวคิดและค่านิยมประชาธิปไตยอย่างจริงจัง และต่อเนื่อง โดยจัดกิจกรรมและประสบการณ์หลาย ๆ ลักษณะ เพื่อส่งเสริมประชาธิปไตยดังกล่าว เช่น ร่วมสังเกตการเลือกตั้ง จัดนิทรรศการรัฐธรรมนูญ อบจ. อบต. เขื่อนักการเมืองมาพูด เป็นต้น ดังนั้น เพื่อให้ให้นักเรียนนักศึกษาเกิดสำนึกในความเป็นนักประชาธิปไตย จึงต้องจัดทำโครงการนี้ขึ้นเพื่อการดังกล่าว

4. วัตถุประสงค์

- 4.1 เพื่อให้นักเรียนนักศึกษามีความรู้ และเข้าใจในขั้นตอน และกระบวนการของประชาธิปไตย
- 4.2 เพื่อปลูกฝังจิตสำนึก แนวคิด และค่านิยมประชาธิปไตยแก่นักเรียนนักศึกษา
- 4.3 เพื่อกระตุ้นให้นักเรียนนักศึกษามีความสนใจ และเข้าไปมีส่วนร่วมกิจกรรมประชาธิปไตย ทั้งในสถานศึกษาและในสังคม

5. เป้าหมาย

นักเรียนนักศึกษามีความรู้ความเข้าใจในระบอบประชาธิปไตย ซึ่งมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข

6. ระยะเวลาการดำเนินการ

ภาคเรียนที่ 2 (2 คาบ)

7. ขั้นตอนดำเนินงาน

- 7.1 จัดทำโครงการและรายละเอียดโครงการ
- 7.2 ขออนุมัติโครงการพร้อมกำหนดแผนการดำเนินงาน

7.3 วิธีการดำเนินงาน

- 7.3.1 แต่งตั้งคณะกรรมการผู้รับผิดชอบ
- 7.3.2 ประชุมคณะกรรมการมอบหมายหน้าที่
- 7.3.3 กำหนดเนื้อหาในการให้ความรู้
- 7.3.4 ติดต่อประสานงานวิทยากรเพื่อให้ความรู้
- 7.3.5 ประชาสัมพันธ์โครงการ
- 7.3.6 ดำเนินการให้ความรู้
- 7.3.7 มอบเกียรติบัตรแก่ผู้เข้ารับฟังการบรรยาย
- 7.3.8 ประเมินผลและสรุปรายงานผลโครงการ

8. สถานที่

ภายในสถานศึกษา

9. งบประมาณ

เงินบำรุงการศึกษาส่วนกิจกรรม

10. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

นักเรียนนักศึกษาเข้าใจและปฏิบัติตามขั้นตอนการเลือกตั้งตามระบอบประชาธิปไตย ตลอดจนผลเสียในการไม่ใช้สิทธิในการเลือกตั้ง

11. การติดตามและประเมินผล

- 11.1 จากแบบสอบถาม
- 11.2 สังเกตการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม

แบบสอบถามประเมินโครงการ
โครงการเสริมสร้างประชาธิปไตย

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

- โปรดกรอกข้อความและใส่เครื่องหมาย ✓ หน้าข้อที่ตรงกับสภาพของท่าน
1. เพศ () ชาย () หญิง

2. อายุ ปี

3. แผนกวิชา.....

4. ระดับชั้น () ปวช. () ปวส.

ส่วนที่ 2

โปรดใส่เครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่าน

ข้อ ที่	ข้อความ	ระดับความคิดเห็น				
		มากที่สุด 5	มาก 4	ปานกลาง 3	น้อย 2	น้อยที่สุด 1
1	ท่านมีความรู้ความเข้าใจเรื่องการเสริมสร้างประชาธิปไตย 1.1 ก่อนการให้ความรู้..... 1.2 หลังการให้ความรู้.....					
2	เอกสารในการให้ความรู้มีความเหมาะสม					
3	โสตทัศนูปกรณ์ในการให้ความรู้มีความเพียงพอ					
4	สถานที่ในการให้ความรู้มีความเหมาะสม					
5	ระยะเวลาในการให้ความรู้มีความเหมาะสม					
6	การถ่ายทอดความรู้ของวิทยากรมีความชัดเจน					
7	วิทยากรมีทักษะและประสิทธิภาพในการให้ความรู้ในการเสริมสร้างประชาธิปไตย					
8	การให้ความรู้มีความชัดเจนและสอดคล้องกับเนื้อหา					
9	เนื้อหาการให้ความรู้ตรงกับวัตถุประสงค์ของโครงการ					

ข้อ ที่	ข้อความ	ระดับความคิดเห็น				
		มากที่สุด 5	มาก 4	ปานกลาง 3	น้อย 2	น้อยที่สุด 1
10	เนื้อหาสาระที่ได้จากการให้ความรู้เป็น ประโยชน์ในการเสริมสร้างประชาธิปไตย ต่อท่าน					
11	เนื้อหาการให้ความรู้ตรงกับความต้องการ และความสนใจของท่าน					
12	ท่านมั่นใจว่าสามารถนำสิ่งที่ได้จากการให้ ความรู้ไปใช้ในชีวิตประจำวันของท่าน					

ข้อเสนอแนะ.....
.....
.....

1. ชื่อโครงการ

ป้องกันและแก้ไขปัญหาสารเสพติด สื่อลามกอนาจาร การพนัน การทะเลาะวิวาท

2. ผู้รับผิดชอบโครงการ

คณะกรรมการชมรมวิชาชีพ

3. หลักการและเหตุผล

ในสภาพปัจจุบันภายในสถานศึกษานักเรียนนักศึกษา กำลังถูกคุกคามอย่างหนักจากปัญหาสารเสพติด สื่อต่าง ๆ ที่ล่อแหลมและยั่วยุ ปัญหาการพนัน และปัญหาเรื่องของการทะเลาะวิวาททั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา หากสถานศึกษายังไม่ให้ความสำคัญในปัญหา ดังกล่าวจะทำให้เกิดปัญหาทางสังคมส่งผลกระทบต่อสังคมในทุก ๆ ด้านจึงจำเป็นที่จะต้องได้รับความร่วมมือจากทุกฝ่ายในการรณรงค์ต่อต้านในทุกรูปแบบเพื่อเสริมสร้างภูมิคุ้มกันทางสังคมซึ่งเน้นที่กลุ่มนักเรียนนักศึกษาเพื่อให้เกิดความตระหนักถึงโทษของยาเสพติด สื่อลามกอนาจาร การพนัน และการทะเลาะวิวาท

4. วัตถุประสงค์

- 4.1 เพื่อให้นักเรียนนักศึกษาได้ตระหนักถึงอันตรายของสารเสพติด สื่อลามกอนาจาร การพนันและการทะเลาะวิวาท
- 4.2 เพื่อให้นักเรียนนักศึกษาที่ติดสารเสพติด ลด ละ เลิกสารเสพติดได้อย่างถูกวิธี
- 4.3 เพื่อให้นักเรียนนักศึกษาเป็นบุคคลที่มีคุณภาพและเป็นพลเมืองดีของชาติในอนาคตต่อไป

5. เป้าหมาย

- 5.1 นักเรียนนักศึกษามีความรู้ความเข้าใจและป้องกันตนเองไม่ให้ตกเป็นทาสยาเสพติด การไม่ลุ่มหลงในสื่อลามกอนาจาร การพนัน และการไม่ทะเลาะวิวาท
- 5.2 นักเรียนนักศึกษาสามารถขยายผลที่ได้จากการอบรมขยายผลต่อประชาชนทั่วไปได้

6. ระยะเวลาดำเนินการ

ปีละ 2 ภาคเรียน ภาคเรียนละ 8 คาบ

7. ขั้นตอนการดำเนินงาน

- 7.1 จัดทำโครงการและรายละเอียดโครงการ
- 7.2 ขออนุมัติโครงการพร้อมกำหนดแผนดำเนินการ
- 7.3 วิธีดำเนินการ
 - 7.3.1 แต่งตั้งคณะกรรมการที่รับผิดชอบ
 - 7.3.2 ประชุมคณะกรรมการมอบหมายหน้าที่

- 7.3.3 ประสานงานกับวิทยากรในการอบรม มาให้ความรู้ในเรื่องการป้องกันและ
แก้ไขปัญหายาเสพติด สื่อลามกอนาจาร การพนัน การทะเลาะวิวาท
- 7.3.4 จัดอบรมนักเรียนนักศึกษาเรื่องการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด
สื่อลามกอนาจาร การพนัน การทะเลาะวิวาท
- 7.3.5 มอบเกียรติบัตรให้กับผู้เข้าร่วมอบรม
- 7.3.6 ประเมินผลและรายงานผลโครงการ

3. สถานที่

ภายในสถานศึกษา

9. งบประมาณ

เงินบำรุงการศึกษาส่วนกิจกรรม

10. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

นักเรียนนักศึกษาที่เข้ารับการอบรมจะได้ความรู้และสามารถนำไปปฏิบัติได้

11. การติดตามประเมินผล

- 11.1 ประเมินผลจากการสังเกตพฤติกรรมและการมีส่วนร่วมของผู้เข้ารับการอบรม
- 11.2 ประเมินผลจากการใช้แบบสอบถาม

แบบสอบถามประเมินโครงการ

โครงการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด สื่อลามกอนาจาร การพนันและการทะเลาะวิวาท

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

โปรดกรอกข้อความและใส่เครื่องหมาย ✓ หน้าข้อที่ตรงกับสภาพของท่าน

1. เพศ () ชาย () หญิง
2. อายุ ปี
3. แผนกวิชา.....
4. ระดับชั้น () ปวช. () ปวส.

ส่วนที่ 2

โปรดใส่เครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่าน

ข้อ ที่	ข้อความ	ระดับความคิดเห็น				
		มากที่สุด 5	มาก 4	ปานกลาง 3	น้อย 2	น้อยที่สุด 1
1	ท่านมีความรู้ความเข้าใจในวิธีป้องกันและ แก้ไขปัญหายาเสพติด สื่อลามกอนาจาร การพนัน และการทะเลาะวิวาท ก่อนและ หลังการอบรมครั้งนี้ 1.2 ก่อนการอบรม..... 1.2 หลังการอบรม.....					
2	เอกสารในการอบรมมีความเหมาะสม					
3	โสตทัศนูปกรณ์และอุปกรณ์ในการอบรมมี ความเพียงพอ					
4	สถานที่ในการจัดอบรมมีความเหมาะสม					
5	ระยะเวลาในการจัดอบรมมีความเหมาะสม					
6	การถ่ายทอดความรู้ของวิทยากรมีความชัดเจน					
7	วิทยากรมีทักษะและประสิทธิภาพในการให้ ความรู้ในการป้องกันและแก้ไขตามโครงการ					
8	ในการอบรมมีความชัดเจนและสอดคล้องกับ เนื้อหา					

ข้อ ที่	ข้อความ	ระดับความคิดเห็น				
		มากที่สุด 5	มาก 4	ปานกลาง 3	น้อย 2	น้อยที่สุด 1
9	เนื้อหาของการอบรมตรงตามวัตถุประสงค์ ของโครงการ					
10	เนื้อหาสาระที่ได้จากการอบรมเป็น ประโยชน์ในการป้องกันและแก้ไขปัญห ยาเสพติด สื่อลามกอนาจาร การพนันและ การทะเลาะวิวาท					
11	เนื้อหาของการอบรมตรงกับความต้องการ และความสนใจของท่าน					
12	ท่านคิดว่าสามารถนำสิ่งที่ได้จากการอบรม ไปใช้ในชีวิตประจำวันได้					

ข้อเสนอแนะ.....
.....
.....

1. ชื่อโครงการ

ส่งเสริมสุขภาพและนันทนาการ

2. ผู้รับผิดชอบ

คณะกรรมการชมรมวิชาชีพ

3. หลักการและเหตุผล

การพัฒนาบุคลิกภาพเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะความเป็นผู้นำ การส่งเสริมสุขภาพบุคคล ให้เป็นผู้มีสุขภาพดีทั้งด้านสุขภาพกาย และสุขภาพจิต นับว่ามีความสำคัญอย่างยิ่ง จึงควรจัดให้มี โครงการส่งเสริมสุขภาพและนันทนาการขึ้น โดยให้มีกิจกรรมที่หลากหลายทั้งในและนอกเวลาเรียน

4. วัตถุประสงค์

4.1 เพื่อให้นักเรียนนักศึกษาได้พัฒนาสุขภาพกายและสุขภาพจิตควบคู่ไปกับการรู้และ สติปัญญา

4.2 เพื่อให้นักเรียน นักศึกษา ได้พัฒนาบุคลิกภาพที่ดีสู่การเป็นผู้นำในอนาคต

4.3 เพื่อส่งเสริมการพัฒนาคนและการอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างมีความสุข

5. เป้าหมาย

นักเรียนนักศึกษา เป็นผู้มีความสุขพลานามัยที่สมบูรณ์มีจิตใจร่าเริงแจ่มใส

6. ระยะเวลาดำเนินการ

ภาคเรียนที่ 1 (2 คาบ)

7. ขั้นตอนการดำเนินการ

7.1 จัดทำโครงการและรายละเอียดโครงการ

7.2 ขออนุมัติโครงการพร้อมกำหนดแผนการดำเนินงาน

7.3 วิธีการดำเนินงาน

7.3.1 แต่งตั้งคณะกรรมการผู้รับผิดชอบ

7.3.2 ประชุมคณะกรรมการและมอบหมายหน้าที่

7.3.3 กำหนดกิจกรรมนันทนาการต่าง ๆ ที่จะดำเนินการประกวดและแข่งขัน

7.3.3.1 ประกวดร้องเพลง

7.3.3.2 ประกวดโพล์คซอง

7.3.4 กำหนดเกณฑ์การประกวด

7.3.5 ประสานงานกับบุคลากรที่เกี่ยวข้อง

7.3.6 ดำเนินโครงการ

7.3.7 มอบเกียรติบัตรแก่นักเรียนนักศึกษาที่ชนะเลิศการประกวด

7.3.8 ประเมินผลและรายงานผลโครงการ

8. สถานที่

ภายในหรือภายนอกสถานศึกษาตามความเหมาะสม

9. งบประมาณ

เงินบำรุงการศึกษาส่วนกิจกรรม

10. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

นักเรียนนักศึกษามีสุขภาพดีและสุขภาพจิตที่ดี อันจะทำให้ประสบผลสำเร็จในการศึกษาและการประกอบอาชีพต่อไป

11. การติดตามประเมินผล

11.1 ออกแบบสอบถาม

11.2 สังเกตพฤติกรรม

แบบสอบถามประเมินโครงการ
โครงการส่งเสริมสุขภาพและนันทนาการ

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

โปรดกรอกข้อความและใส่เครื่องหมาย ✓ หน้าข้อที่ตรงกับสภาพของท่าน

1. เพศ () ชาย () หญิง
2. อายุ ปี
3. แผนกวิชา.....
4. ระดับชั้น () ปวช. () ปวส.

ส่วนที่ 2

โปรดใส่เครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่าน

ข้อ ที่	ข้อความ	ระดับความคิดเห็น				
		มากที่สุด 5	มาก 4	ปานกลาง 3	น้อย 2	น้อยที่สุด 1
1	สถานที่ที่ใช้ในการประกวดมีความเหมาะสม					
2	ระยะเวลาในการประกวดมีความเหมาะสม					
3	ท่านมีส่วนร่วมในการประกวดตามโครงการ					
4	เกณฑ์การตัดสินในการประกวดมีความเหมาะสม					
5	กติกาในการประกวดมีความชัดเจนและเหมาะสม					
6	คณะกรรมการการตัดสินมีความยุติธรรม					
7	กิจกรรมการประกวดสอดคล้องกับวัตถุประสงค์					
8	ท่านคิดว่ากิจกรรมการประกวดตรงกับความสนใจของท่าน					
9	ท่านคิดว่าการประกวดในครั้งนี้ส่งเสริมสุขภาพและนันทนาการแก่ท่าน					

ข้อ ที่	ข้อความ	ระดับความคิดเห็น				
		มากที่สุด 5	มาก 4	ปานกลาง 3	น้อย 2	น้อยที่สุด 1
10	ท่านคิดว่ากิจกรรมการประกวดในครั้งนี้มีประโยชน์ต่อชีวิตประจำวัน					

ข้อเสนอแนะ.....
.....
.....

เกณฑ์การให้คะแนนการประกวดร้องเพลง

ลำดับที่.....
ชื่อ นามสกุล.....
ชั้น/แผนก.....

เกณฑ์ที่วัด (เพลงบังคับ)	คะแนน	
	เต็ม	ได้
น้ำเสียง	20	
จังหวะ	20	
อักขระ	20	
อารมณ์ และการแสดงออก	20	
บุคลิกภาพและการแต่งกาย	20	
รวมคะแนน	100	

เกณฑ์ที่วัด (เพลงเลือก)	คะแนน	
	เต็ม	ได้
น้ำเสียง	20	
จังหวะ	20	
อักขระ	20	
อารมณ์ และการแสดงออก	20	
บุคลิกภาพและการแต่งกาย	20	
รวมคะแนน	100	

รายการ	คะแนนเต็ม	ได้	อันดับ
เพลงบังคับ	100		
เพลงเลือก	100		
รวม	200		

ลงชื่อ..... กรรมการตัดสิน

1. ชื่อโครงการ

การแข่งขันกีฬา

2. ผู้รับผิดชอบโครงการ

คณะกรรมการชมรมวิชาชีพ

3. หลักการและเหตุผล

ตามนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ จากอดีตจนถึงปัจจุบันที่ผ่านมา มีนโยบายมุ่งเน้นที่จะพัฒนาเยาวชนของชาติ ให้เป็นผู้มีสุขภาพพลานามัยสมบูรณ์ และมีน้ำใจเป็นนักกีฬามีเกณฑ์มาตรฐานด้านการกีฬาสูงขึ้น กอปรกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 ในมาตรา 23 (3) ได้บัญญัติไว้ โดยให้จัดการศึกษาด้านการกีฬาควบคู่กับการจัดการศึกษาด้านอื่น ๆ อย่างเหมาะสม ทั้งนี้เพื่อจะพัฒนาเยาวชนให้เป็นบุคคลที่มีคุณภาพ ในทุก ๆ ด้าน ดังนั้นเพื่อเป็นการสนองนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ และตามบทบัญญัติของ พ.ร.บ. การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 จึงจำเป็นต้องจัดทำโครงการแข่งขันกีฬาขึ้น ทั้งนี้ เพื่อให้เป็นไปตามหลักการดังกล่าว

4. วัตถุประสงค์

- 4.1 เพื่อส่งเสริมให้เยาวชนของชาติมีสุขภาพพลานามัยสมบูรณ์มีน้ำใจเป็นนักกีฬา
- 4.2 เพื่อส่งเสริมความสามัคคีและให้นักเรียนนักศึกษาได้แสดงความสามารถด้านการกีฬา
- 4.3 เพื่อให้นักเรียนนักศึกษารู้จักเคารพในกฎ กติกา มารยาท และความสามัคคีในหมู่คณะ

5. เป้าหมาย

นักเรียนนักศึกษานำหลักของการกีฬาไปปฏิบัติตนและอยู่ในสังคมอย่างมีความสุข

6. ระยะเวลาดำเนินการ

ภาคเรียนที่ 1 ระยะเวลาดำเนินการ 1 สัปดาห์

7. ขั้นตอนดำเนินงาน

- 7.1 จัดทำโครงการและรายละเอียดโครงการในระดับหน่วย
- 7.2 ขออนุมัติโครงการพร้อมกำหนดแผนการดำเนินงาน
- 7.3 วิธีการดำเนินงาน
 - 7.3.1 แต่งตั้งคณะกรรมการผู้รับผิดชอบ
 - 7.3.2 ประชุมคณะกรรมการมอบหมายหน้าที่
 - 7.3.3 เตรียมวัสดุ-อุปกรณ์ กำหนดกติกาการแข่งขัน กรรมการตัดสิน รางวัล สถานที่ และอื่น ๆ

- 7.3.4 คัดเลือกตัวนักกีฬาภายในชมรมและทำการฝึกซ้อม
- 7.3.5 ประชาสัมพันธ์และประสานงานกับฝ่ายที่เกี่ยวข้อง
- 7.3.6 จัดแข่งขันกีฬาภายในสถานศึกษา
- 7.3.7 สรุปรายงานผลการแข่งขันให้สถานศึกษา
- 7.3.8 มอบเกียรติบัตรแก่ผู้ชนะในกีฬาแต่ละประเภท
- 7.3.9 ประเมินผลและรายงานผลของโครงการ

8. สถานที่

ในสถานศึกษา หรือนอกสถานศึกษา

9. งบประมาณ

เงินบำรุงการศึกษาส่วนกิจกรรม

10. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

- 10.1 นักเรียน นักศึกษาได้แสดงออกทางด้านกีฬาตามที่ตนเองถนัด ควบคู่ไปกับการมีสุขภาพที่สมบูรณ์ มีร่างกายที่แข็งแรง
- 10.2 สถานศึกษาได้ตัวแทนนักกีฬาไม่น้อยกว่า 4 ประเภทที่มีความสามารถด้านกีฬา แข่งขันในระดับ อศจ. และระดับภาคต่อไป

11. การติดตามและประเมินผล

- 1. ประเมินผลจากการแข่งขัน
- 2. แบบสอบถาม

แบบสอบถามประเมินโครงการ
โครงการการแข่งขันกีฬา

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

โปรดกรอกข้อความและใส่เครื่องหมาย ✓ หน้าข้อที่ตรงกับสภาพของท่าน

1. เพศ () ชาย () หญิง
2. อายุ ปี
3. แผนกวิชา.....
4. ระดับชั้น () ปวช. () ปวส.

ส่วนที่ 2

โปรดใส่เครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่าน

ข้อ ที่	ข้อความ	ระดับความคิดเห็น				
		มากที่สุด 5	มาก 4	ปานกลาง 3	น้อย 2	น้อยที่สุด 1
1	ประเภทกีฬาที่จัดการแข่งขันมีความเหมาะสม					
2	สนามการแข่งขันกีฬาแต่ละประเภทมีความพร้อม					
3	อุปกรณ์การแข่งขันกีฬาแต่ละประเภทมีความพร้อม					
4	ระยะเวลาในการจัดการแข่งขันมีความเหมาะสม					
5	ท่านมีส่วนร่วมในการแข่งขันกีฬา					
6	ท่านมีส่วนร่วมในการเชียร์กีฬา					
7	การตัดสินกีฬาแต่ละประเภทมีความยุติธรรม					
8	กติกาการแข่งขันมีความชัดเจน					
9	การแข่งขันกีฬาแต่ละประเภทมีความพร้อม					
10	ท่านคิดว่าการแข่งขันตรงกับความสนใจของท่าน					
11	ท่านคิดว่าการแข่งขันในครั้งนี้มีผลดีต่อสุขภาพของท่าน					

ข้อ ที่	ข้อความ	ระดับความคิดเห็น				
		มากที่สุด 5	มาก 4	ปานกลาง 3	น้อย 2	น้อยที่สุด 1
12	การแข่งขันกีฬาในครั้งนี้มีประโยชน์ต่อชีวิตประจำวันของท่าน					

ข้อเสนอแนะ.....

.....

.....

1. ชื่อโครงการ

โครงการเสริมสร้างภาวะผู้นำ (ไต้หวัน)

2. ผู้รับผิดชอบ

คณะกรรมการชมรมวิชาชีพ

3. หลักการและเหตุผล

สภาพปัจจุบันความต้องการบุคลากรของตลาดแรงงานมีมากในอัตราค่อนข้างสูงในขณะที่เดียวกันอัตราการเลือกสรรบุคลากรก็มีมาเช่นกัน สถานศึกษามีหน้าที่ผลิตกำลังคนเหล่านั้นให้มีคุณภาพโดยเฉพาะอย่างยิ่งการพัฒนาบุคลิกภาพ สร้างเสริมภาวะผู้นำ กล้าแสดงออกและยอมรับเหตุผลผู้อื่น สามารถแก้ไขสถานการณ์ด้วยไหวพริบปฏิภาณให้เป็นที่ต้องการของตลาดแรงงานวิธีการหนึ่งที่เป็นกลไกสำคัญที่จะให้การพัฒนาบุคลิกภาพสัมฤทธิ์ผลก็คือ การไต้หวันจึงได้จัดให้มีโครงการแข่งขันการไต้หวันขึ้น

4. วัตถุประสงค์

- 4.1 เพื่อให้นักศึกษามีไหวพริบปฏิภาณ ในการแก้ปัญหาทางการพูดเฉพาะหน้า
- 4.2 เพื่อฝึกทักษะการพูดที่ดีมีเหตุผลชัดเจน
- 4.3 เพื่อพัฒนาคุณภาพนักศึกษาด้านบุคลิกภาพทางการพูด การแสดงออกของกิริยาท่าทางประกอบคำพูด
- 4.4 เพื่อพัฒนาบุคลิกภาพด้านภาวะการเป็นผู้นำของนักเรียนนักศึกษา

5. เป้าหมาย

นักเรียนนักศึกษามีส่วนร่วมในกิจกรรมนี้และนักเรียนนักศึกษาร้อยละ 80 ของผู้เข้าร่วมแข่งขันสามารถนำวิธีการนี้ไปใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

6. ระยะเวลาดำเนินการ

ภาคเรียนที่ 1 (2 คาบ)

7. ขั้นตอนการดำเนินงาน

- 7.1 เสนอขออนุมัติโครงการ
- 7.2 แต่งตั้งคณะกรรมการรับผิดชอบงานตามหน้าที่
- 7.3 วิธีการดำเนินการ
 - 7.3.1 ประชุมคณะกรรมการเพื่อมอบหมายงาน
 - 7.3.2 กำหนดการจัดกิจกรรม
 - 7.3.3 กำหนดเกณฑ์การแข่งขัน
 - 7.3.4 ประชาสัมพันธ์โครงการ

7.3.5 จัดการแข่งขันตามโครงการ

7.3.6 มอบเกียรติบัตรแก่ผู้ชนะการแข่งขัน

7.3.7 ประเมินผลและรายงานผลโครงการ

8. สถานที่

ภายในสถานศึกษา

9. งบประมาณ

เงินบำรุงการศึกษาส่วนกิจกรรม

10. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

นักเรียนนักศึกษาทุกคนได้พัฒนาหลักการพูดอย่างมีเหตุผลสามารถใช้ไหวพริบปฏิภาณการแก้ปัญหาเฉพาะหน้าในการพูด เข้าใจวิธีการพูดแบบโต้ว่าที่

11. การติดตามประเมินผล

11.1 สังเกตจากการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม การพูดและการแก้ปัญหาเฉพาะหน้าของผู้เข้าแข่งขัน

11.2 สังเกตจากความสนใจของนักเรียนนักศึกษาที่เข้าร่วม

11.3 ประเมินจากแบบสอบถามผลสัมฤทธิ์ในการจัดการแข่งขัน

โปรดกรอกข้อความและใส่เครื่องหมาย ✓ หน้าข้อที่ตรงกับสภาพของท่าน

1. เพศ () ชาย () หญิง
2. อายุ ปี
3. แผนกวิชา.....
4. ระดับชั้น () ปวช. () ปวส.

โปรดใส่เครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่าน

ข้อ ที่	ข้อความ	ระดับความคิดเห็น				
		มากที่สุด 5	มาก 4	ปานกลาง 3	น้อย 2	น้อยที่สุด 1
1	ท่านมีส่วนร่วมในกิจกรรมการประกวด					
2	ระยะเวลาในการประกวดมีความเหมาะสม					
3	เกณฑ์ในการตัดสินการประกวดมีความเหมาะสม					
4	สถานที่ในการจัดการประกวดมีความเหมาะสม					
5	คณะกรรมการตัดสินการประกวดมีความยุติธรรม					
6	กติกาการประกวดมีความชัดเจน					
7	หัวข้อในการประกวดสอดคล้องกับวัตถุประสงค์					
8	ท่านคิดว่าหัวข้อในการประกวดตรงกับความต้องการของท่าน					
9	การประกวดในครั้งนี้มีผลต่อการเสริมสร้างภาวะผู้นำ					

ข้อ ที่	ข้อความ	ระดับความคิดเห็น				
		มากที่สุด 5	มาก 4	ปานกลาง 3	น้อย 2	น้อยที่สุด 1
10	การประกวดในครั้งนี้มีประโยชน์ต่อชีวิตประจำวัน					

ข้อเสนอแนะ.....
.....
.....

เกณฑ์การให้คะแนนการแข่งขันได้เวที

การแข่งขันได้เวที.....

ยุติติ.....

เกณฑ์	คะแนนเต็ม	คะแนนผู้แข่งขัน	คะแนนผู้ชม
1. มีศิลปะในการพูดโน้มน้าวจิตใจผู้ฟัง	20		
2. พูดออกเสียงอักขระและคำควบกล้ำชัดเจน	10		
3. มีมารยาทในการพูดและพูดภายในเวลาที่กำหนด	15		
4. มีเหตุผลข้อเท็จจริงและปฏิกิริยาไหวพริบสามารถหักล้างประเด็นของฝ่ายตรงข้ามได้	30		
5. พูดตรงประเด็น	15		
6. บุคลิกลักษณะ ท่าทาง	10		
รวม	100		
รวมทั้งสิ้น	300		

เกณฑ์	คะแนนเต็ม	คะแนนผู้แข่งขัน	คะแนนผู้ชม
1. มีศิลปะในการพูดโน้มน้าวจิตใจผู้ฟัง	20		
2. พูดออกเสียงอักขระและคำควบกล้ำชัดเจน	10		
3. มีมารยาทในการพูดและพูดภายในเวลาที่กำหนด	15		
4. มีเหตุผลข้อเท็จจริงและปฏิกิริยาไหวพริบสามารถหักล้างประเด็นของฝ่ายตรงข้ามได้	30		
5. พูดตรงประเด็น	15		
6. บุคลิกลักษณะ ท่าทาง	10		
รวม	100		
รวมทั้งสิ้น	300		

1. ชื่อโครงการ

โครงการเสริมสร้างภาวะผู้นำ (การประกวดสุนทรพจน์)

2. ผู้รับผิดชอบโครงการ

คณะกรรมการชมรมวิชาชีพ

3. หลักการและเหตุผล

เป็นที่ยอมรับกันแล้วว่า การสื่อความหมายโดยเฉพาะการสื่อความหมายทางการพูด นับว่าเป็นองค์ประกอบที่สำคัญต่อการดำเนินงานเป็นอย่างยิ่ง องค์การที่ประสบผลสำเร็จเป็นอย่างดี มีผลมาจากการสื่อความหมายทั้งการส่งและการรับอย่างชัดเจนกรมอาชีวศึกษาเล็งเห็นความสำคัญในประเด็นนี้ จึงได้กำหนดเป็นนโยบายไว้ชัดเจนถึงการพัฒนาคุณภาพของนักศึกษา ที่ผลิตออกไปสู่ตลาดแรงงานนั้นจำเป็นต้องได้รับการพัฒนาในทุก ๆ ด้านโดยเฉพาะบุคลิกภาพด้านภาวะผู้นำ อันจะเป็นผลสัมฤทธิ์โดยตรงที่ตอบสนององค์การอย่างมีประสิทธิภาพ

4. วัตถุประสงค์

- 4.1 เพื่อให้นักเรียนนักศึกษาสามารถสื่อความหมายทางการพูดอย่างถูกต้อง
- 4.2 เพื่อพัฒนาบุคลิกภาพด้านภาวะการเป็นผู้นำของนักเรียนนักศึกษา
- 4.3 เพื่อให้นักเรียนนักศึกษาก้าวแสดงออกในทางที่ถูกต้อง

5. เป้าหมาย

นักเรียนนักศึกษาไม่น้อยกว่าร้อยละ 70 มีส่วนร่วมในกิจกรรมนี้และนักเรียนนักศึกษา ร้อยละ 80 ของผู้เข้าร่วมประกวดฯ สามารถนำไปใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

6. ระยะเวลาดำเนินการ

ภาคเรียนที่ 1 (2 คาบ)

7. ขั้นตอนการดำเนินงาน

- 7.1 เสนอขออนุมัติโครงการ
- 7.2 แต่งตั้งคณะกรรมการรับผิดชอบงานตามหน้าที่
- 7.3 วิธีการดำเนินการ
 - 7.3.1 ประชุมคณะกรรมการเพื่อมอบหมายงาน
 - 7.3.2 กำหนดการจัดกิจกรรม
 - 7.3.3 กำหนดเกณฑ์การแข่งขัน
 - 7.3.4 ประชาสัมพันธ์โครงการ
 - 7.3.5 จัดการแข่งขันตามโครงการ
 - 7.3.6 มอบเกียรติบัตรให้ผู้ชนะการแข่งขัน

7.3.7 ประเมินผลและรายงานผลโครงการ

8. สถานที่

ภายในสถานศึกษา

9. งบประมาณ

เงินบำรุงการศึกษาส่วนกิจกรรม

10. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

นักเรียนนักศึกษามีการพัฒนาการสื่อความหมายทางด้านการพูดและการปรับปรุง

11. การติดตามประเมินผล

11.1 สังเกตจากการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม

11.2 แบบสอบถาม

แบบสอบถามประเมินโครงการ
โครงการเสริมสร้างภาวะผู้นำ

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

- โปรดกรอกข้อความและใส่เครื่องหมาย ✓ หน้าข้อที่ตรงกับสภาพของท่าน
1. เพศ () ชาย () หญิง

2. อายุ ปี

3. แผนกวิชา.....

4. ระดับชั้น () ปวช. () ปวส.

ส่วนที่ 2

โปรดใส่เครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่าน

ข้อ ที่	ข้อความ	ระดับความคิดเห็น				
		มากที่สุด 5	มาก 4	ปานกลาง 3	น้อย 2	น้อยที่สุด 1
1	ท่านมีส่วนร่วมในกิจกรรมการประกวด					
2	ระยะเวลาในการประกวดมีความเหมาะสม					
3	เกณฑ์ในการตัดสินการประกวดมีความเหมาะสม					
4	สถานที่ในการจัดการประกวดมีความเหมาะสม					
5	คณะกรรมการตัดสินการประกวดมีความยุติธรรม					
6	กติกาการประกวดมีความชัดเจน					
7	หัวข้อในการประกวดสอดคล้องกับวัตถุประสงค์					
8	ท่านคิดว่าหัวข้อในการประกวดตรงกับความสนใจของท่าน					
9	การประกวดในครั้งนี้มีผลต่อการเสริมสร้างภาวะผู้นำ					

ข้อ ที่	ข้อความ	ระดับความคิดเห็น				
		มากที่สุด 5	มาก 4	ปานกลาง 3	น้อย 2	น้อยที่สุด 1
10	การประกวดในครั้งนี้มีประโยชน์ต่อชีวิตประจำวัน					

ข้อเสนอแนะ.....
.....
.....

เกณฑ์การให้คะแนนการพูดสุนทรพจน์
ลำดับที่

ผู้พูด

สิ่งที่ต้องการ	คะแนนเต็ม	
	เต็ม	ได้
1. การปรากฏตัวและการทักทายที่ประชุม	5	
2. การเริ่มต้นสุนทรพจน์	8	
3. การดำเนินเรื่องสอดคล้องกับข้อ 2	3	
4. การใช้ถ้อยคำ สำนวน โวหาร	3	
5. การเรียบเรียงเนื้อหา	3	
6. การให้ข้อคิดแก่ผู้ฟังและการสร้างสรรค์	6	
7. ความน่าเชื่อถือและความประทับใจ	6	
8. ไม่มีคำที่เป็นส่วนเกินต่าง ๆ	3	
9. อักษร	3	
10. การใช้สายตา ท่าทาง	3	
11. น้ำเสียง	3	
12. จังหวะการพูด	3	
13. การใช้เวลา	3	
14. การสรุป	8	
รวมคะแนน	60	

คะแนนเต็ม 8	ดีมาก	= 8
	ดี	= 6
	พอใช้	= 4
คะแนนเต็ม 6	ดีมาก	= 6
	ดี	= 5
	พอใช้	= 4
คะแนนเต็ม 5	ดีมาก	= 5
	ดี	= 4
	พอใช้	= 3
คะแนนเต็ม 3	ดีมาก	= 3
	ดี	= 2
	พอใช้	= 1
คะแนนเต็ม 2	ดีมาก	= 2
	พอใช้	= 1

ลงชื่อ..... กรรมการตัดสิน

1. ชื่อโครงการ

ส่งเสริมกิจกรรมอาสาพัฒนา

2. ผู้รับผิดชอบโครงการ

คณะกรรมการชมรมวิชาชีพ

3. หลักการและเหตุผล

ตามหลักการของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ในหมวด 4 แนวทางการจัดการศึกษา ในมาตรา 28 วรรคสอง ได้บัญญัติไว้ว่า สาระของหลักสูตรทั้งที่เป็นวิชาการและวิชาชีพ ต้องมุ่งพัฒนาคนให้มีความสมดุลทั้งด้านความรู้ ความคิด ความสามารถ ความดีงาม และความรับผิดชอบต่อสังคม ซึ่งขณะนี้เยาวชนไทยส่วนใหญ่ กำลังแสวงหาความสุข ความสะดวกสบายให้กับตนเป็นอย่างยิ่ง โดยที่เขาไม่ได้มองดูสังคมนรอบข้าง ว่ายังมีผู้ด้อยโอกาสอีกมากมาย ที่ต้องการความช่วยเหลือจากเรา ดังนั้น เพื่อให้นักเรียนนักศึกษาเกิดความรู้สึกในในความรับผิดชอบต่อสังคม ร่วมพัฒนาสังคม ชุมชน ท้องถิ่น และสาธารณประโยชน์ต่าง ๆ ให้เป็นไปตามหลักการของ พ.ร.บ. การศึกษา ดังกล่าว จึงได้จัดทำโครงการนี้ขึ้น

4. วัตถุประสงค์

- 4.1 เพื่อเสริมสร้างให้นักเรียนนักศึกษาเกิดความสำนึกในการมีส่วนร่วมต่อการพัฒนาสังคมชุมชน ท้องถิ่นอย่างจริงจังและจริงใจ
- 4.2 เพื่อเสริมสร้างให้นักเรียนนักศึกษาได้นำมาความรู้ในสาขาวิชาชีพที่ตนเองศึกษาเข้าไปมีส่วนร่วมในการพัฒนาสังคม ชุมชนท้องถิ่นได้อย่างเหมาะสม
- 4.3 เพื่อสร้างและทำนุบำรุงรักษาสาธารณประโยชน์ในสังคม และชุมชนท้องถิ่น

5. เป้าหมาย

นักเรียนนักศึกษาได้เข้าร่วมพัฒนาสังคมสร้างสิ่งที่เป็นสาธารณประโยชน์และบำรุงรักษาสาธารณประโยชน์ต่าง ๆ ทุกคน

6. ระยะเวลาการดำเนินการ

ภาคเรียนที่ 1 (8 คาบ) นอกเวลาเรียน

7. ขั้นตอนดำเนินงาน

- 7.1 จัดทำโครงการและรายละเอียดโครงการ
- 7.2 ขออนุมัติโครงการพร้อมกำหนดแผนการดำเนินงาน
- 7.3 วิธีการดำเนินงาน
 - 7.3.1 แต่งตั้งคณะกรรมการผู้รับผิดชอบ
 - 7.3.2 ประชุมคณะกรรมการกำหนดกิจกรรมเพื่อดำเนินการมอบหมายหน้าที่

- 7.3.3 ประสานงานกับผู้นำชุมชน เพื่อชี้แจงกิจกรรมของโครงการ
- 7.3.4 ประชาสัมพันธ์โครงการ
- 7.3.5 เตรียมจัดหาวัสดุ อุปกรณ์ต่าง ๆ ในส่วนที่เกี่ยวข้อง
- 7.3.6 ดำเนินการจัดทำกิจกรรมพัฒนาชุมชน/สาธารณประโยชน์ต่าง ๆ ตามที่กำหนด
- 7.3.7 มอบเกียรติบัตรแก่นักเรียนนักศึกษาผู้เข้าร่วมโครงการ
- 7.3.8 ประเมินผลและรายงานผลโครงการ

8. สถานที่

ภายในเขตพื้นที่จังหวัดที่ตั้งของสถานศึกษา หรือตามความเหมาะสม

9. งบประมาณ

เงินบำรุงการศึกษาส่วนกิจกรรม

10. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

- 10.1 นักเรียนนักศึกษาเกิดความภาคภูมิใจในการมีส่วนร่วมพัฒนาสังคมและชุมชนท้องถิ่น
- 10.2 ได้สิ่งปลูกสร้างหรืออุปกรณ์ต่าง ๆ ที่เป็นสาธารณประโยชน์ต่อสังคมและชุมชนท้องถิ่น

11. การติดตามประเมินผล

- 11.1 ติดตามจากจำนวนสิ่งปลูกสร้างหรืออุปกรณ์ต่าง ๆ ที่เป็นสาธารณประโยชน์
- 11.2 จากแบบสอบถาม

แบบสอบถามประเมินโครงการ
โครงการส่งเสริมกิจกรรมอาสาพัฒนา

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

โปรดกรอกข้อความและใส่เครื่องหมาย ✓ หน้าข้อที่ตรงกับสภาพของท่าน

1. เพศ () ชาย () หญิง

2. อายุ ปี

3. แผนกวิชา.....

4. ระดับชั้น () ปวช. () ปวส.

ส่วนที่ 2

โปรดใส่เครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่าน

ข้อ ที่	ข้อความ	ระดับความคิดเห็น				
		มากที่สุด 5	มาก 4	ปานกลาง 3	น้อย 2	น้อยที่สุด 1
1	ท่านมีส่วนร่วมในกิจกรรมอาสาพัฒนา					
2	สถานที่ในการปฏิบัติกิจกรรมมีความเหมาะสม					
3	ระยะเวลาในการดำเนินกิจกรรมมีความเหมาะสม					
4	วัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในการดำเนินกิจกรรมมีความเพียงพอ					
5	งบประมาณที่ใช้ในการดำเนินกิจกรรมมีความเหมาะสม					
6	การดำเนินกิจกรรมได้รับความร่วมมือจากสมาชิกชมรม					
7	การดำเนินกิจกรรมได้รับความร่วมมือจากชุมชน					
8	การดำเนินกิจกรรมสอดคล้องกับสาขาที่ท่านกำลังศึกษาอยู่					
9	การดำเนินกิจกรรมบรรลุตามวัตถุประสงค์ของโครงการ					

ข้อ ที่	ข้อความ	ระดับความคิดเห็น				
		มากที่สุด 5	มาก 4	ปานกลาง 3	น้อย 2	น้อยที่สุด 1
10	ผลที่ได้จากการดำเนินกิจกรรมมีประโยชน์ ต่อสังคมหรือชุมชน					

ข้อเสนอแนะ.....
.....
.....

แผนงาน 2 โครงการส่งเสริมจรรยาบรรณวิชาชีพ

1. โครงการนักศึกษาวิชาชีพภายใต้การนิเทศ
2. โครงการหารายได้ระหว่างเรียน

1. ชื่อโครงการ

นักศึกษาวิชาชีพภายใต้การนิเทศ

2. ผู้รับผิดชอบโครงการ

คณะกรรมการชมรมวิชาชีพ

3. หลักการและเหตุผล

การเรียนสายวิชาชีพเป็นการเรียนเพื่อการมีงานทำ เพื่อการพึ่งตนเอง ซึ่งผู้เรียนสามารถนำความรู้ที่ได้มาประกอบอาชีพในขณะเรียนเป็นการเพิ่มประสบการณ์ เพิ่มรายได้และลดค่าใช้จ่ายซึ่งเป็นการพัฒนาคุณภาพของนักศึกษา และส่งเสริมอาชีพอิสระตามเป้าหมายของกรมอาชีวศึกษา

4. วัตถุประสงค์

- 4.1 เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนนักศึกษามีรายได้พิเศษระหว่างเรียน
- 4.2 เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนนักศึกษาประกอบอาชีพอิสระ
- 4.3 เพื่อให้ นักเรียนนักศึกษานำความรู้จากการศึกษาดูงานมาจัดการวางแผนเพื่อจัดระบบการรับงานตรง นำไปสู่การประกอบอาชีพอิสระได้อย่างมั่นใจ

5. เป้าหมาย

นักเรียนนักศึกษาองค์การวิชาชีพระดับหน่วยมีเจตนาที่ดีในวิชาชีพของตนเอง

6. ระยะเวลาดำเนินการ

ภาคเรียนที่ 2 (2 คาบ)

7. ขั้นตอนดำเนินงาน

- 7.1 จัดทำโครงการและรายละเอียดของโครงการ
- 7.2 ขออนุมัติโครงการพร้อมกำหนดแผนการดำเนินงาน
- 7.3 วิธีการดำเนินงาน
 - 7.3.1 แต่งตั้งคณะกรรมการผู้รับผิดชอบ
 - 7.3.2 ประชุมคณะกรรมการพร้อมกำหนดแผนการดำเนินงาน
 - 7.3.3 เชิญชวนและชี้แจงแก่นักเรียนนักศึกษาให้เห็นความสำคัญในการประกอบอาชีพ
 - 7.3.4 ให้คำแนะนำในการเขียนโครงการตลอดจนหลักเกณฑ์ต่าง ๆ
 - 7.3.5 อาจารย์ที่ปรึกษาโครงการ ออกตรวจเยี่ยมและนิเทศอย่างใกล้ชิด
 - 7.3.6 ติดตามผลโครงการนำผลงานเข้าประกวด
 - 7.3.7 มอบเกียรติบัตรแก่ผู้ร่วมโครงการ ที่ชนะการประกวด
 - 7.3.8 ประเมินผลและรายงานผลโครงการ

8. สถานที่

ภายในและภายนอกสถานศึกษา

9. งบประมาณ

เงินบำรุงการศึกษาส่วนกิจกรรม

10. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

10.1 นักเรียนนักศึกษาได้รับความรู้และมีแนวคิดในการประกอบอาชีพอิสระ

10.2 นักเรียนนักศึกษาได้รับประสบการณ์จากการประกอบอาชีพอิสระและมีรายได้พิเศษระหว่างเรียน

10.3 นักเรียนนักศึกษามีเจตคติที่ดีในการประกอบอาชีพอิสระในสาขาที่ตน ศึกษาอยู่

11. การติดตามและประเมินผล

11.1 จากผลงานการดำเนินโครงการของนักเรียนนักศึกษาแต่ละคน

11.2 จากจำนวนนักเรียนนักศึกษาที่เสนอผลเข้าประกวด

แบบสอบถามประเมินโครงการ
โครงการนักศึกษาวิชาชีพภายใต้การนิเทศ

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

- โปรดกรอกข้อความและใส่เครื่องหมาย ✓ หน้าข้อที่ตรงกับสภาพของท่าน
1. เพศ () ชาย () หญิง

2. อายุ ปี

3. แผนกวิชา.....

4. ระดับชั้น () ปวช. () ปวส.

ส่วนที่ 2

โปรดใส่เครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่าน

ข้อ ที่	ข้อความ	ระดับความคิดเห็น				
		มากที่สุด 5	มาก 4	ปานกลาง 3	น้อย 2	น้อยที่สุด 1
1	ท่านมีส่วนร่วมในการปฏิบัติกิจกรรมตามโครงการ					
2	ระยะเวลาในการดำเนินการโครงการ					
3	เกณฑ์ในการประกวดมีความชัดเจนและเหมาะสม					
4	คณะกรรมการในการตัดสินมีความยุติธรรม					
5	การดำเนินการตามโครงการสอดคล้องกับวิชาชีพที่กำลังศึกษา					
6	การดำเนินตามโครงการสามารถสร้างรายได้เพื่อไปใช้ในการศึกษา					
7	อาจารย์ที่ปรึกษาให้คำแนะนำและข้อเสนอแนะในการดำเนินงานตามโครงการ					
8	อาจารย์ที่ปรึกษานิเทศและติดตามการดำเนินงานตามโครงการ					
9	กิจกรรมการประกวดมีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์					

ข้อ ที่	ข้อความ	ระดับความคิดเห็น				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
		5	4	3	2	1
10	ท่านสามารถนำสิ่งที่ได้จากการดำเนินการตามโครงการไปใช้ในชีวิตประจำวัน					

ข้อเสนอแนะ.....
.....
.....

เกณฑ์การให้คะแนนโครงการนักศึกษาวิชาชีพภายใต้การนิเทศ

ลำดับที่.....

ชื่อ-สกุล.....

ลำดับที่	สิ่งที่ต้องการ	คะแนนเต็ม	
		เต็ม	ได้
1	ประวัติส่วนตัว	2	
2	ประวัติการศึกษา	2	
3	การเข้าร่วมกิจกรรมชมรมวิชาชีพ	5	
4	ความถูกต้องในการเขียนโครงการ	5	
5	หลักฐานการได้รับการอนุมัติโครงการ	5	
6	วิธีการดำเนินการตามโครงการ	8	
7	ความสำเร็จในการดำเนินโครงการ	4	
8	หลักฐาน (รูปภาพ) ประกอบโครงการ	2	
9	หลักฐานรายรับ-รายจ่ายของโครงการ	2	
10	การสรุปและประเมินผลโครงการ	5	
รวมคะแนน		40	

คะแนนเต็ม 8	ดีมาก	= 8
	ดี	= 6
	พอใช้	= 4
คะแนนเต็ม 5	ดีมาก	= 5
	ดี	= 4
	พอใช้	= 3
คะแนนเต็ม 4	ดีมาก	= 4
	ดี	= 3
	พอใช้	= 2
คะแนนเต็ม 2	ดีมาก	= 2
	ดี	= 1

ลงชื่อ กรรมการตัดสิน

(.....)

1. ชื่อโครงการ

ส่งเสริมการหารายได้ระหว่างเรียน

2. ผู้รับผิดชอบโครงการ

คณะกรรมการชมรมวิชาชีพ

3. หลักการและเหตุผล

ในการศึกษาด้านวิชาชีพนั้นเป็นการเรียนที่มุ่งการปฏิบัติจริง ซึ่งนำไปสู่การประกอบอาชีพและหารายได้จากวิชานั้นในระหว่างกำลังศึกษา เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนนักศึกษาได้รู้จักใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ในการพัฒนาทักษะในการทำงาน ได้เรียนรู้จากประสบการณ์ตรง และมีรายได้สนับสนุนในระหว่างกำลังศึกษา ดังนั้น เพื่อให้หลักการดังกล่าวเกิดขึ้นเป็นรูปธรรม จึงได้จัดทำโครงการนี้ขึ้น

4. วัตถุประสงค์

- 4.1 เพื่อให้นักเรียนนักศึกษาได้นำความรู้ ความสามารถในวิชาชีพที่เรียนในการหารายได้พิเศษระหว่างเรียน
- 4.2 เพื่อสรุบนักเรียนนักศึกษาดีเด่นประกาศเกียรติคุณเป็นแบบอย่างที่ดีควรยกย่อง
- 4.3 เพื่อนำทักษะประสบการณ์ในการดำเนินงานกลุ่มอาชีพ ไปประกอบอาชีพหลังจากจบการศึกษาได้

5. เป้าหมาย

นักเรียนนักศึกษาเห็นความสำคัญและเข้าร่วมโครงการ

6. ระยะเวลาดำเนินการ

ตลอดปีการศึกษา

7. ขั้นตอนดำเนินงาน

- 7.1 จัดทำโครงการและรายละเอียดของโครงการ
- 7.2 ขออนุมัติโครงการพร้อมกำหนดแผนการดำเนินการ
- 7.3 วิธีการดำเนินงาน
 - 7.3.1 ชี้แจงรายละเอียดให้นักเรียนนักศึกษาเห็นความสำคัญและประโยชน์ที่พึงจะได้จากการใช้วิชาชีพที่ศึกษาอยู่
 - 7.3.2 แต่งตั้งคณะกรรมการผู้รับผิดชอบ
 - 7.3.3 ประชาสัมพันธ์โครงการ
 - 7.3.4 จัดทำทะเบียนสมาชิกที่หารายได้ระหว่างเรียน
 - 7.3.5 พิจารณาสรรหาสมาชิกดีเด่น

7.3.6 มอบเกียรติบัตรให้กับสมาชิกดีเด่น

7.3.7 ประเมินผลและรายงานผลโครงการ

8. สถานที่

สถานประกอบการที่นักเรียนนักศึกษาปฏิบัติงานจริง

9. งบประมาณ

เงินบำรุงการศึกษาส่วนกิจกรรม

10. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

10.1 นักเรียนนักศึกษามีรายได้เพิ่มขึ้นในระหว่างเรียน

10.2 นักเรียนนักศึกษามีเจตนาที่ดีต่อวิชาชีพของตนเอง

10.3 นักเรียนนักศึกษาได้รับประสบการณ์โดยตรงจากการทำงาน

11. การติดตามและประเมินผล

11.1 จากผลงานที่สมาชิกรับเสนอ

11.2 ประเมินผลจากสภาพจริงอย่างต่อเนื่องตลอดปี

แบบสอบถามประเมินโครงการ
โครงการส่งเสริมการหารายได้ระหว่างเรียน

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

โปรดกรอกข้อความและใส่เครื่องหมาย ✓ หน้าข้อที่ตรงกับสภาพของท่าน

1. เพศ () ชาย () หญิง

2. อายุ ปี

3. แผนกวิชา.....

4. ระดับชั้น () ปวช. () ปวส.

ส่วนที่ 2

โปรดใส่เครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่าน

ข้อ ที่	ข้อความ	ระดับความคิดเห็น				
		มากที่สุด 5	มาก 4	ปานกลาง 3	น้อย 2	น้อยที่สุด 1
1	ท่านมีส่วนร่วมในการปฏิบัติกิจกรรมตามโครงการ					
2	ระยะเวลาในการดำเนินการโครงการ					
3	เกณฑ์ในการสรรหาสมาชิกดีเด่นมีความชัดเจนและเหมาะสม					
4	คณะกรรมการในการสรรหาสมาชิกดีเด่นมีความยุติธรรม					
5	การดำเนินการตามโครงการสอดคล้องกับวิชาชีพที่กำลังศึกษา					
6	การดำเนินการตามโครงการสามารถสร้างรายได้เพื่อไปใช้ในการศึกษา					
7	อาจารย์ที่ปรึกษาให้คำแนะนำและข้อเสนอแนะในการดำเนินงานตามโครงการ					
8	อาจารย์ที่ปรึกษานิเทศและติดตามการดำเนินงานตามโครงการ					
9	กิจกรรมการสรรหาสมาชิกดีเด่นมีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์					

ข้อ ที่	ข้อความ	ระดับความคิดเห็น				
		มากที่สุด 5	มาก 4	ปานกลาง 3	น้อย 2	น้อยที่สุด 1
10	ท่านสามารถนำสิ่งที่ได้จากการดำเนินการ ตามโครงการไปใช้ในชีวิตประจำวัน					

ข้อเสนอแนะ.....
.....
.....

แผนงาน 3 โครงการเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรม

1. โครงการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม
2. โครงการพัฒนาจิต
3. โครงการส่งเสริมวัฒนธรรมไทย วัฒนธรรมท้องถิ่น และ
มารยาทไทย
 - 3.1 โครงการประกวดอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมไทย วัฒนธรรม
ท้องถิ่น และมารยาทไทย
 - 3.2 โครงการอบรมมารยาทไทย
4. โครงการประเมินคุณลักษณะที่พึงประสงค์

1. ชื่อโครงการ

โครงการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม

2. ผู้รับผิดชอบ

คณะกรรมการชมรมวิชาชีพ

3. หลักการและเหตุผล

สภาพของบุคคลที่จะเป็นผู้ที่มีคุณภาพได้นั้น นอกจากจะเป็นผู้มีความรู้ความสามารถมีบุคลิกภาพที่ดีแล้วจะต้องมีคุณธรรมจริยธรรมเป็นองค์ประกอบที่สำคัญ มิฉะนั้นแล้วโอกาสที่จะประสบความสำเร็จได้นั้นเป็นไปได้ยาก โดยเฉพาะสังคมปัจจุบันด้วยแล้วอารยธรรมต่าง ๆ ได้หลั่งไหลเข้าสู่ประเทศมากมายหลายรูปแบบ ซึ่งล้วนแต่บั่นทอนสภาพจิตใจและแนวคิดของเยาวชนให้หันเหไปในแนวทางที่ไม่พึงประสงค์

ฉะนั้นจึงควรให้มีการจัดอบรมคุณธรรมจริยธรรมให้กับนักเรียนนักศึกษา เพื่อจะได้เสริมสร้างและวางแนวทางปฏิบัติที่ถูกต้องต่อการเป็นบุคคลที่ดีต่อไป

4. วัตถุประสงค์

4.1 เพื่อให้นักเรียนนักศึกษาได้รู้หลักและแนวทางที่ถูกต้องในด้านคุณธรรมจริยธรรม

4.2 เพื่อให้นักเรียนนักศึกษาได้ปฏิบัติตัว มีคุณธรรมจริยธรรมอย่างถูกต้อง

5. เป้าหมาย

นักเรียนนักศึกษาที่เข้ารับการอบรมร้อยละ 80 มีคุณธรรมจริยธรรมมีสภาวะพร้อมต่อการเป็นบุคคลที่ดี

6. ระยะเวลาดำเนินการ

ภาคเรียนที่ 1 (2 คาบ)

7. ขั้นตอนการดำเนินงาน

7.1 เสนอขออนุมัติโครงการและรายละเอียดโครงการ

7.2 แต่งตั้งคณะกรรมการรับผิดชอบงานตามหน้าที่

7.3 วิธีการดำเนินการ

7.3.1 ประชุมคณะกรรมการเพื่อมอบหมายงาน

7.3.2 กำหนดการจัดกิจกรรม

7.3.3 เชิญวิทยากรให้การอบรม

7.3.4 ประชาสัมพันธ์โครงการการจัดอบรม

7.3.5 จัดการอบรม

7.3.6 มอบเกียรติบัตรให้กับผู้เข้าร่วมการอบรม

7.3.7 ประเมินผลและรายงานผลโครงการ

8. สถานที่

ภายในสถานศึกษา

9. งบประมาณ

เงินบำรุงการศึกษาส่วนกิจกรรม

10. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

นักเรียนนักศึกษาที่เข้ารับการอบรมจะได้ความรู้แนวทางที่สามารถจะนำไปปฏิบัติได้

11. การติดตามประเมินผล

11.1 สังเกตการอบรม

11.2 ประเมินจากแบบสอบถาม

แบบสอบถามประเมินโครงการ
โครงการเสริมสร้างการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

โปรดกรอกข้อความและใส่เครื่องหมาย ✓ หน้าข้อที่ตรงกับสภาพของท่าน

1. เพศ () ชาย () หญิง

2. อายุ ปี

3. แผนกวิชา.....

4. ระดับชั้น () ปวช. () ปวส.

ส่วนที่ 2

โปรดใส่เครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด

ข้อ ที่	ข้อความ	ระดับความคิดเห็น				
		มากที่สุด 5	มาก 4	ปานกลาง 3	น้อย 2	น้อยที่สุด 1
1	ท่านมีความรู้ความเข้าใจในการเสริมสร้าง คุณธรรม จริยธรรมให้แก่ตัวท่านก่อนและ หลังการอบรมครั้งนี้ 1.1 ก่อนการอบรม..... 1.2 หลังการอบรม.....					
2	เอกสารในการอบรมมีความเหมาะสม					
3	โสตทัศนูปกรณ์ในการอบรมมีความ เพียงพอ					
4	ระยะเวลาในการอบรมมีความเหมาะสม					
5	สถานที่ในการจัดอบรมมีความเหมาะสม					
6	การถ่ายทอดความรู้ของวิทยากรมีความ ชัดเจน					
7	วิทยากรมีทักษะและประสิทธิภาพในการ เสริมสร้างการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม					
8	การอบรมมีความชัดเจนและสอดคล้อง กับเนื้อหา					

ข้อ ที่	ข้อความ	ระดับความคิดเห็น				
		มากที่สุด 5	มาก 4	ปานกลาง 3	น้อย 2	น้อยที่สุด 1
9	เนื้อหาการอบรมตรงกับวัตถุประสงค์ของ โครงการ					
10	เนื้อหาสาระที่ได้จากการอบรมเป็น ประโยชน์ในการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม					
11	เนื้อหาของอบรมตรงกับความต้องการ และความสนใจของท่าน					
12	ท่านมั่นใจว่าสามารถนำสิ่งที่ได้จากการ อบรมไปใช้ในชีวิตประจำวันได้					

ข้อเสนอแนะ.....
.....
.....

1. ชื่อโครงการ

พัฒนาจิต

2. ผู้รับผิดชอบโครงการ

คณะกรรมการชมรมวิชาชีพ

3. หลักการและเหตุผล

การพัฒนาจิตใจเป็นสิ่งสำคัญที่จะนำไปสู่การพัฒนาคน พัฒนางาน พัฒนาสังคม การพัฒนาจิตใจทำได้โดยการเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรม เพื่อให้เกิดความรู้ความเข้าใจในหลักการ และนำไปสู่การปฏิบัติ

4. วัตถุประสงค์

- 4.1 เพื่อให้นักเรียนนักศึกษา รู้หลักและแนวทางที่ถูกต้องในการประพฤติปฏิบัติตน
- 4.2 เพื่อเสริมสร้างสภาพจิตใจของนักเรียนนักศึกษาให้เกิดแนวความคิดที่ดีต่อการดำเนินชีวิต
- 4.3 เพื่อเป็นแนวทางให้นักเรียนศึกษานำประสบการณ์ที่ได้จากการปฏิบัติกิจกรรมไปเป็นแนวทางในการดำเนินชีวิตที่มีคุณภาพ

5. เป้าหมาย

นักเรียนนักศึกษาเป็นผู้มีสุขภาพจิตที่ดี อยู่ร่วมกับสังคมอย่างมีความสุข

6. ระยะเวลาดำเนินการ

ในภาคเรียนที่ 1 หรือภาคเรียนที่ 2 (4 คาบ)

7. ขั้นตอนดำเนินงาน

- 7.1 จัดทำโครงการและรายละเอียดโครงการ
- 7.2 ขออนุมัติโครงการพร้อมกำหนดแผนการดำเนินงาน
- 7.3 วิธีการดำเนินงาน
 - 7.3.1 แต่งตั้งคณะกรรมการผู้รับผิดชอบ
 - 7.3.2 ประชุมคณะกรรมการมอบหมายหน้าที่
 - 7.3.3 จัดกิจกรรมเข้าค่ายปฏิบัติธรรม โดยเน้นให้นักเรียนที่ลงทะเบียนเรียนวิชาพุทธศาสนาทุกคนโดยเชิญวิทยากรที่มีความเชี่ยวชาญเป็นวิทยากร
 - 7.3.4 จัดกิจกรรมร่วมกันพัฒนาศาสนสถานต่าง ๆ
 - 7.3.5 มอบเกียรติบัตรให้แก่ผู้เข้าร่วมกิจกรรมอย่างสม่ำเสมอ
 - 7.3.6 ประเมินผลและรายงานผลโครงการ

8. สถานที่

ภายนอกสถานศึกษาหรือสถานที่ที่เห็นว่ามีเหมาะสม

9. งบประมาณ

เงินบำรุงการศึกษาส่วนกิจกรรม

10. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

10.1 นักเรียนนักศึกษาที่เข้ารับการอบรมสามารถพัฒนาตนเองเป็นที่ยอมรับของสังคมได้

10.2 นักเรียนนักศึกษาที่นำมาประสบการณ์จากการปฏิบัติกิจกรรมและการพัฒนา
ศาสนสถาน มาใช้ในการดำเนินชีวิตที่มีคุณภาพและมีความสุขต่อไป

11. การติดตามและประเมินผล

11.1 สังเกตจากการอบรม

11.2 จากแบบสอบถาม

แบบสอบถามประเมินโครงการ
โครงการพัฒนาจิต

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

- โปรดกรอกข้อความและใส่เครื่องหมาย ✓ หน้าข้อที่ตรงกับสภาพของท่าน
1. เพศ () ชาย () หญิง

2. อายุ ปี

3. แผนกวิชา.....

4. ระดับชั้น () ปวช. () ปวส.

ส่วนที่ 2

โปรดใส่เครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่าน

ข้อ ที่	ข้อความ	ระดับความคิดเห็น				
		มากที่สุด 5	มาก 4	ปานกลาง 3	น้อย 2	น้อยที่สุด 1
1	ท่านมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการพัฒนา จิตก่อนและหลังการอบรม 1.1 ก่อนการอบรม..... 1.2 หลังการอบรม.....					
2	สถานที่ในการปฏิบัติกิจกรรมมีความ เหมาะสม					
3	ระยะเวลาในการปฏิบัติกิจกรรมมีความ เหมาะสม					
4	ท่านมีส่วนร่วมในการปฏิบัติกิจกรรม					
5	การถ่ายทอดความรู้เพื่อไปสู่การปฏิบัติของ วิทยากรมีความเหมาะสมและชัดเจน					
6	วิทยากรมีทักษะและประสิทธิภาพในการ ให้ความรู้					
7	การสาธิตในการพัฒนาจิตสอดคล้องกับ เนื้อหา					
8	การปฏิบัติกิจกรรมพัฒนาจิตตรงกับ วัตถุประสงค์					

ข้อ ที่	ข้อความ	ระดับความคิดเห็น				
		มากที่สุด 5	มาก 4	ปานกลาง 3	น้อย 2	น้อยที่สุด 1
9	ในการปฏิบัติกิจกรรมพัฒนาจิตเป็นประโยชน์ในการเสริมสร้างเจตนคติที่ดี					
10	ท่านสามารถนำสิ่งที่ได้จากการปฏิบัติกิจกรรมพัฒนาจิตไปใช้ในชีวิตประจำวันได้					

ข้อเสนอแนะ.....
.....
.....

1. ชื่อโครงการ

การประกวดอนุรักษ์วัฒนธรรมไทย วัฒนธรรมท้องถิ่น และมารยาทไทย

2. ผู้รับผิดชอบโครงการ

คณะกรรมการชมรมวิชาชีพ

3. หลักการและเหตุผล

จากความเปลี่ยนแปลงของสังคมไทยในปัจจุบัน อันเนื่องมาจากการหลั่งไหลเข้ามาซึ่งวัฒนธรรมตะวันตก ทำให้เยาวชนไทยได้มองข้ามประเพณี และวัฒนธรรมอันดีงามของสังคมไทยเราไป ซึ่งสิ่งนี้จะส่งผลทำให้ชนชาติไทยของเรา ต้องสูญเสียประเพณี วัฒนธรรมอันดีงาม ต่าง ๆ ไป ดังนั้นในหลักการของ พ.ร.บ. การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ได้ตระหนักในความเป็นไปดังกล่าว และจะเกิดขึ้นในอนาคต จึงได้ตราไว้ใน พ.ร.บ. มาตรา 23 (3) ไว้ว่า ในการจัดการศึกษาในทุกกระบวน ต้องมุ่งเน้นความรู้เกี่ยวกับศิลปะ วัฒนธรรม การกีฬา ภูมิปัญญาไทย และการประยุกต์ใช้ภูมิปัญญาไทยไว้เป็นหลักในการจัดการศึกษา การจัดกิจกรรมต่าง ๆ ดังนั้น เพื่อธำรงไว้ซึ่งศิลปะ วัฒนธรรมไทย วัฒนธรรมท้องถิ่นและมารยาทไทย จึงได้จัดทำโครงการนี้ขึ้นและเพื่อตอบสนองต่อ พ.ร.บ. การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 อีกทางหนึ่ง

4. วัตถุประสงค์

- 4.1 เพื่อให้เยาวชนได้ร่วมกันอนุรักษ์ประเพณี ศิลปวัฒนธรรมไทย วัฒนธรรมท้องถิ่น และมารยาทไทยให้เป็นมรดกสืบไป
- 4.2 เพื่อเป็นการฝึกให้เยาวชนเป็นผู้รู้จักอ่อนน้อมถ่อมตน รู้จักกตัญญูกตเวทิตาคุณต่อสิ่งที่มีพระคุณหรือผู้มีพระคุณ
- 4.3 เพื่อเป็นการปลูกฝังกิริยามารยาทไทยความอ่อนน้อมถ่อมตนให้เกิดแก่นักเรียนนักศึกษา

5. เป้าหมาย

นักเรียนนักศึกษาได้เข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมวัฒนธรรมไทยวัฒนธรรมท้องถิ่นและมารยาทไทย และมีจิตสำนึกของความเป็นไทย

6. ระยะเวลาดำเนินการ

ภาคเรียนที่ 1 หรือภาคเรียนที่ 2 (2 คาบ)

7. ขั้นตอนดำเนินงาน

- 7.1 จัดทำโครงการและรายละเอียดโครงการ
- 7.2 ขออนุมัติโครงการพร้อมกำหนดแผนการดำเนินการ
- 7.3 วิธีการดำเนินงาน

- 7.3.1 แต่งตั้งคณะกรรมการผู้รับผิดชอบ
- 7.3.2 ประชุมคณะกรรมการการมอบหมายหน้าที่
- 7.3.3 กำหนดกิจกรรมประกวดอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมไทย วัฒนธรรมท้องถิ่น และมารยาทไทย
- 7.3.4 กำหนดเกณฑ์การประกวด
- 7.3.5 ประชาสัมพันธ์โครงการ
- 7.3.6 จัดประกวดการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมไทย วัฒนธรรมท้องถิ่น และมารยาทไทย
- 7.3.7 มอบเกียรติบัตรแก่ผู้ชนะเลิศ
- 7.3.8 ประเมินผลและรายงานผลโครงการ

8. สถานที่

ภายในสถานศึกษา

9. งบประมาณ

เงินบำรุงการศึกษาส่วนกิจกรรม

10. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

10.1 นักเรียนนักศึกษาเกิดความภาคภูมิใจและรักษาไว้ซึ่งขนบธรรมเนียมประเพณี วัฒนธรรมไทย วัฒนธรรมท้องถิ่น และมารยาทไทย

10.2 นักเรียนนักศึกษารู้รักษามารยาทถูกต้องเหมาะสมกับกาลเทศะ

11. การติดตามและประเมินผล

11.1 จากการสังเกต

11.2 จากแบบสอบถาม

แบบสอบถามประเมินโครงการ
โครงการประกวดศิลปวัฒนธรรม วัฒนธรรมท้องถิ่นและมารยาทไทย

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

โปรดกรอกข้อความและใส่เครื่องหมาย ✓ หน้าข้อที่ตรงกับสภาพของท่าน

1. เพศ () ชาย () หญิง

2. อายุ ปี

3. แผนกวิชา.....

4. ระดับชั้น () ปวช. () ปวส.

ส่วนที่ 2

โปรดใส่เครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่าน

ข้อ ที่	ข้อความ	ระดับความคิดเห็น				
		มากที่สุด 5	มาก 4	ปานกลาง 3	น้อย 2	น้อยที่สุด 1
1	สถานที่ที่ใช้ในการประกวดมีความเหมาะสม					
2	ระยะเวลาในการประกวดมีความเหมาะสม					
3	ท่านมีส่วนร่วมในกิจกรรมการประกวด					
4	เกณฑ์ในการตัดสินการประกวดมีความเหมาะสม					
5	กติกาการประกวดมีความชัดเจน					
6	คณะกรรมการตัดสินการประกวดมีความยุติธรรม					
7	กิจกรรมในการประกวดสอดคล้องกับวัตถุประสงค์					
8	ท่านคิดว่ากิจกรรมในการประกวดตรงกับ ความ สนใจของท่าน					
9	การประกวดในครั้งนี้มีผลต่อการอนุรักษ์ ศิลป วัฒนธรรม วัฒนธรรมท้องถิ่นและ มารยาทไทย					

ข้อ ที่	ข้อความ	ระดับความคิดเห็น				
		มากที่สุด 5	มาก 4	ปานกลาง 3	น้อย 2	น้อยที่สุด 1
10	การประกวดในครั้งนี้มีประโยชน์ต่อชีวิตประจำวัน					

ข้อเสนอแนะ.....
.....
.....

เกณฑ์การให้คะแนนการประกวดมารยาทไทย

ลำดับที่.....

สมาชิก 1. ชั้น/แผนก.....
 2. ชั้น/แผนก.....

ที่	ข้อพิจารณา	คะแนน	
		เต็ม	ได้
1	ความสวยงาม	10	
2	ความพร้อมเพรียง	10	
3	ความถูกต้องของท่าที่ใช้ในการประกวด	10	
4	บุคลิกภาพ	10	
5	การแต่งกาย	10	
	รวมคะแนน	50	

ลงชื่อ..... กรรมการตัดสิน

1. ชื่อโครงการ

อบรมมารยาทไทย

2. ผู้รับผิดชอบโครงการ

คณะกรรมการชมรมวิชาชีพ

3. หลักการและเหตุผล

ชาติไทยเป็นชาติที่มีวัฒนธรรมของตัวเองมาเป็นเวลานานร้อยปี จนเป็นเอกลักษณ์ ประจำชาติที่มีลักษณะเฉพาะตัวอย่างเด่นชัดได้แก่ ขนบธรรมเนียมประเพณีและวัฒนธรรมของชาติโดยเฉพาะกิริยามารยาท ความสุภาพอ่อนน้อมของคนในชาติ แต่ในปัจจุบันอารยธรรมและวัฒนธรรมของต่างชาติได้แพร่มาสู่ประเทศไทย เป็นที่นิยมของเยาวชนอย่างแพร่หลาย บางอย่างก็ขัดกับขนบธรรมเนียมประเพณีไทย เพื่อเป็นการรักษาไว้ซึ่งเอกลักษณ์ที่ดีงามของชาติจึงได้มีการฟื้นฟูและอบรมให้นักเรียนนักศึกษาได้ตระหนักและเห็นความสำคัญศิลปวัฒนธรรมของชาติเพื่อนำไปปฏิบัติให้ถูกต้องและเหมาะสม

4. วัตถุประสงค์

- 4.1 เพื่อให้นักเรียนนักศึกษาเห็นความสำคัญของประเพณีวัฒนธรรม
- 4.2 เพื่อปลูกฝังกิริยามารยาท ความอ่อนน้อมถ่อมตน
- 4.3 ส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมที่ดีงามของไทย

5. เป้าหมาย

นักเรียนนักศึกษาได้รับความรู้เกี่ยวกับมารยาทไทยอันดีงามและเสริมสร้างจิตสำนึกของความเป็นไทย

6. ระยะเวลาดำเนินการ

ภาคเรียนที่ 1 หรือภาคเรียนที่ 2 (2 คาบ)

7. ขั้นตอนดำเนินงาน

- 7.1 จัดทำโครงการและรายละเอียดของโครงการ
- 7.2 ขออนุมัติโครงการพร้อมกำหนดแผนการดำเนินการ
- 7.3 วิธีการดำเนินงาน
 - 7.3.1 แต่งตั้งคณะกรรมการผู้รับผิดชอบ
 - 7.3.2 ประชุมคณะกรรมการมอบหมายหน้าที่
 - 7.3.3 กำหนดหัวข้อในการอบรม
 - 7.3.4 ประสานงานกับวิทยากร
 - 7.3.5 ประชาสัมพันธ์โครงการ

7.3.6 ดำเนินการให้การอบรม

7.3.7 มอบเกียรติบัตรให้แก่สมาชิก

7.3.8 ประเมินผลและรายงานผลโครงการ

8. สถานที่

ภายในสถานศึกษา

9. งบประมาณ

เงินบำรุงการศึกษาส่วนกิจกรรม

10. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

นักเรียนนักศึกษา รู้จักรักษามารยาทที่ถูกต้องเหมาะสมกับกาลเทศะ และอยู่ร่วมในสังคม
อันดีงาม

11. การติดตามและประเมินผล

11.1 จากการสังเกต

11.2 จากแบบสอบถาม

แบบสอบถามประเมินโครงการ
โครงการอบรมมารยาทไทย

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

โปรดกรอกข้อความและใส่เครื่องหมาย ✓ หน้าข้อที่ตรงกับสภาพของท่าน

1. เพศ () ชาย () หญิง
2. อายุ ปี
3. แผนกวิชา.....
4. ระดับชั้น () ปวช. () ปวส.

ส่วนที่ 2

โปรดใส่เครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่าน

ข้อ ที่	ข้อความ	ระดับความคิดเห็น				
		มากที่สุด 5	มาก 4	ปานกลาง 3	น้อย 2	น้อยที่สุด 1
1	ท่านมีความรู้เกี่ยวกับมารยาทไทยก่อนและ หลังการอบรม 1.1 ก่อน..... 1.2 หลัง.....					
2	เอกสารต่าง ๆ ในการอบรมมีความเหมาะสม					
3	โสตทัศนูปกรณ์และอุปกรณ์ในการอบรม มีความเพียงพอ					
4	สถานที่ในการอบรมมีความเหมาะสม					
5	ระยะเวลาในการจัดอบรมมีความเหมาะสม					
6	การถ่ายทอดความรู้ของวิทยากรมีความ ชัดเจน					
7	วิทยากรมีทักษะและประสิทธิภาพในการ อบรมเรื่องมารยาทไทย					
8	มีการสาธิตมารยาทไทยแบบต่าง ๆ มีความ ชัดเจนถูกต้องและสอดคล้องกับเนื้อหา					
9	เนื้อหาของการอบรมสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของโครงการ					

ข้อ ที่	ข้อความ	ระดับความคิดเห็น				
		มากที่สุด 5	มาก 4	ปานกลาง 3	น้อย 2	น้อยที่สุด 1
10	เนื้อหาสาระในการอบรมเป็นประโยชน์ในการส่งเสริมมารยาทไทย					
11	เนื้อหาตรงกับความต้องการและความสนใจของท่าน					
12	ท่านมั่นใจว่าสามารถนำสิ่งที่ได้จากการอบรมไปใช้ในชีวิตประจำวันได้					

ข้อเสนอแนะ.....
.....
.....

1. ชื่อโครงการ

ประเมินคุณลักษณะที่พึงประสงค์

2. ผู้รับผิดชอบโครงการ

2.1 อาจารย์ที่ปรึกษากลุ่ม

2.2 คณะกรรมการชมรมวิชาชีพ

2.3 หัวหน้างานสำนักงานอาจารย์ที่ปรึกษา

3. หลักการและเหตุผล

เนื่องจากกรมอาชีวศึกษา ได้กำหนดคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ที่จบอาชีวศึกษาซึ่งต้องพัฒนาทั้งด้านความเป็นคนเก่ง และด้านความเป็นคนดี ส่วนหนึ่งของการพัฒนาด้านการเป็นคนดีก็คือการประเมินคุณลักษณะที่พึงประสงค์ฯ เพื่อสถานศึกษาสามารถออกไปรับรองความประพฤติของนักเรียน นักศึกษา อย่างเป็นรูปธรรม

4. วัตถุประสงค์

- 4.1 เพื่อให้อาจารย์ที่ปรึกษาได้มีความใกล้ชิดกับนักเรียน นักศึกษามากขึ้น ในการที่จะดูแลพฤติกรรมให้ไปสู่แนวปฏิบัติที่ดี
- 4.2 เพื่อเน้นการกระตุ้นให้นักเรียน นักศึกษา ได้มีการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง
- 4.3 เพื่อให้ นักเรียน นักศึกษาที่จบอาชีวศึกษา มีคุณสมบัติที่ดีตามนโยบายของกรมอาชีวศึกษา

5. เป้าหมาย

นักเรียน นักศึกษามีการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมเป็นไปตามคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของกรมอาชีวศึกษา

6. ระยะเวลาดำเนินงาน

ภาคเรียนละ 3 ครั้ง ๆ ละ 2 คาบ

7. ขั้นตอนการดำเนินงาน

- 7.1 จัดทำโครงการและรายละเอียดโครงการ
- 7.2 ขออนุมัติโครงการพร้อมกำหนดแผนการดำเนินงาน
- 7.3 วิธีการดำเนินงาน
 - 7.3.1 แต่งตั้งคณะกรรมการผู้รับผิดชอบ
 - 7.3.2 ประชุมคณะกรรมการมอบหมายหน้าที่
 - 7.3.3 จัดให้มีการให้ความรู้ โดยเชิญวิทยากรมาบรรยายและสาธิตการกำหนดระยะเวลาการประเมิน

- 7.3.4 ลำดับที่ 1 ใช้แบบประเมินตนเองในวันเข้าค่ายปฐมนิเทศนักเรียน นักศึกษา
- 7.3.5 ลำดับที่ 2 ใช้แบบสอบถามจากเพื่อนนักเรียน นักศึกษา
- 7.3.6 ลำดับที่ 3 ใช้แบบสอบถาม โดยให้อาจารย์ผู้สอน หรืออาจารย์ที่ปรึกษาเป็นผู้ตอบแบบสอบถาม
- 7.3.7 นำผลของการประเมินในแบบต่าง ๆ มาประมวลผลและประเมินออกมาในคุณลักษณะต่าง ๆ ที่ตั้งไว้ จำนวน 10 คุณลักษณะ
- 7.3.8 จัดงานวันอาจารย์ที่ปรึกษาพบผู้ปกครองนักเรียน เพื่อให้ผู้ปกครองตอบแบบสอบถามคุณลักษณะฯ ของนักเรียนที่อยู่ในความดูแล ขณะที่นักเรียนนักศึกษายู่ที่บ้าน
- 7.3.9 นำผลการประเมินของการประเมินของโรงเรียน และของผู้ปกครองมาเปรียบเทียบกัน เพื่อยืนยันความเที่ยงตรงของการประเมินคุณลักษณะที่พึงประสงค์
- 7.3.10 นำผู้ที่ไม่ผ่านคุณลักษณะฯ ในแต่ละด้าน ดำเนินการแก้ไขโดยวิธีการ 4 ประสาน (งานปกครอง งานกิจกรรม งานอาจารย์ที่ปรึกษา งานแนะแนว) โดยการจัดกิจกรรมสร้างเสริมหรือสอดแทรกการบูรณาการ คุณธรรม จริยธรรม อันพึงประสงค์ในแผนการสอน
- 7.3.11 สถานศึกษา ออกหลักฐานใบรับรองผลผู้ที่มีผลการประเมินคุณลักษณะที่พึงประสงค์ อยู่ในเกณฑ์มาตรฐานเมื่อจบการศึกษาในแต่ละระดับ
- 7.3.12 ประเมินผลและรายงานผลโครงการ

8. สถานที่

ภายในสถานศึกษา

9. งบประมาณ

จากเงินบำรุงการศึกษาส่วนกิจกรรม

10. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

นักเรียน นักศึกษาที่จบการศึกษา มีคุณภาพตามที่สังคมต้องการ

11. การติดตามประเมินผล

11.1 ออกแบบสอบถาม

11.2 จัดทำประวัติ ติดตามความก้าวหน้าของนักเรียน นักศึกษา

แบบสอบถามประเมินโครงการ
โครงการประเมินคุณลักษณะที่พึงประสงค์

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

โปรดกรอกข้อความและใส่เครื่องหมาย ✓ หน้าข้อที่ตรงกับสภาพของท่าน

1. เพศ () ชาย () หญิง

2. อายุ ปี

3. แผนกวิชา.....

4. ระดับชั้น () ปวช. () ปวส.

ส่วนที่ 2

โปรดใส่เครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่าน

ข้อ ที่	ข้อความ	ระดับความคิดเห็น				
		มากที่สุด 5	มาก 4	ปานกลาง 3	น้อย 2	น้อยที่สุด 1
1	ท่านมีส่วนร่วมในการประเมินคุณลักษณะที่ พึงประสงค์					
2	แบบประเมินคุณลักษณะที่พึงประสงค์มีความ ชัดเจนและเหมาะสม					
3	พฤติกรรมบ่งชี้ที่มีความครอบคลุมการพัฒนา คุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมและคุณ ลักษณะอันพึงประสงค์					
4	แบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ สามารถจำแนกผู้ไม่ผ่านแต่ละคุณลักษณะ					
5	สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของโครงการ					
6	การประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์เป็น แนวทางในการจัดกิจกรรมพัฒนานักเรียน นักศึกษา					
7	การประเมินคุณลักษณะที่พึงประสงค์มีความ เหมาะสมต่อการพัฒนานักเรียนนักศึกษา					
8	การประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์มี ประโยชน์ที่จะนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน					

ข้อเสนอแนะ.....
.....
.....

แบบประเมินคุณลักษณะที่พึงประสงค์

เพื่อให้การพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมมีค่านิยมและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน นักศึกษาได้บรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนด จึงได้กำหนดคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม คุณลักษณะ อันพึงประสงค์และพฤติกรรมบ่งชี้ ที่ผู้ปกครอง อาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อนและตัวนักเรียนเองสามารถ สังเกตและตอบแบบสอบถามได้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

ผู้ตอบแบบประเมิน () ผู้ปกครอง () ครู () เพื่อน () นักศึกษา

ส่วนที่ 2 โปรดทำเครื่องหมาย (✓) ลงในช่องของกระดาษคำตอบตามเกณฑ์ดังนี้

2 หมายถึง ดีมาก 1 หมายถึง ดี 0 หมายถึง ปรับปรุง/แก้ไข

คำชี้แจง บุคคลที่ผ่านสังเกตและตอบแบบสอบถามมีพฤติกรรมต่อไปนี้อยู่ในระดับใด

ผู้รับการประเมิน ชื่อ..... ชั้น..... แผนกวิชา.....

ข้อ	พฤติกรรมบ่งชี้	ระดับความคิดเห็น		
		2	1	0
1	มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีกับเพื่อนและบุคคลทั่วไป			
2	มีวินัยต่อตนเอง เช่น การตรงต่อเวลา การแต่งกาย เครื่องแบบนักเรียน นักศึกษา หรือการปฏิบัติตามกฎระเบียบ			
3	มีความรับผิดชอบในหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย			
4	มีความซื่อสัตย์สุจริต เช่น ไม่พูดเท็จ ไม่ลักขโมย			
5	มีความเชื่อมั่นในตนเอง เช่น กล้าแสดงความคิดเห็น กล้าแสดงออก			
6	มีการประหยัดในการใช้ทรัพยากรต่าง ๆ เช่น ไฟฟ้า น้ำ เงิน			
7	มีความสนใจในการหาความรู้อยู่เสมอ			
8	มีการละเว้นจากสิ่งเสียดและการพนันทุกชนิด			
9	มีความรักสามัคคีต่อกลุ่มและสถาบัน เช่น ไม่ก่อการทะเลาะวิวาท			
10	มีความกตัญญูต่อบิดา มารดา และครูอาจารย์			
11	มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ต่อสิ่งต่าง ๆ เช่น ทำในสิ่งที่มีประโยชน์ คิดทำ สิ่งใหม่ ๆ			
12	มีการพึ่งตนเองมากกว่าขอความช่วยเหลือจากผู้อื่น			
13	มีการปฏิบัติงานและการขับขีพพาหนะด้วยความปลอดภัย			

ข้อ	พฤติกรรมบ่งชี้	ระดับความคิดเห็น		
		2	1	0
14	มีความอดทนและอดกลั้นต่อสิ่งต่าง ๆ			
15	มีการใช้มารยาทไทยอย่างสม่ำเสมอ เช่น การไหว้ การกล่าวคำขอบคุณขอโทษ			
16	มีสุขภาพกายและสุขภาพจิตที่ดี			
17	มีจิตสำนึกในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม เช่น การรักษาความสะอาดของบ้านสถานศึกษาและห้องเรียน การช่วยเหลือคนพิการต่าง ๆ			
18	มีการดำเนินชีวิตตามแบบประชาธิปไตย เช่น การยอมรับความคิดเห็นของผู้อื่น การยอมรับกฎ กติกาต่าง ๆ ตลอดจนการไปใช้สิทธิเลือกตั้ง			
19	มีความสนใจด้านศิลปะ ดนตรี กีฬา			
20	มีทักษะหรือความสามารถในการเรียนในวิชาชีพและวิชาสามัญเป็นอย่างดี			

ข้อเสนอแนะ.....

.....

.....

3. การประเมินผลโครงการ

หลังจากการปฏิบัติกิจกรรมตามโครงการของนักเรียนนักศึกษาในคู่มือมีแบบสอบถามการประเมินผลโครงการเพื่อการสรุปและประเมินผลโครงการและเป็นแนวทางในการปรับปรุง แก้ไข การปฏิบัติกิจกรรมครั้งต่อไปมีวิธีการดำเนินการดังต่อไปนี้

1. แจกแบบสอบถามให้นักเรียนนักศึกษาดอบแบบสอบถามโดยมีวิธีการดังนี้

- 1.1 ประชากรทั้งหมด ได้แก่ จำนวนนักเรียนนักศึกษาทั้งหมดในกรณีที่จำนวนนักเรียนนักศึกษาที่เข้าร่วมกิจกรรมไม่เกิน 100 คน
- 1.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ กลุ่มประชากรที่ได้จากการสุ่มในกรณีที่นักเรียนนักศึกษามีจำนวนเกิน 100 คนขึ้นไป โดยใช้วิธีการสุ่มอย่างง่ายอาจเป็นวิธีจับสลาก หรือการใช้ตารางเลขสุ่ม

2. รวบรวมแบบสอบถามจากกลุ่มประชากรทั้งหมดหรือกลุ่มตัวอย่าง และดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ SPSS หาสถิติค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) โดยเปรียบเทียบกับเกณฑ์ดังนี้ (วิเชียร เกตุสิงห์. 2538 : 9)

4.50 - 5.00	หมายถึง	มากที่สุด
3.50 - 4.49	หมายถึง	มาก
2.50 - 3.49	หมายถึง	ปานกลาง
1.50 - 2.49	หมายถึง	น้อย
1.00 - 1.49	หมายถึง	น้อยที่สุด

3. สำหรับคำถามปลายเปิดใช้วิธีแจกแจงความถี่และค่าร้อยละของความคิดเห็นและใช้เทคนิคการวิเคราะห์เนื้อหา

บทสรุป

ในการจัดทำคู่มือการจัดกิจกรรมเสริมสร้างคุณลักษณะคนดีของนักเรียนนักศึกษาสังกัด กรมอาชีวศึกษานั้น ผู้จัดทำมีความมุ่งหมายที่จะให้เป็นแนวทางในการบริหารจัดการกิจกรรม นักเรียนนักศึกษาสอดคล้องกับนโยบายของสถานศึกษา นโยบายของกรมอาชีวศึกษา และนโยบาย ของกระทรวงศึกษาธิการที่ต้องการจะพัฒนานักเรียนนักศึกษาสังกัดกรมอาชีวศึกษาให้มีคุณภาพ และมีความพร้อมที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ และสติปัญญา ตรงกับความต้องการของสังคม โครงการต่าง ๆ ที่ถูกจัดทำขึ้นมาในคู่มือเป็นโครงการที่เสริมสร้างคุณลักษณะคนดีของนักเรียนนักศึกษา เมื่อปฏิบัติกิจกรรมตามขั้นตอนที่กำหนดจะเสริมสร้างคุณลักษณะของนักเรียนนักศึกษาดังต่อไปนี้ คือ

1. เสริมสร้างบุคลิกภาพและความรับผิดชอบต่อสังคม ได้แก่

- 1.1 นักเรียนนักศึกษามีความสำนึกในความเป็นประชาธิปไตย ยอมรับความคิดเห็น ของผู้อื่น
- 1.2 นักเรียนนักศึกษารู้จักหลีกเลี่ยง ละ เลิก การใช้ยาเสพติดการพนัน สื่อลามก อนาจาร และการทะเลาะวิวาท
- 1.3 นักเรียนนักศึกษามีการพัฒนาสุขภาพกาย สุขภาพจิตที่ดี และอยู่ร่วมในสังคม อย่างมีความสุข
- 1.4 นักเรียนนักศึกษามีภาวะการเป็นผู้นำ มีไหวพริบและฉลาดในการแก้ปัญหา
- 1.5 นักเรียนนักศึกษารู้จักใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ในกิจกรรมอาสาพัฒนา สามารถใช้ความรู้ความสามารถที่ได้รับจากการศึกษาทำประโยชน์ให้สังคมและส่วนรวม

2. ส่งเสริมจรรยาบรรณวิชาชีพของตนเอง ได้แก่

นักเรียนนักศึกษารู้จักนำความรู้ที่ได้จากการศึกษานำไปเป็นประโยชน์ในการคิดหาวิธีการหรือโครงการหารายได้ระหว่างเรียน มีเจตคติที่ดีในวิชาชีพของตนเองและได้รับประสบการณ์ตรงในการทำงาน

3. เสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรม ได้แก่

- 3.1 นักเรียนนักศึกษาเป็นผู้มีคุณธรรมจริยธรรมสามารถนำชีวิตอยู่ร่วมในสังคมอย่างมีความสุข
- 3.2 นักเรียนนักศึกษามีจิตสำนึกในความเป็นไทย ร่วมอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมไทย วัฒนธรรมท้องถิ่น และร่วมอนุรักษ์มารยาทไทยที่ดีงาม

3.3 นักเรียนนักศึกษาที่จบการศึกษามีคุณภาพตามที่สังคมต้องการคือ มีมนุษยสัมพันธ์ มีวินัย มีความรับผิดชอบ ซื่อสัตย์สุจริต เชื้อมั่นในตนเอง ประหยัด ใฝ่รู้ มีความกตัญญู มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ พึ่งพาตนเอง และมีความอดทนอดกลั้น

จากการจัดกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะดังกล่าวข้างต้นสำเร็จตามวัตถุประสงค์ทุกโครงการจะสอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 มาตรา 6 การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกายและจิตใจ สติปัญญา ความรู้และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2524). คู่มือการจัดกิจกรรมนักเรียนระดับประถมและมัธยมศึกษา. กรุงเทพฯ :
ยูไนเต็ดโปรดักชั่น.
- _____. (2528). คู่มือการจัดกิจกรรมนักเรียนระดับมัธยมศึกษา. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์การศาสนา.
- _____. (2534). หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2524 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533).
กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์การศาสนา.
- _____. (2535). คู่มือการนิเทศก์การจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาประชาธิปไตยในสถานศึกษาสังกัด
กรมสามัญศึกษา. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- _____. (2538). หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพพุทธศักราช 2538 ช่างอุตสาหกรรม.
กรุงเทพฯ : วิทยาลัยสารพัดช่างพระนคร.
- กิตติมา ปรีดีดิลก. (2532). การบริหารและการนิเทศการศึกษาเบื้องต้น. กรุงเทพฯ : อักษรวิวัฒน์.
- กรมวิชาการ, (2534). คู่มือการจัดกิจกรรมตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุ
สภาลาดพร้าว.
- _____. (2538). คู่มือการดำเนินโครงการส่งเสริมอาชีพและการเรียนรู้ควบคู่การทำงาน .
กรุงเทพฯ : ศูนย์พัฒนาหลักสูตร กรมวิชาการ.
- กรมอาชีวศึกษา. (2529). ระเบียบกรมอาชีวศึกษาว่าด้วยการบริหารสถานศึกษา พ.ศ. 2529.^๑
กรุงเทพฯ : กรมอาชีวศึกษา.
- _____. (2535). ระเบียบกรมอาชีวศึกษาว่าด้วยองค์การนักคหกรรมศาสตร์ในอนาคตแห่ง
ประเทศไทย องค์การช่างศิลปกรรมในอนาคตแห่งประเทศไทย พ.ศ. 2535. กรุงเทพฯ :
กรมอาชีวศึกษา.
- _____. (2540). แนวปฏิบัติกิจกรรม พ.ศ. 2540. กรุงเทพฯ : กรมอาชีวศึกษา.
- _____. (2540). ระเบียบกรมอาชีวศึกษาองค์การช่างเทคนิคในอนาคตแห่งประเทศไทย
พ.ศ. 2540. กรุงเทพฯ : กรมอาชีวศึกษา.
- _____. (2542). เขวชนคนดีศรีอาชีวะ. กรุงเทพฯ : แผนกวิชาการพิมพ์วิทยาลัยเทคนิคมีนบุรี.
- _____. (2543). แผนงานโครงการและกิจกรรมการพัฒนาและส่งเสริมกิจกรรมองค์การ
วิชาชีพในอนาคตแห่งประเทศไทย (อวท.) . กรุงเทพฯ : กรมอาชีวศึกษา.
- กองวิทยาลัยเทคนิค. (2539). เอกสารประกอบการสัมมนาผู้ช่วยผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดกรม
อาชีวศึกษา. กรุงเทพฯ : หน่วยศึกษานิเทศก์กรมอาชีวศึกษา.

เกรียงศักดิ์ ศรีรัตน์. (2540). ความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครู-อาจารย์ เกี่ยวกับบริหาร
งานของผู้ช่วยผู้อำนวยการ ฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษา สังกัดวิทยาลัยเกษตรกรรม
ภาคใต้. วิทยานิพนธ์ คอ.ม. (การบริหารอาชีวศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย.
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง. ถ่ายเอกสาร.

คณะทำงานเพื่อปรับปรุงพัฒนางานกิจการนักศึกษาของกรมการฝึกหัดครู. (2534). คู่มือการ
ปฏิบัติงานกิจการนักศึกษาของวิทยาลัยครู. กรุงเทพฯ : กรมการฝึกหัดครู.

นัตรา บุญนาค และคนอื่น ๆ . (2522) . ศิลปะการใช้ภาษาไทยในชีวิตประจำวันและทางธุรกิจ.
กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์เจริญผล.

ชาตรี ตำราญ. (2543). คนสอนคน. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ.

ทรงศิลป์ ไชยทิพย์. (2540). ปัญหาในการปฏิบัติงานของฝ่ายกิจการนักเรียน นักศึกษาในวิทยาลัย
เทคนิคภาคตะวันออกเฉียงเหนือและภาคเหนือ. วิทยานิพนธ์ คอ.ม. (การบริหาร
อาชีวศึกษา) กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัยสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหาร
ลาดกระบัง . ถ่ายเอกสาร.

ทัศนาศ แสงศักดิ์. (2544). การจัดทำโครงการ. (เอกสารประกอบคำบรรยาย). กรุงเทพฯ : คณะ
ศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. อัดสำเนา.

นิพนธ์ เสือก้อน . (2537). การจัดทำแผนการสอนเน้นกระบวนการ. กรุงเทพฯ : ม.ป.พ.

บุญเทียม เจริญยิ่ง. (2535). ยุทธศาสตร์เชิงรุกของกรมอาชีวศึกษาในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและ
สังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 7. กรุงเทพฯ: กรมอาชีวศึกษา.

ประคับ เรืองมัลย์. (2524). หลักการสอนและการเตรียมประสบการณ์ภาคปฏิบัติ. กรุงเทพฯ :
วัฒนาพานิช.

ปรีชา ช้างขวัญยืนและคนอื่น ๆ . (2539). เทคนิคการเขียนและผลิตตำรา. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย.

ปิฎฐะ บุญนาค. (2523). “ประสบการณ์และข้อเสนอแนะในการเขียนตำราและบทความทางวิชา
การ,” ใน แนวทางการเขียนตำราและบทความทางวิชาการ. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์.

พวงรัตน์ เกษรแพทย. (2543). การวางแผนการศึกษา. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

มณฑิรา พานิชยิ่ง. (2544). คู่มือการจัดทำโครงการและการจัดทำกิจกรรมห้องสมุด. กรุงเทพฯ :
ห้างหุ้นส่วนจำกัดอุดมศึกษา.

มหาวิทยาลัยศิลปากร. (2529). คู่มือการจัดกิจกรรมนักศึกษา. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศิลปากร
(อัดสำเนา).

- วัลลภา เทพหัสดิน ณ อยุธยา. (2525). งานบุคลากรนิสิตนักศึกษา. กรุงเทพฯ : ภาควิชาอุดมศึกษา คณะครุศาสตร์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วิเชียร เกตุสิงห์. (2538, กุมภาพันธ์-มีนาคม). “ค่าเฉลี่ยกับการแปลความหมาย : เรื่องง่าย ๆ ที่บางครั้งก็พลาดได้,” *ข่าวสารการวิจัยการศึกษา*. 18 (3) : 8-11.
- วิทยาลัยเทคนิคราชบุรี. (2544). แผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ 2544. ราชบุรี : ฝ่ายวางแผน การศึกษาวิทยาลัยเทคนิคราชบุรี.
- ✓ ศักรินทร์ สุวรรณโรจน์ และคนอื่น ๆ. (2535). *เส้นทางก้าวหน้าของข้าราชการครู : คู่มือการจัด ทำผลงานทางวิชาการ*. กรุงเทพฯ : ประดิพัทธ์การพิมพ์.
- สงวน นิธากร. (2540). *การบริหารงานกิจการนักศึกษาวิทยาลัยการอาชีพสังกัดกรมอาชีวศึกษา*. วิทยานิพนธ์ คอ.ม. (การบริหารอาชีวศึกษา) กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย สถาบัน เทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง. ถ่ายเอกสาร.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2530). *การจัดทำโครงการ การวิเคราะห์และการ บริหารโครงการ*. กรุงเทพฯ : กองนโยบายและแผนการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ.
- ✓ _____. (2534). *คู่มือการจัดกิจกรรมนักเรียนสำหรับเตรียมระดับก่อนประถมศึกษา*. กรุงเทพฯ : หน่วยศึกษานิเทศก์.
- _____. (2542). *พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542*. กรุงเทพฯ : พริกหวานกราฟฟิค จำกัด.
- สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ. (2541). *รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540*. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์การศาสนา.
- สุภรณ์ ศรีพหล และคนอื่น ๆ. (2543). *การวางแผนพัฒนาโรงเรียน*. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัย สุโขทัยธรรมาธิราช.
- สุวิชัย เศรษฐเสถียร. (2531). *รูปแบบการจัดกิจกรรมนักศึกษาของสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี*. วิทยานิพนธ์. กศ.ม. (การอุดมศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- สุวิมล ตีรกานันท์. (2543). *การประเมินโครงการ : แนวทางสู่การปฏิบัติ*. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- เสริมวิทย์ สุขเมธี. (2531). *การบริหารกิจการนักเรียน*. กรุงเทพฯ : วิทยาลัยครูบ้านสมเด็จเจ้าพระยา.
- เอกชัย กี่สุขพันธ์. (2527). *หลักการบริหารการศึกษา*. กรุงเทพฯ : องค์กรศิลปการพิมพ์.

เอกวุฒิ ไกรมาก . (2541) . *การสร้างคู่มือในการจัดหาและใช้ประโยชน์วิทยากรท้องถิ่น สอนวิชา
ช่างอุตสาหกรรม ในโรงเรียนมัธยมศึกษา กรมสามัญศึกษา*. ปริญญาณิพนธ์ กศ.ม.
(อุตสาหกรรมศึกษา) กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
ถ่ายเอกสาร.

Audrey, Rontz L. and Saddlemire, Gerald L. (1988). *Student Affairs Functions in Higher
Education*. Illinois: Charles C. Thomas Spring Field.

Dale, Edgar. (1969). *Audio Visual Method in Teaching*. New York : Holt Rinehart and
Winston.

Douglass, Harl R. (1965). *The High School Curriculum*. New York : The Ronald Press
Company.

Shores, Harl R. (1960). *Instruction Materials; An Instructional For Teacher*. New York :
The Ronald Press Company.

Webster. (1983). *Webster's New Twentieth Century Dictionary of The English Language
Unabridged*. 2nd ed. New York : Prentice Hall.

ภาคผนวก ก.

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญเพื่อหาแนวทางในการจัดทำคู่มือ

ผู้เชี่ยวชาญเพื่อหาแนวทางในการจัดทำคู่มือ

1. นายไกรสิทธิ์ บุตรชัยงาม ตำแหน่งผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคสมุทรสงคราม จังหวัดสมุทรสงคราม
2. นายประกอบ ศรีตระกูล ตำแหน่งผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคราชบุรีแห่งที่ 2 จังหวัดราชบุรี
3. นายประสิทธิ์ พึ่งยนต์ ตำแหน่งผู้ช่วยผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคสมุทรสงคราม จังหวัดสมุทรสงคราม
4. นายจินดา คงหมวก ตำแหน่งผู้ช่วยผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคราชบุรี จังหวัดราชบุรี
5. นายวิรุณ วิทยาประเสริฐ ตำแหน่งผู้ช่วยผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรี

ภาคผนวก ข.

รายชื่อผู้ช่วยผู้อำนวยการ หัวหน้างานกิจกรรมนักเรียนนักศึกษา
ตรวจสอบคู่มือ

ผู้ช่วยผู้อำนวยการ หัวหน้างานกิจกรรมนักเรียนนักศึกษา ตรวจสอบคู่มือ

1. นายวิรุณ วิทยาประเสริฐ ผู้ช่วยผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรี
2. นายจินดา คงหมวก ผู้ช่วยผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคราชบุรี จังหวัดราชบุรี
3. นางกานติมา ปรีกมานนท์ อาจารย์ 2 ระดับ 7 วิทยาลัยสารพัดช่างราชบุรี จังหวัดราชบุรี

ภาคผนวก ค.

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบความเป็นไปได้ของกลุ่ม

ผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบความเป็นไปได้ของกลุ่ม

นักวิชาการบริหาร

1. นายไกรสิทธิ์ บุตรชัยงาม ตำแหน่งผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคสมุทรสงคราม จังหวัดสมุทรสงคราม
2. นายอำพร ทองนุช ตำแหน่งผู้อำนวยการวิทยาลัยการอาชีพอัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม
3. นายวิสิฐ ธนกิจอำไพ ตำแหน่งผู้อำนวยการวิทยาลัยการอาชีพปากท่อ จังหวัดราชบุรี
4. นายพิศณุ ทองเลิศ ตำแหน่งศึกษานิเทศ 8 ศูนย์นิเทศอาชีวศึกษาภาคกลาง จังหวัดราชบุรี

ผู้บริหารสถานศึกษา

1. นายประกอบ ศรีตระกูล ตำแหน่งผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคราชบุรี แห่งที่ 2 จังหวัดราชบุรี
2. นายวิเชียร ฉิมสัญชาติ ตำแหน่งผู้ช่วยผู้อำนวยการวิทยาลัยการอาชีพปากท่อ จังหวัดราชบุรี
3. นายประสิทธิ์ พึ่งยนต์ ตำแหน่งผู้ช่วยผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคสมุทรสงคราม จังหวัดสมุทรสงคราม
4. นายวิรุณ วิทยาประเสริฐ ตำแหน่งผู้ช่วยผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรี

ผู้ปฏิบัติงาน

1. นายจินดา คงหมวก ตำแหน่งผู้ช่วยผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคราชบุรี จังหวัดราชบุรี
2. นายรุ่ง งามขำ ตำแหน่งผู้ช่วยผู้อำนวยการวิทยาลัยการอาชีพบ้านโป่ง จังหวัดราชบุรี
3. นางกานติมา ปรีกมานนท์ ตำแหน่ง อาจารย์ 2 ระดับ 7 หัวหน้างานกิจกรรมนักเรียน นักศึกษา วิทยาลัยสารพัดช่างราชบุรี จังหวัดราชบุรี
4. นายสุเทพ สว่างศรี ตำแหน่งอาจารย์ 2 ระดับ 7 หัวหน้างานกิจกรรมนักเรียน นักศึกษา วิทยาลัยเทคนิคเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรี

ประวัติย่อผู้ทำสารนิพนธ์

ประวัติย่อผู้ทำสารนิพนธ์

ชื่อ	นายอนุชิต เจริญจำเริญ
วัน เดือน ปีเกิด	วันที่ 3 กรกฎาคม พ.ศ. 2503
สถานที่เกิด	อำเภอบ้านโป่ง จังหวัดราชบุรี
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	72 หมู่ 1 ตำบลคู้้งน้ำวน อำเภอเมือง จังหวัดราชบุรี 70000
ตำแหน่ง	อาจารย์ 2 ระดับ 7
สถานที่ทำงาน	วิทยาลัยเทคนิคราชบุรี กรมอาชีวศึกษา
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ. 2517	มัธยมศึกษาปีที่ 3 จากโรงเรียนรัตนราษฎร์บำรุง อำเภอบ้านโป่ง จังหวัดราชบุรี
พ.ศ. 2520	ประกาศนียบัตรวิชาชีพ จากวิทยาลัยเทคนิคราชบุรี อำเภอเมือง จังหวัดราชบุรี
พ.ศ. 2522	ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง จากวิทยาลัยเทคนิคราชบุรี อำเภอเมือง จังหวัดราชบุรี
พ.ศ. 2526	ปริญญาตรีครุศาสตร์อุตสาหกรรมบัณฑิต (คอ.บ.) จากวิทยาลัย เทคโนโลยีและอาชีวศึกษาวิทยาเขตเทเวศร์
พ.ศ. 2545	การศึกษามหาบัณฑิต (กศ.ม.) การบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ